

**ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Η Σύγχρονη Εγκληματικότητα και η
αντιμετώπιση της**

**ΘΕΜΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ
ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ
ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ Χ.
ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ: ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ Ι.,
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Γ.**

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΡΤΑΝΟΣ
Α.Μ. 3205Μ016**

ΑΘΗΝΑ 2007

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	ΣΕΛ.1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΣΕΛ.3
ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ	
1. Γεωγραφική σκιαγράφιση εγκληματικότητας	ΣΕΛ.3
2. Πληροφορίες επί Χάρτου	ΣΕΛ.5
3. Η Έννοια της Ανάλυσης	ΣΕΛ.7
3.1. Οι στόχοι της ανάλυσης	ΣΕΛ.7
4. Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών και ανάλυση εγκληματικότητας	ΣΕΛ.9
4.1. Οι Λειτουργίες GIS Στην Χαρτογράφηση Και Ανάλυση της Εγκληματικότητας	ΣΕΛ.11
4.2. Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών και κοινωνικές επιστήμες	ΣΕΛ.13

Α' ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΑΡΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1.1. Εισαγωγή	ΣΕΛ.15
1.2. Οδηγίες για την παραγωγή χαρτών ανάλυσης εγκλήματος	ΣΕΛ.15
α) Σκοπός	
β) Ακροατήριο	
γ) Πηγές στοιχείων	
δ) Χαρακτηριστικά γνωρίσματα και σύμβολα χαρτών	
1.3 Τύποι χαρτών	ΣΕΛ.22
α) Ενισχυμένοι χάρτες συμβόλων (καρφίτσων)	
β) Κλιμακωτοί χάρτες μεγέθους	
γ) Κλιμακωτοί χάρτες χρώματος	
δ) Χάρτες συνδυασμού	
1.4 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΣΕΛ.24
α) Αξιολόγηση των αναγκών	

β) Ανάπτυξη ενός προγράμματος δράσης

γ) Αξιολόγηση της ανάλυσης-χαρτογράφησης

1.5 Παραδείγματα παραγωγής χαρτών ανάλυσης εγκλήματος ΣΕΛ.25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΥ

ΠΡΟΦΙΛ

2.1 Κριτήρια δράσης ΣΕΛ.42

2.2 Οκνηροί εγκληματίες- Η αρχή της λιγότερης προσπάθειας ΣΕΛ.44

2.2.1 Η Εγγύτητα του στόχου ΣΕΛ.44

2.3 Αναλύοντας την Επιλογή Τοποθεσίας Εγκλήματος ΣΕΛ.45

2.3.1 Η προσέγγιση της διακριτής χωρικής επιλογής ΣΕΛ.48

2.3.2 Η θεωρία του κύκλου στην εγκληματική συμπεριφορά ΣΕΛ.49

Β' ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1 Κοινωνικό προφίλ κατοίκων περιοχής δήμου Αθηναίων ΣΕΛ.52

1.2 Πληθυσμιακή πυκνότητα ΣΕΛ.54

1.3 Πληθυσμιακή πυκνότητα οικονομικών μεταναστών ΣΕΛ.55

1.4 Κατανομή της ανεργίας ΣΕΛ.56

1.5 Περιοχές κατοικίας ατόμων τρίτης ηλικίας ΣΕΛ.57

1.6 Εμπορικό κέντρο Αθηνών ΣΕΛ.58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1 Κλοπές ΣΕΛ.60

ΧΑΡΤΗΣ 2.1: Αστυνομικά τμήματα Αττικής κατά γεωγραφική περιφέρεια

ΧΑΡΤΗΣ 2.1 α: Αστυνομικά Τμήματα Δήμου Αθηναίων

ΧΑΡΤΗΣ:2.2 Σύνολο κλοπών 2004-2005-2006 Διεύθυνση Αστυνομίας Αθηνών

Χάρτης 2.2.1 Σύνολο διαπραχθέντων – εξιχνιασθέντων κλοπών 2004-2006 περιοχή Διεύθυνση Αστυνομίας Αθηνών

ΧΑΡΤΗΣ 2.3 α: Κλοπές έτους 2004 Διεύθυνση Αστυνομίας Αθηνών

ΧΑΡΤΗΣ 2.3 β: Κλοπές – Εξιχνιάσεις 2004

ΧΑΡΤΗΣ 2.4: Κλοπές έτους 2006 Δήμου Αθηναίων

ΧΑΡΤΗΣ 2.5: Κλοπές έτους 2006 – Υποδ/ση Ασφαλείας Αττικής

ΧΑΡΤΗΣ 2.6: Κλοπές και Εξιχνιάσεις έτους 2006 Αθήνα

ΧΑΡΤΗΣ 2.7: Κλοπές ετών 2004,2005 και 2006

ΧΑΡΤΗΣ 2.8: Κλοπές 2006 ανά δήμνο

ΧΑΡΤΗΣ 2.9: Α.Τ. Ακρόπολης 2006 – Μηνιαίως

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΛΗΣΤΕΙΕΣ

3.1 Γενική επισκόπηση ΣΕΛ.75

3.2 Κατανομή ληστειών 2005 στην περιφέρεια Δήμου Αθηναίων ΣΕΛ.77

ΧΑΡΤΗΣ 3.1: Κατανομή ληστειών 2005 περιφέρεια Δήμου Αθηναίων

Χάρτης 3.2.1 : Ληστείες Πετραλώνων 2005

Χάρτης 3.2.1: Ληστείες 2005 περιοχή Πετραλώνων

Χάρτης 3.2.3: Ληστείες Περιοχής Ομοנוίας

Χάρτης 3.2.4: Ληστείες Ακροπόλεως 2005

Χάρτης 3.2.5: Ληστείες 2005 περιοχή ΑΚΡΟΠΟΛΗ-ΟΜΟΝΟΙΑ-ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ

3.3 Ληστείες έτους 2006 περιοχής δήμου Αθηναίων ΣΕΛ.83

Χάρτης:3.3.1 Ληστείες και εξιχνιάσεις έτους 2006

Χάρτης 3.3.2: Ληστείες έτους 2006 Τ.Α. ΑΓ.ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Χάρτης 3.3.3: Ληστείες περιοχής Πατησίων 2006

Χάρτης 3.3.4: Ληστείες 2006 περιοχή Ακρόπολης

Χάρτης 3.3.5: Ληστείες Ομόνοιας 2006

Χάρτης 3.3.6: Ληστείες Ομόνοιας 2005-2006

Χάρτης 3.3.7: Ληστείες Πετραλώνων 2006

Χάρτης 3.3.7: 2005-2006 περιοχή Πετραλώνων

Χάρτης 3.3.8: Ληστείες 2005 - 2006 Περιοχή Ακρόπολης – Ομόνοιας -Πετραλώνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΛΗΣΤΕΙΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

4.1 Παρουσίαση στοιχείων	ΣΕΛ.93
4.2 Περιπτώσιολογία	ΣΕΛ.104
4.2.1 DED. SP.	ΣΕΛ.105
4.2.2 ΜΑΝΤ-ΒΙΒΙΑ	ΣΕΛ.109
4.2.3 «ΛΙΓΑΓ»	ΣΕΛ.112
4.2.4 «ΣΕΛΕΜ»	ΣΕΛ.115

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

ΣΕΛ.116

ΠΑΡΑΘΕΜΑΤΑ

1.1 Κλοπές 2004	ΣΕΛ.119
1.2 Κλοπές 2005	ΣΕΛ.120
1.3 Κλοπές 2006	ΣΕΛ.121
1.4 Ληστείες Γ.Α.Δ.Α. 2005-2006 – Απεικόνιση σε Διαγράμματα	ΣΕΛ.122
1.4.1 Χρονική κατανομή ληστειών	ΣΕΛ.123
1.5 Ληστείες Δήμου Αθηναίων 2005	ΣΕΛ.124
1.6 Ληστείες Δήμου Αθηναίων 2006	ΣΕΛ.131
1.7 Ληστείες τραπεζών περιφέρειας Γενικής Αστυνομικής Δ/νσης Αττικής	ΣΕΛ.138
1.8 Ληστείες τραπεζών Δήμου Αθηναίων	ΣΕΛ.143
1.9 Ληστείες τραπεζών 2004	ΣΕΛ.144
1.10 Ληστείες τραπεζών 2005	ΣΕΛ.145
1.11 Ληστείες τραπεζών 2006	ΣΕΛ.146

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η γεωγραφική ανάλυση του εγκλήματος αποτελεί στην πράξη δύσκολο εγχείρημα. Η επισήμανση αυτή δεν αποσκοπεί στο να προετοιμάσει τον αναγνώστη για τις ατέλειες τις συγκεκριμένης μελέτης που σίγουρα υπάρχουν. Απλά η Ελληνική εμπειρία σε ότι αφορά την διαπραγμάτευση του συγκεκριμένου θέματος είναι ελάχιστη, όπως και η Ελληνική βιβλιογραφία για την οποία το crime mapping είναι μεν όρος γνωστός αλλά δεν έχει αναλυθεί επαρκώς έτσι ώστε να γίνουν αντιληπτές και κατανοητές οι πραγματικά απεριόριστες δυνατότητες που προσφέρει στην ανάλυση του εγκλήματος. Η μεγαλύτερη όμως δυσκολία, για τον επίδοξο μελετητή αφορά την συλλογή των στοιχείων εγκληματικότητας και τον τρόπο καταγραφής τους από τις αρχές και κυρίως από την Αστυνομία, αφού για τα περισσότερα εγκλήματα απουσιάζει τόσο η γεωγραφική λεπτομέρεια όσο και τα περιγραφικά χαρακτηριστικά. Εκτός αυτού ένα εξίσου σημαντικό πρόβλημα είναι ο διαφορετικός τρόπος καταγραφής των στατιστικών στοιχείων εγκληματικότητας από τις Αστυνομικές υπηρεσίες με αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα σύνδεσης και αξιοποίησης τους. Τις περισσότερες φορές καίτοι τα πεδία καταγράφουν τα ίδια στοιχεία για παράδειγμα τα Αστυνομικά τμήματα, ο τρόπος καταχώρησης διαφέρει με αποτέλεσμα να μην μπορούν να αναγνωριστούν ως όμοια διότι (για το παράδειγμα μας), διαφορετικά αναγνωρίζεται η καταχώριση, Αστυνομικό τμήμα από την καταχώριση της συντομογραφίας του ως Α.Τ. Δυστυχώς καίτοι αναφέρονται στο ίδιο πράγμα δεν μπορούν να ταυτιστούν ως όμοια σε μια κοινή βάση δεδομένων. Η καταχώριση των στοιχείων εγκληματικότητας είναι καθαρά ποσοτική, τα καταγεγραμμένα εγκλήματα καταχωρούνται κατά περιφέρεια Αστυνομικών τμημάτων, για τα περισσότερα όμως απουσιάζει η γεωγραφική λεπτομέρεια και τα περιγραφικά χαρακτηριστικά της πράξης. Για παράδειγμα οι κλοπές που κατέχουν την πρώτη θέση στους πίνακες εγκληματικότητας εξακολουθούν να καταχωρούνται ποσοτικά από τις κεντρικές υπηρεσίες στερούμενες χωρικών και περιγραφικών πληροφοριών. Μοιραία ο κάθε ενδιαφερόμενος θα πρέπει να αναζητήσει στοιχεία από τις πρωτογενείς πηγές, τα αρχεία δηλαδή των Αστυνομικών τμημάτων.

Η παρούσα μελέτη αποτελείται από δύο μέρη, στο πρώτο μέρος, παρουσιάζονται και αναλύονται οι σύγχρονες μορφές χαρτογράφησης και οι θεωρητικές προσεγγίσεις ανάλυσης του γεωγραφικού προφίλ της εγκληματικότητας και ο τρόπος αξιοποίησής τους στην Αντεγκληματική Πολιτική. Στο δεύτερο μέρος χρησιμοποιώντας τα στοιχεία εγκληματικότητας που αφορούν τα εγκλήματα των κλοπών των ληστειών και των ληστειών τραπεζών που τελέσθηκαν τα έτη 2004,2005 και 2006 στην περιφέρεια των Αστυνομικών τμημάτων που λειτουργούν στην περιφέρεια του Δήμου Αθηνών δημιουργήσαμε ψηφιακούς χάρτες δεδομένων με τη χρήση λογισμικού GIS και προσπαθήσαμε να απεικονίσουμε και να αναλύσουμε τα στοιχεία αυτά στο χάρτη. Οι χάρτες που παρουσιάζονται είναι ψηφιακοί, δυναμικοί χάρτες, με διαδοχικές επιστρώσεις, δημιουργήθηκαν στα πλαίσια εκπόνησης της μελέτης και τα ψηφιακά τους δεδομένα και χαρακτηριστικά παρατίθενται σε πίνακες, δημιουργήθηκαν με την χρήση γεωγραφικών συντεταγμένων ΕΓΣΑ 87. Στην ψηφιακή τους μορφή οι χάρτες εφόσον υποστηρίζονται από το πρόγραμμα, που δημιουργήθηκαν, (ARGIS), μπορούν να παρέχουν άμεσα πληροφορίες για τα δεδομένα του χάρτη, επιπλέον υπάρχει δυνατότητα εμπλουτισμού του χάρτη με νέα δεδομένα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ**1. Γεωγραφική σκιαγράφηση εγκληματικότητας**

Η σύγχρονη γεωγραφική σκιαγράφηση δείχνει εντυπωσιακή με τους αλγόριθμους και την υψηλή τεχνολογία υπολογιστών που χρησιμοποιεί, ωστόσο το ερώτημα πόσο αποτελεσματική μπορεί να είναι στην αντιμετώπιση της εγκληματικότητας και στην πρόβλεψη των πιθανών τόπων διάπραξης, με άλλα λόγια πόσο χρήσιμη μπορεί να είναι για την αντεγκληματική πολιτική, από την σκοπιά της αστυνομικής πρόληψης.

Η εγκληματική σκιαγράφηση προσπαθεί να καθορίσει διάφορα χαρακτηριστικά του παραβάτη όπως είναι η ηλικία, το φύλο, η φυλή η νοημοσύνη κλπ.

Η γεωγραφική σκιαγράφηση εστιάζει στα γεωγραφικά χαρακτηριστικά του εγκλήματος, τη θέση του παραβάτη, την θέση του στόχου και τους χωρικούς συσχετισμούς μεταξύ διαφόρων περιοχών του εγκλήματος. Το γεωγραφικό προφίλ δεν αποτελεί λύση στην αντιμετώπιση του εγκλήματος αλλά ένα εργαλείο που βοηθά στην ανάλυση του. Καταδεικνύοντας τις περιοχές «υψηλού κινδύνου» όπου πρέπει να δοθεί προτεραιότητα από τις κατασταλτικές αρχές αλλά και να καταβληθεί προσπάθεια πρόληψης των «προεγκληματικών καταστάσεων» και των παραγόντων που επηρεάζουν θετικά στην εκδήλωση εγκληματικής συμπεριφοράς. Η γεωγραφική σκιαγράφηση είναι ουσιαστικά μια εργασία εκτίμησης όπου μπορούν να προσδιορισθούν οι πιθανές θέσεις της εγκληματικής δραστηριότητας (αναφερόμενοι ως «κόμβοι δραστηριότητας»). Η αρχή που χρησιμοποιεί είναι της μη τυχαίας θέσης, προϋποθέτει ότι τα περισσότερα εγκλήματα έχουν έμμετρο λόγο. Όταν ένας εγκληματίας διαπράξει διάφορα εγκλήματα αφήνει πίσω του ένα χαρακτηριστικό, **το χωρικό του ίχνος**, τοποθετώντας τις θέσεις αυτές στο χάρτη μπορούμε να προβλέψουμε τις πιθανότερες περιοχές που πρέπει να επικεντρωθεί η Αστυνομία. Η αναλυτική επεξεργασία των πληροφοριών είναι θεμελιώδους σημασίας για τη συνολική διαδικασία επεξεργασίας των στοιχείων που θα απεικονιστούν στο χάρτη και

στοχεύει στο να προσδίδει ένα νόημα σε μια συγκεκριμένη κατάσταση ξεπερνώντας αυτό που φαίνεται προφανές.¹

Το μεγάλο πλεονέκτημα της Γεωγραφικής Ανάλυσης (Geographic Analysis) της εγκληματικότητας είναι ότι παρέχει τη δυνατότητα ενοποίησης μεγάλου όγκου δεδομένων. Έτσι στα πλαίσια της επεξεργασίας των διαθέσιμων στοιχείων η ανάλυση χρησιμοποιεί την χαρτογράφηση της εγκληματικότητας για να αναγνωρίσει:

- **την τυπολογία του εγκλήματος** (crime patterns), δηλαδή την φύση και την κατανομή του εγκλήματος σε μία γεωγραφική περιοχή.

- **τις τάσεις στην εγκληματικότητα** (crime trends), με την επισήμανση σημαντικών αλλαγών, αναδυόμενες τάσεις και τροποποιήσεις στην τυπολογία του εγκλήματος σε μία συγκεκριμένη περιοχή.

- **την ομαδοποίηση των εγκλημάτων** που συγκεντρώνουν όμοια χαρακτηριστικά (π.χ. τρόπος διάπραξης, ώρα τέλεσης, στόχοι κλπ.)

- **την σειρά εγκλημάτων** (crime series) που τελούνται από κοινούς δράστες.²

Σε στρατηγικό επίπεδο οι Αρχές (υπηρεσίες επιβολής του νόμου) μπορούν, με την χαρτογράφηση να οδηγηθούν στη λήψη των κατάλληλων μέτρων περιστασιακής πρόληψης, με την ορθότερη κατανομή των διαθέσιμων πόρων (προσωπικό και μέσα).³ Επίσης στα πλαίσια της έρευνας ενός συγκεκριμένου εγκλήματος ή της δραστηριότητας μιας εγκληματικής οργάνωσης παρέχεται η δυνατότητα να ενοποιηθούν διάφορες πληροφορίες προκειμένου να

---

¹ Canter, D. & Larkin, P. (1993). The Environmental Range of Serial Rapists. *Journal of Environmental Psychology*, 13, 93-99.

² Saywell S.- Baeden P., Crime Mapping From an Intelligence Perspective, Presented at Crime Mapping. Adding Value to Crime Prevention and Control, September 2000, txt at. www.aic.gov.au, 20-3-2005.

³ Ξένου Μαριάνθη, «Η Χρήση της Χαρτογράφησης της Εγκληματικότητας Μέσω Ηλεκτρονικού Υπολογιστή από τις Αστυνομικές Αρχές», Ποινική Δικαιοσύνη, Απρίλιος 2000, σελ. 454.

ανακατασκευαστεί η ακολουθία των γεγονότων ενός εγκλήματος ή μιας εγκληματικής δραστηριότητας.⁴

2. Πληροφορίες επί Χάρτου

Όπως αναφέραμε το βασικό πλεονέκτημα της χαρτογράφησης έγκειται στο γεγονός ότι οι χάρτες παρέχουν μεγάλο όγκο πληροφοριών σε μια απλή και κατανοητή μορφή. Αποτελούν σημαντικό εργαλείο ανάλυσης γιατί μπορούν να συνδυάζουν την χωρική με την γεωγραφική πληροφορία.

Χωρική πληροφορία είναι ο προσδιορισμός της θέσης των γεωγραφικών δεδομένων, με βάση ένα σύστημα αναφοράς, καθώς επίσης και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των γεωγραφικών δεδομένων, για παράδειγμα να γνωρίζουμε τα οικόπεδα δεξιά και αριστερά από το κτίριο μιας τράπεζας.

Περιγραφική πληροφορία είναι τα χαρακτηριστικά των γεωγραφικών δεδομένων που έχουν σχέση με τις ποσοτικές και ποιοτικές ιδιότητες του γεωγραφικού χώρου. Για παράδειγμα ποιοτική πληροφορία είναι η κατανομή των χρήσεων γης ενώ η κατανομή του πληθυσμού είναι ποσοτική πληροφορία.

Οι χάρτες δίνουν άμεσες πληροφορίες. Η λέξη πληροφορίες στην γεωγραφική ανάλυση της εγκληματικότητας χρησιμοποιείται για να περιγράψει τη διαδικασία της ερμηνείας πληροφοριών με σκοπό να τους δοθεί ένα νόημα. Στην απλούστερη περίπτωση, οι πληροφορίες μπορούν να περιγραφούν ως η επεξεργασμένη πληροφορία.

Οι πληροφορίες που παρέχουν οι χάρτες διακρίνονται συνήθως σε δύο κύριες περιοχές:

Στρατηγικές Πληροφορίες: οι στρατηγικής φύσης πληροφορίες δίνουν έμφαση στους μακροπρόθεσμους στόχους των υπηρεσιών επιβολής του νόμου. Οι στρατηγικές πληροφορίες συνήθως εξετάζουν τις τρέχουσες και αναδυόμενες τάσεις, τις αλλαγές στο περιβάλλον του εγκλήματος, τις απειλές για τη δημόσια ασφάλεια και τάξη, τις ευκαιρίες για ελεγκτική δράση και ανάπτυξη προγραμμάτων αντιμετώπισης, καθώς και τις πιθανές οδούς επίτευξης αλλαγών σε πολιτικές, προγράμματα και νομοθεσίες με προληπτικό χαρακτήρα .

⁴ Europol Analysis Unit, Operational Intelligence Analysis Course. Reading Material, 2005, σελ 56.

Επιχειρησιακές πληροφορίες: παρέχουν στους ερευνητές υποθέσεις και λογικά συμπεράσματα που αφορούν συγκεκριμένα στοιχεία για κάθε είδους δραστηριότητες. Μεταξύ άλλων συμπεριλαμβάνονται υποθέσεις και λογικά συμπεράσματα για συγκεκριμένα δίκτυα εγκλήματος,, άτομα και ομάδες που εμπλέκονται σε παράνομες δραστηριότητες, αναλύοντας τις μεθόδους που χρησιμοποιούν , τις δυνατότητες τους τα αδύναμα σημεία τους περιορισμούς τους και τις προθέσεις τους, στοιχεία που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης.⁵

Η χωρική αναπαράσταση δεδομένων για να βοηθηθούν οι αναλυτές στο έργο τους έχει αναπτυχθεί για πολλαπλές χρήσεις, οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου έχουν δανειστεί την έννοια και τις τεχνικές από τη γεωγραφία, την επιστήμη της χωροταξίας και την οικονομική επιστήμη, και την έχουν αναπτύξει κυρίως για τον χειρισμό πολλαπλών συμβάντων σε σχέση με συγκεκριμένα εγκλήματα.

Η δραστηριότητα αυτή διεξαγόταν χειρωνακτικά για πολλά χρόνια χρησιμοποιούνταν χάρτες, πινέζες η εμπειρία των τοπικών αστυνομικών οργάνων, ωστόσο η χρήση των υπολογιστών έχει επιτρέψει την αποθήκευση δεδομένων για όλους τους σχετιζόμενους, καθώς και τον χειρισμό τους με πολλούς τρόπους σε μια προσπάθεια να ερμηνευτούν οι λόγοι πίσω από συγκεκριμένες δραστηριότητες και να δοθούν δείκτες για τις τάσεις του μέλλοντος.

Η περιπλοκότητα αυτών των συστημάτων, συνδυασμένη με έμπειρους χρήστες επέτρεψε να γίνουν σημαντικές πρόοδοι στην αξιολόγηση αντικειμένων όπως **οι περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, τα πρότυπα συμπεριφοράς και τα υπό ανάπτυξη φαινόμενα.**

Σε όλες τις περιπτώσεις η ανάλυση θα πρέπει να είναι πρακτική και να επιτρέπει την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων.⁶

---

⁵ Μονάδα ανάλυσης EUROPOL Den Haag Ολλανδία «Μαθήματα επιχειρησιακής Ανάλυσης» Σεπτέμβριος 2001 σελ 3-5

⁶ Rossmo, D. K. Rossmo, D. K. (2000). *Geographic profiling*. Boca Raton: CRC Press.σελ.145-147

3. Η Έννοια της Ανάλυσης

Η ανάλυση είναι μια διαδικασία κατά την οποία τα διαθέσιμα, ακατέργαστα δεδομένα (στοιχεία, πληροφορίες) μετατρέπονται σε χρήσιμη γνώση. Τα διαθέσιμα στοιχεία κατακερματίζονται και επαναταξινομούνται σε μια προσπάθεια ερμηνείας τους. Η ανάλυση αποτελεί την καρδιά της επεξεργασίας, εξετάζει χωριστά κάθε στοιχείο και πληροφορία που διατίθεται και στη συνέχεια πραγματοποιείται μία νέα σύνθεση αυτών των στοιχείων με τέτοιο τρόπο που να δίνεται ένα νόημα στο τελικό προϊόν που θα προκύψει. Βασικά στοιχεία της ανάλυσης είναι πρώτον ο κατακερματισμός των δεδομένων και η ανασύνθεση τους, και δεύτερον η ερμηνεία τους με σκοπό να δοθεί μια καινούργια διάσταση που ξεπερνάει τα όρια του εμφανούς.

Η ανάλυση των στοιχείων εγκληματικότητας αποτελεί διαδικασία αξιολόγησης και μετατροπής των ακατέργαστων δεδομένων προκειμένου να τους δοθεί νόημα έτσι ώστε να μπορούν να διαμορφωθούν κρίσεις και σε επεξηγήσεις. Στο πρώτο στάδιο η ανάλυση επικεντρώνεται στον έλεγχο της αξιοπιστίας διαθέσιμων στοιχείων. Όλα τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί, εξετάζονται χωριστά προκειμένου να καθοριστεί η φύση του, η σύσταση τους, καθώς και η λειτουργία και η συνάφεια τους με άλλα διαθέσιμα στοιχεία. Τα στοιχεία τα οποία σχετίζονται μεταξύ τους, ομαδοποιούνται έτσι ώστε να καθοριστεί από τον αναλυτή, ο βαθμός στον οποίο επιβεβαιώνουν, συμπληρώνουν ή διαψεύδουν το ένα το άλλο. Στη συνέχεια θα πραγματοποιηθεί η σύνθεση των στοιχείων που σχετίζονται μεταξύ τους, προκειμένου ο αναλυτής να κάνει προβλέψεις, να αποκτήσει μια γενική αντίληψη, να εντοπίσει τα κενά και να ερμηνεύσει μία πολύπλοκη σειρά γεγονότων και σχέσεων.⁷

3.1.Οι στόχοι της ανάλυσης

Το πεδίο της ανάλυσης και η συνολική αξιοπιστία της εξαρτάται από το επίπεδο και την ακρίβεια των στοιχείων και των πληροφοριών που παρέχονται σε συνδυασμό με τις δεξιότητες του αναλυτή. Η ανάλυση είναι μια κυκλική διαδικασία, η οποία μπορεί να εκτελείται για όλους τους τύπους στόχων των υπηρεσιών επιβολής του νόμου. Διαφορετικοί τύποι εγκλημάτων απαιτούν

---

⁷ Lefebvre S., «A Look at Intelligence Analysis», Presentation TC99, February 27, 2003, International Studies Association, 44 Annual International Convention, Portland, Oregon, txt at. www.isanet.org, 15-5-2005, σελ. 13.

διαφορετικά σενάρια, αλλά για να επιτευχθεί αποτελεσματική ανάλυση το είδος των πληροφοριών που χρησιμοποιούνται δεν πρέπει να είναι προκαθορισμένο με τεχνητά μέτρα, αλλά να βασίζεται στη διαθεσιμότητα των πληροφοριών.

Από την στιγμή που διαθέσιμα δεδομένα (πληροφορίες- στοιχεία) έχουν ολοκληρωθεί με έναν δομημένο τρόπο που επιτρέπει την εύκολη ανάκληση και ανάγνωσή τους, παρουσιάζεται η ανάγκη για ένα περαιτέρω βήμα: την ερμηνεία. Η ερμηνεία είναι η φάση κλειδί στην όλη διαδικασία επεξεργασίας της των δεδομένων, με την προϋπόθεση ότι όλες οι προηγούμενες φάσεις έχουν εκτελεστεί σωστά. Η ερμηνεία χρησιμοποιεί υποθέσεις και συμπερασμούς. Ο αναλυτής πρέπει σε αυτή τη φάση να χρησιμοποιήσει επαγωγική λογική. Το να έχει αναλυτική εικόνα όλων των διαθέσιμων πληροφοριών είναι ένα καλό βήμα μπροστά αλλά δεν είναι αρκετό. Η ομάδα διερεύνησης ή ο ενάγων χρειάζονται κάτι περισσότερο για να επιτύχουν: χρειάζονται υποστήριξη στο να αποφασίσουν τι πρέπει να κάνουν, πού να καταβάλουν τη μεγαλύτερη προσπάθεια, πώς να κατευθύνουν τους πόρους, με απώτατο στόχο την επιτυχημένη ολοκλήρωση μιας σύνθετης διερεύνησης. Αυτή την υποστήριξη πρέπει να την δώσει ο αναλυτής.

Για να συμβάλει πραγματικά στις έρευνες, ο στόχος του αναλυτή θα πρέπει να είναι να παράγει υποθέσεις και συμπερασμούς που οδηγούν σε επιπλέον στοιχεία για εύρεση δεδομένων. Στις υποθέσεις και τους συμπερασμούς θα πρέπει να δίνονται ενδείξεις για ζητήματα που σχετίζονται με το: .

- Ποια είναι τα πρόσωπα και που δραστηριοποιούνται (διαμονή, εργασία)
- Ποιες είναι οι (εγκληματικές) δραστηριότητές τους
- Ο τρόπος δράσης. Γιατί κάνουν αυτό που κάνουν με τον τρόπο που το κάνουν
- Πού τοποθετούνται αυτές οι δραστηριότητες
- Πότε λαμβάνουν χώρα,
- Πώς διεξάγονται αυτές οι δραστηριότητες. και
- Ποιες είναι οι μελλοντικές τάσεις- σχέδια.

Οι στόχοι της γεωγραφικής σκιαγράφησης των στοιχείων εγκληματικότητας, μπορούν να οριστούν σε δύο σύντομες προτάσεις,

Να αναπτυχθούν και να ελεγχθούν λογικά συμπεράσματα τα οποία σκιαγραφούν γεωγραφικά το ποιος, τι, πού, πότε, γιατί και πώς, προκειμένου να διευκολυνθεί η διερεύνηση, η πρόβλεψη και η ανάλυση των εγκλημάτων.

Να παρασχεθούν στη διοίκηση σαφείς επιχειρησιακές και στρατηγικές εκτιμήσεις οι οποίες θα της δώσουν τη δυνατότητα να θέσει προτεραιότητες δράσης και να κάνει την αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων που της διατίθενται.⁸

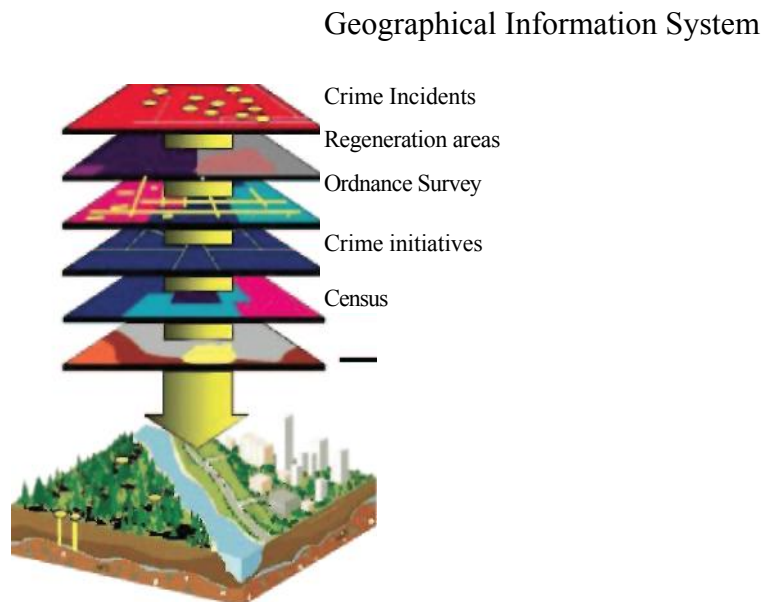
4. Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών και ανάλυση εγκληματικότητας.

Η ανάπτυξη των Γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών (GIS) έδωσε νέες προοπτικές στην χαρτογράφηση- ανάλυση της εγκληματικότητας. Το GIS ορίζεται συνήθως ως ένας αστερισμός της ηλεκτρονικής γραφιστικής ενσωμάτωσης υλικού και λογισμικού με μια σχεσιακή βάση δεδομένων με σκοπό τη διαχείριση των στοιχείων για τις γεωγραφικές θέσεις (Garson & Biggs, 1992). Η ανάλυση GIS περιλαμβάνει μια από τις ακόλουθες τέσσερις γενικές διαδικασίες: επαναταξινόμηση, επικάλυψη, μέτρηση απόστασης και συνδετικότητας, και χαρακτηρισμός γειτονιάς. Κάθε χάρτης που παράγεται με την χρήση γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών είναι εφοδιασμένος με μια ισχυρή βάση δεδομένων έτσι ώστε να υπάρχει δυνατότητα σύνδεσης και ανάλυσης των γεωγραφικών δεδομένων. Παρέχεται δηλαδή η δυνατότητα σύνδεσης χωρικών και περιγραφικών πληροφοριών που οδηγεί στην ανάπτυξη χωρικών αλληλοσυσχετισμών.

---

⁸ Οπ.π. Μονάδα ανάλυσης EUROPOL Den Haag Ολλανδία σελ 7 & 8

GIS and crime mapping

1. διαδικασίες επαναταξινόμησης μετασχηματίζουν τις πληροφορίες -ιδιότητες ενός ενιαίου θέματος. Η επαναταξινόμηση απεικονίζεται στους χάρτες ως χρώμα- τα θέματα όπως η πυκνότητα του πληθυσμού, ή το εισόδημα όπου το χρώμα αντιπροσωπεύει μια ιδιαίτερη σειρά στη βάση δεδομένων.
2. επιστρώνει τα στρώματα χρήσης GIS για να κόψει τα πολύγωνα που συνδέονται με τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα σε ένα στρώμα. Παραδείγματος χάριν, οι επικαλύψεις μπορούν να απεικονίσουν το πώς οι ανθρωποκτονίες σχετίζονται ή όχι με ένα κομμάτι απογραφής με υψηλή ανεργία.
3. οι μετρήσεις απόστασης και συνδεσιμότητας χρησιμοποιούνται από κοινού για να μετρήσουν τις από σημείο σε σημείο αποστάσεις και την πολυπλοκότητα των δικτύων.
4. οι χαρακτηρισμοί γειτονιάς είναι λειτουργίες που ταξινομούν τα αντικείμενα ως τμήμα μιας μεγαλύτερης γειτονιάς αντικειμένων βασισμένων σε μερικές κοινές ιδιότητες. Ένα παράδειγμα αυτής της λειτουργίας είναι ταξινόμηση της απόσταση από ένα κρίσιμο σημείο ή ένα γεγονός (DeMers, 1997). Στη μέθοδο ράστερ, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα μπορούν να βρεθούν μέσα σε ένα

πλέγμα και να συνδεθούν με τις ιδιότητες των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων στα κύτταρα πλέγματος μέσα σε μια καθορισμένη ερευνητική ακτίνα.⁹

Τα γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών έχουν ως κυρίαρχο στόχο τον χωρικό σχεδιασμό, χρησιμοποιούνται μέσα από πολλές προσεγγίσεις στην διατύπωση και αξιολόγηση πολιτικών προγραμμάτων που αναφέρονται στο φυσικό ή περιβαλλοντικό σχεδιασμό. Τα συστήματα αυτά απαιτούν διαχείριση βάσης δεδομένων και διαθέτουν μια σειρά από εργαλεία για τον μετασχηματισμό των στοιχείων που είναι αναγκαία για την επίλυση συγκεκριμένου προβλήματος. Κατά συνέπεια αποτελούν ένα ισχυρό σύνολο εργαλείων για την συλλογή, αποθήκευση, ανάληψη ανά πάσα στιγμή, μετασχηματισμό και απεικόνιση χωρικών στοιχείων του πραγματικού κόσμου. Σαν αποτέλεσμα ένα Γ.Σ.Π μπορεί να φέρει σε πέρας της εξής δραστηριότητες: Πρώτον μπορεί να αποθηκεύσει και να διαχειριστεί μεγάλο όγκο χωρικών στοιχείων. Δεύτερον, αποτελεί το πλέον κατάλληλο εργαλείο χωρικής ανάλυσης, εστιάζοντας στην χωρική διάσταση των στοιχείων. Αποτελεί ένα αποτελεσματικό μηχανισμό για την επίλυση χωρικών προβλημάτων μέσα από την οργάνωση, διαχείριση και μετασχηματισμό μεγάλου όγκου πληροφοριών στοιχείων.¹⁰

4.1. Οι Λειτουργίες GIS Στην Χαρτογράφηση Και Ανάλυση της Εγκληματικότητας

Οι λειτουργίες του GIS αποτελούν πολύτιμο εργαλείο στη χαρτογράφηση εγκλήματος, κάθε λειτουργία του είναι υποκείμενη στις χρήσεις κοινωνικών επιστημών πέρα από τις επιχειρήσεις αστυνομίας ειδικότερα:

Χαρτογράφηση καρφισών- σημείων

Η χαρτογράφηση καρφισών είναι ίσως η πιο στοιχειώδης των λειτουργιών GIS, περιλαμβάνει τους γεωμετρικούς τόπους και χαρακτηριστικά γνωρίσματα

---

⁹Community Oriented Policing services U.S Department of justice.

¹⁰ Κωστής Κουτσόπουλος « Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και Ανάλυση Χώρου» Εκδόσεις Παπασωτηρίου σελ.52- 60

όπως οι θέσεις των σχολείων, τις θέσεις των αστυνομικών τμημάτων, ή των γεγονότων εγκλήματος.

Χαρτογράφηση δυναμικής ζώνης

Η χαρτογράφηση της δυναμικής ζώνης είναι η χωρική αντιπροσώπευση των περιοχών με τις υψηλές συγκεντρώσεις του εγκλήματος. Αυτή η τεχνική GIS χρησιμοποιεί τις χωρικές μεθόδους συγκέντρωσης για να σύρει τις γραμμές περιγράμματος γύρω από τους τομείς της συγκέντρωσης. Το περίγραμμα συγκέντρωσης διαμορφώνει ένα πολύγωνο, το οποίο χρησιμοποιείται στο λογισμικό GIS για να υπολογίσει τις σχετικές τιμές του πολυγώνου όσον αφορά οποιαδήποτε ή όλα τα άλλα στρώματα ιδιοτήτων.

Χαρτογράφηση Πυκνότητας εγκλήματος

Οι τιμές πυκνότητας εγκλήματος χαρτογράφησης μέσω των σκιασμένων χαρτών περιγράμματος περιλαμβάνουν την παρεμβολή των επιπέδων εγκλήματος με τη χρησιμοποίηση της χωρικής ανάλυσης για να υπολογίσουν τα επίπεδα εγκλήματος μεταξύ των σημείων του παρατηρηθέντος εγκλήματος.

Time-Series χαρτογράφηση

Time-series οι χάρτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ανιχνεύσουν την εποχικότητα ή άλλες χρονικά εξαρτημένες τάσεις της εγκληματικότητας.

Χαρτογράφηση εγγύτητας

Η χαρτογράφηση εγγύτητας είναι η δημιουργία των χωρικών ουδέτερων ζωνών γύρω από έναν τομέα ενδιαφέροντος όπως ένα σχολείο, η διεύθυνση ενός παραβάτη, ή ακόμα και ενός γεγονότος εγκλήματος.

Χωρική ιστορική ανάλυση

Το GIS μπορεί να περιλάβει την ιστορική ανάλυση γεγονότων μη εγκληματικών σε σχέση με τα γεγονότα εγκλήματος

Χωρική περιστασιακή ανάλυση

Η περιστασιακή ανάλυση είναι η ανάλυση των τύπων εγκλημάτων. Παραδείγματος χάριν, η χαρτογράφηση εγκλήματος μπορεί να εστιάσει στην

ανάλυση του εγκλήματος στα εγκαταλειμμένα κτήρια, στα ιδρύματα , στα γυμνάσια. Έκτος των ανωτέρω οι λειτουργίες του GIS μπορούν να χρησιμοποιηθούν επίσης για:

Δημιουργία χαρτών ενημερώσεων.

Χαρτογράφηση για τη λήψη απόφασης.

Ανίχνευση σχεδίων .

Χαρτογράφηση των χωρικών μετατοπίσεων.

Χωρική καταδίωξη .

Χωρική διαμόρφωση.¹¹

4.2. Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών και κοινωνικές επιστήμες

Μια δεκαετία πριν, ήταν εμφανές ότι με τη διαδεδομένη διαθεσιμότητα των χωρικών στοιχείων, η χαρτογράφηση προοριζόταν να γίνει ένα πολύ σημαντικό ερευνητικό εργαλείο των κοινωνικών επιστημών. Σήμερα, εντούτοις, αν και τα στοιχεία GIS τώρα συνήθως χρησιμοποιούνται για το σχεδιασμό πόλεων, από τους αναλυτές περιβαλλοντικής επίδρασης, διοικητικές ομάδες, από ερευνητές αγοράς, και κυβερνητικές αντιπροσωπείες, η χρήση τέτοιων χωρικών στοιχείων είναι σπάνια στην κοινωνική επιστημονική ανάλυση.

Ένα από τα κύρια εργαλεία για τα στοιχεία κοινωνικών επιστημών είναι η δημοσκόπηση, ένα μεθοδολογικό εργαλείο που θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως μια βάση για την ισχυρή συμμετοχή των κοινωνικών επιστημόνων στο GIS. Διότι οι έρευνες συλλέγουν συχνά τις χωρικές μεταβλητές όπως η διεύθυνση, ο ταχυδρομικός κώδικας ,ο νομός, και ούτω καθ' εξής. Με αυτό τον τρόπο η μελέτη των κοινωνικών επιστημών ομαδοποιείται στις περιοχές ορίου όπως τα κομμάτια ή η πόλη απογραφής, ο νομός, το κράτος, ή οι εθνικές αρμοδιότητες. Θεωρητικά, τα στοιχεία κοινωνικών επιστημών έχουν μια πλούσια δυνατότητα και για τη χωρική ανάλυση και για τη χωρική στατιστική ανάλυση. Το GIS είναι ένα εργαλείο ανάλυσης που χρησιμοποιείται επιτυχώς σε πολλούς επιστημονικούς κλάδους όχι όμως και από τις κοινωνικές επιστήμες.¹² Η ουσιαστική γεωγραφική ανάλυση

---

¹¹community oriented policing services U.S Department of justice.

¹². Raftery, A. E. (2000). Statistics in sociology, 1950-2000. *Journal of the American Statistical Association* , 95, 654-662.

όμως των στοιχείων της εγκληματικότητας επιβάλλει να μην περιορίζεται μόνον στην γραφική μελέτη αυτών καθ' αυτών των στοιχείων της εγκληματικότητας αλλά να λαμβάνει υπόψη ευρύτερους παράγοντες κοινωνικούς δημογραφικούς κ.λ.π, όπως για παράδειγμα το βαθμό της κοινωνικής ετερογένειας, την πληθυσμιακή πυκνότητα, την εμπορική κίνηση, παράγοντες που συντελούν στην γεωγραφική κατανομή του εγκλήματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ: Η χαρτογράφηση του εγκλήματος αποτελεί πολύτιμο εργαλείο ανάλυσης του διότι μπορεί να οδηγήσει στον προσδιορισμό των νέων προβλημάτων, να δώσει μια νέα προοπτική σε μια ανάλυση, να βοηθήσει στην ανάπτυξη αποτελεσματικών μέτρων αντιμετώπισης του, να βοηθήσει στο σχηματισμό των συνεργασιών καθώς και στην διαδικασία αξιολόγησης.

A' ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΑΡΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1.1. Εισαγωγή

Για να παραγάγει κανείς ακριβείς και αποτελεσματικούς χάρτες ανάλυσης εγκλήματος, υπάρχουν τρεις αρχικοί παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη: (1) ο σκοπός του χάρτη, (2) το ακροατήριο του χάρτη και (3) οι τύποι στοιχείων που περιλαμβάνονται στο χάρτη. Αυτές οι εκτιμήσεις υπαγορεύουν συχνά τον τύπο χάρτη που θα χρησιμοποιηθεί και τη μέθοδο παρουσίασης.

Η χαρτογράφηση ανάλυσης εγκλήματος είναι μια δυναμική διαδικασία, η αρχική απόφαση να χρησιμοποιηθεί ένας ορισμένος τύπος χάρτη μπορεί να αλλάξει εξ αιτίας του σκοπού του χάρτη, του ακροατηρίου, ή και των διαθέσιμων στοιχείων. Οι χάρτες που θα παρουσιάσουμε στην συνέχεια δεν αντιπροσωπεύουν κάθε πιθανή μέθοδο παραγωγής χαρτών επειδή, στην πραγματικότητα, οι δυνατότητες είναι ατελείωτες. Τα παραδείγματα δεν είναι λογισμικό συγκεκριμένο, αλλά προορίζονται να εξηγήσουν τις σχετικές πρακτικές καταστάσεις για να αναπτύξουν ένα γενικό εννοιολογικό πλαίσιο για την παραγωγή πληροφοριακών και αποτελεσματικών χαρτών εγκληματικότητας

1.2. Οδηγίες για την παραγωγή χαρτών ανάλυσης εγκλήματος

α)Σκοπός

Η χαρτογράφηση, ανάλυση εγκλήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να βοηθήσει σε όλα τα στάδια της διαδικασίας επίλυσης ενός προβλήματος. Εάν ο σκοπός ενός χάρτη ανάλυσης εγκλήματος είναι να βοηθήσει στον προσδιορισμό ενός ιδιαίτερου προβλήματος, τα επιλεγμένα στοιχεία μπορούν να χαρτογραφηθούν για να προσδιορίσουν σχέδια και δραστηριότητες που ήταν προηγουμένως μη ανιχνεύσιμα. Παραδείγματος χάριν, για να καθορίσουμε εάν υπάρχει ένα σχέδιο διαρρήξεων εμπορικών καταστημάτων σε μια συγκεκριμένη περιοχή, όλες οι εμπορικές διαρρήξεις που εμφανίζονται στην πόλη για τους

προηγούμενους τρεις μήνες μπορούν να χαρτογραφηθούν. Με την ανάλυση των δεσμών της δραστηριότητας, μιας ομάδας γεγονότων που εμφανίζονται σε μια εγγύτατη περιοχή παραδείγματος χάρη η αύξηση της εμπορικής δραστηριότητας μπορεί να προσδιορίσει και την αύξηση των διαρρήξεων . Σε αυτήν την περίπτωση, ο σκοπός της χαρτογράφησης ανάλυσης εγκλήματος είναι να προσδιοριστεί το πρόβλημα, δηλαδή η βραχυπρόθεσμη αύξηση στις διαρρήξεις εμπορικών καταστημάτων σε μια συγκεκριμένη περιοχή.

Επίσης όταν ένα ιδιαίτερο ζήτημα εμφανίζεται, η χαρτογράφηση ανάλυσης εγκλήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να προσδιορίσει μια περιεκτική χωρική ανάλυση του προβλήματος. Με άλλα λόγια, ο σκοπός του χάρτη είναι να μελετηθεί το πρόβλημα περισσότερο, μέσα την εξέταση του από διάφορες προοπτικές ή και με τη χρησιμοποίηση ποικίλων στοιχείων. Παραδείγματος χάριν, αφότου έχει προσδιοριστεί μια σημαντική αύξηση των πρωινών διαρρήξεων κατοικίας, η χαρτογράφηση ανάλυσης εγκλήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αναλύσει το πρόβλημα με τον καθορισμό δραστηριοτήτων που παρουσιάζουν αύξηση στη συγκεκριμένη περιοχή. Κατά συνέπεια και άλλων τύπων στοιχεία μπορούν να χαρτογραφηθούν μαζί με τα στοιχεία εγκλήματος όπως οι θέσεις των σχολείων και οι πληροφορίες για σκασιαρχείο μαθητών, οι κατοικίες των γνωστών παραβατών καθώς επίσης και δημογραφικές πληροφορίες για να καθορίσουν εάν οι περιοχές με την περισσότερη αύξηση είναι παρόμοιες η μια με την άλλη. Χρησιμοποιώντας τους διάφορους τύπους χαρτών και στοιχείων, η χαρτογράφηση ανάλυσης εγκλήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να εξετάσει ένα ζήτημα.

Τελικά, μόλις προσδιοριστεί ένα πρόβλημα και αναλυθεί, η παρουσίαση του χάρτη σε ένα ακροατήριο είναι σημαντική, ο σκοπός του χάρτη μπορεί να είναι να αναπτυχθεί μια τακτική αντιμετώπισης στο πρόβλημα. Οι χάρτες για την παρουσίαση μπορούν να κυμανθούν από απλό ως σύνθετο, ανάλογα με τα επίπεδα λεπτομέρειας και ανάλυσης που είναι απαραίτητα. Οι μηνιαίοι χάρτες μιας πόλης που απεικονίζουν το αναφερόμενο έγκλημα είναι χρήσιμοι για τις γενικές πληροφορίες στο κοινό, για τις αλλαγές στις δυναμικές ζώνες του αναφερόμενου εγκλήματος εντούτοις, ένας λεπτομερής χάρτης κάθε θέσης δυναμικής ζώνης μπορεί να είναι απαραίτητος για τις διωκτικές αρχές, τους Αστυνομικούς περιπολίας που χρειάζονται τις συγκεκριμένες πληροφορίες

προκειμένου να επικεντρώσουν τις προσπάθειες τους στην επίλυση του προβλήματός. Σε καθεμία περίπτωση, είναι σημαντικό να προετοιμαστούν οι χάρτες που είναι κατάλληλοι για το σκοπό.

β) Ακροατήριο

Μετά τον καθορισμό του σκοπού ενός χάρτη ανάλυσης εγκλήματος, είναι επίσης απαραίτητο να εξεταστεί το ακροατήριο, δηλ. οι χρήστες των πληροφοριών. Το ακροατήριο μπορεί να αφορά το προσωπικό των Αστυνομικών -κατασταλτικών αρχών, το ευρύ κοινό, τις κοινοτικές ομάδες, ή τα μέλη των Δημοτικών συμβουλίων των πόλεων. Μετά τη μέτρηση των αναγκών, των προσδοκιών, και του επιπέδου ικανότητας αυτών των ατόμων, οι χάρτες που είναι κατάλληλοι για κάθε ομάδα μπορούν να σχεδιαστούν αφού ληφθούν υπόψη όλοι οι παράμετροι για παράδειγμα, ένας χάρτης των κατοικιών όλων των γνωστών μελών συμμοριών που περιλαμβάνει τα ονόματα τους μπορεί να είναι χρήσιμος στα ανώτερα στελέχη της Αστυνομίας. Εντούτοις, ένας χάρτης με αυτό το επίπεδο λεπτομέρειας δεν θα διαδιδόταν στο κοινό δεδομένου ότι μπορεί να παραβιάσει τα ατομικά δικαιώματα ενός ατόμου. Για αυτό το λόγο είναι χρήσιμο να περιληφθεί μια συνοπτική σημείωση στο χάρτη, όπως " μόνο εσωτερική χρήση " ή "εξωτερική χρήση" για να δείξει το προοριζόμενο ακροατήριο. Κατά την παραγωγή ενός χάρτη ανάλυσης εγκλήματος, οι ανάγκες των χρηστών των πληροφοριών πρέπει να ισορροπηθούν με τις πολιτικές, νομικές, και ηθικές ανησυχίες.

γ) Πηγές στοιχείων

Οι χάρτες ανάλυσης εγκλήματος αποτελούνται χαρακτηριστικά από δύο τύπους στοιχείων, συνοπτικών και γεωγραφικών. Οι πηγές συνοπτικών στοιχείων περιέχουν ταξινομημένες πληροφορίες για τα φαινόμενα που δεν είναι πρωτίστως γεωγραφικά αλλά συχνά έχουν ένα γεωγραφικό συστατικό. Τα στοιχεία και οι κλήσεις για την διάπραξη εγκλήματος των υπηρεσιών είναι τύποι συνοπτικών στοιχείων που χαρτογραφούνται πολύ συχνά. Αυτά τα στοιχεία περιέχουν τις πληροφορίες για τα γεγονότα και τις κλήσεις εγκλήματος, για τη δραστηριότητα υπηρεσιών, όπως ο τύπος δραστηριότητας, ημερομηνία, χρόνο, προτεραιότητα, όμως και οι δύο

τύποι έχουν τουλάχιστον ένα γεωγραφικό συστατικό, όπως μια συγκεκριμένη διεύθυνση, ή και μια ευρύτερη περιοχή. Οι πρόσθετες πηγές συνοπτικών στοιχείων περιλαμβάνουν συλλήψεις, ατυχήματα, γνωστούς παραβάτες, πληροφορίες τομέων σχετικά με τα εγκληματικά γεγονότα, τα αποτελέσματα ερευνών στους πολίτες που δείχνουν τη δίωξη ή το φόβο του εγκλήματος, και τις θέσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα. Οι πηγές συνοπτικών στοιχείων των αστυνομικών υπηρεσιών περιλαμβάνουν ακόμα πληροφορίες για, επικίνδυνους και προστατευτικούς παράγοντες, στοιχεία απογραφής, και πληροφορίες χρήσης εδάφους.

Οι γεωγραφικές πηγές στοιχείων αποτελούνται από τα στοιχεία που περιγράφουν φαινόμενα που είναι πρώτιστα γεωγραφικά. Ακόμα κι αν αυτοί οι τύποι στοιχείων μπορούν να περιλάβουν τις μη-γεωγραφικές πληροφορίες, η αρχική εστίαση είναι τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα. Παραδείγματος χάριν, το στοιχείο κομματιών απογραφής περιέχει τις πληροφορίες για τον πληθυσμό και άλλες δημογραφικές μεταβλητές εντούτοις, αυτά τα στοιχεία είναι βασισμένα στα γεωγραφικά όρια των κομματιών απογραφής. Άλλα παραδείγματα των γεωγραφικών πηγών στοιχείων περιλαμβάνουν τους τομείς, τις οδούς, τις εθνικές οδούς, τις ομάδες φραγμών, και τα όρια πόλεων. Τα παραδείγματα των γεωγραφικών στοιχείων για τις αστυνομικές αρχές μπορούν να περιλάβουν τα εδαφικά όρια συμμοριών και τα όρια της περιοχής αστυνόμευσης.

Τα συνοπτικά και γεωγραφικά στοιχεία συγκεντρώνονται μέσω μιας διαδικασίας της αποκαλούμενης "geocoding," με την οποία τα συνοπτικά στοιχεία αντιπροσωπεύονται σε έναν χάρτη βασισμένο σε μια κοινή γεωγραφική μονάδα ανάλυσης. Μόλις βρεθούν τα συνοπτικά στοιχεία σε έναν χάρτη, οι μορφές των συμβόλων, μεγέθη, και χρώματα πρέπει να ρυθμιστούν σύμφωνα με τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για να αντιπροσωπεύσουν και την πολυπλοκότητα του χάρτη. ¹⁵

---

¹⁵ www.usdoj.gov/spoles

δ) Χαρακτηριστικά γνωρίσματα και σύμβολα χαρτών

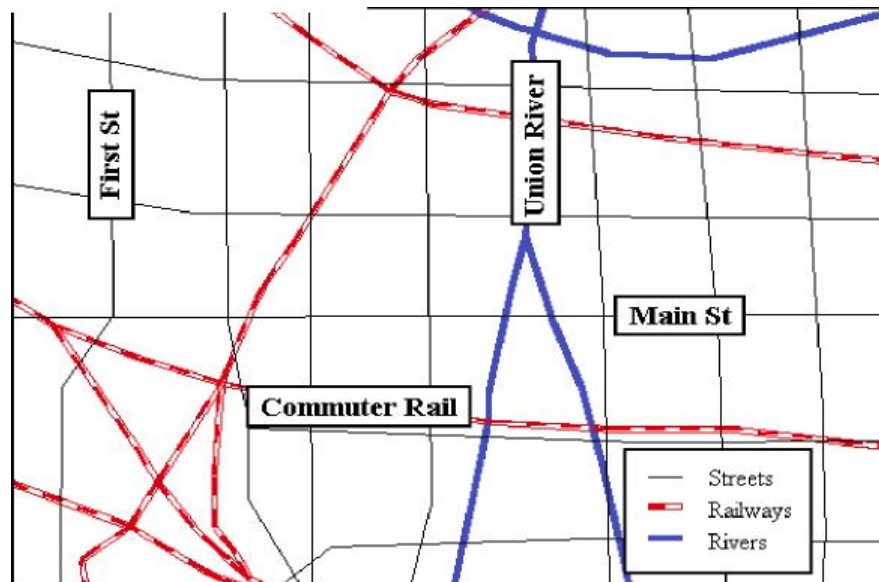
Εκτός από την εξέταση των τύπων και της διαθεσιμότητας των πηγών που θα αντλήσουμε στοιχεία, είναι σημαντικό να καθοριστεί η καλύτερη μέθοδος αντιπροσώπευσης των στοιχείων στο χάρτη. Οι χάρτες αποτελούνται από το σημείο, τη γραμμή, και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα πολυγώνων. Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα σημείου υποδεικνύονται συνήθως από ένα σύμβολο [*] και αντιπροσωπεύουν τις ιδιαίτερες θέσεις, τις μοναδικές συντεταγμένες γεωγραφικού πλάτους και γεωγραφικού μήκους. Οι θέσεις του εγκλήματος, των τροχαίων ατυχημάτων, και των σχολείων είναι παραδείγματα των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων σημείου. Οι γραμμές [/] χρησιμοποιούνται για να αντιπροσωπεύσουν τα γραμμικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα. Οι οδοί είναι το πιο κοινό χαρακτηριστικό γνώρισμα γραμμών εντούτοις, τα τμήματα γραμμών μπορούν επίσης να αντιπροσωπεύσουν τους ποταμούς και του σιδηροδρόμους, διαβάσεις, και γραμμές χρησιμότητας. Τα πολύγωνα, [**EH**], μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αντιπροσωπεύσουν τις γεωγραφικές περιοχές όπως τους τομείς, τα όρια της αστυνομικής περιπολίας, ή τα όρια των πόλεων. Η εμφάνιση του σημείου, της γραμμής, και των συμβόλων πολυγώνων πρέπει να είναι συγκεκριμένη για τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για να αντιπροσωπεύσουν το σκοπό του χάρτη. Κατά την παραγωγή των χαρτών ανάλυσης εγκλήματος και την προσθήκη των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων συγκεκριμένου σημείου όπως οι θέσεις του εγκλήματος, των κλήσεων για την υπηρεσία, ή διευθύνσεις των γνωστών παραβατών στο χάρτη, είναι σημαντικό να υπάρχει διαφοροποίηση στην σήμανση μεταξύ των διαφορετικών τύπων δραστηριοτήτων. Παράδειγμα το Α απεικονίζει τα ενιαία γεγονότα των θέσεων ληστείας ως χαρακτηριστικά γνωρίσματα σημείου. χρησιμοποιούνται όμως διαφορετικές μορφές συμβόλων ανάλογα με τον τύπο ληστείας (πυροβόλο, μαχαίρι, άλλο όπλο).

ΧΩΡΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ			
			
ΣΗΜΕΙΑ	ΓΡΑΜΜΕΣ	ΕΚΤΑΣΕΙΣ (ΠΟΛΥΓΩΝΑ)	ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ
Μ Ο Ρ Φ Η			
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ζεύγος συντεταγμένων ✓ όχι μήκος ή έκταση 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Συντεταγμένες με σημεία αρχής και τέλους ✓ Έχουν μήκος όχι όμως έκταση 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Συντεταγμένες με σημεία αρχής και τέλους ✓ Έχουν και περίμετρο και έκταση 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Εκτάσεις με κατακόρυφες συντεταγμένες ✓ Έχουν έκταση, περίμετρο και υψόμετρο
Π Α Ρ Α Δ Ε Ι Γ Μ Α Τ Α			
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Τροχαία ατυχήματα ✓ Δένδρα ✓ Υψόμετρα ✓ Ονόματα περιοχών ✓ Αρχή και τέλος γραμμών 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Δρόμοι ✓ Ποτάμια ✓ Γραμμές κοινής ωφέλειας ✓ Όρια εκτάσεων 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ακίνητα (οικόπεδα, κτίρια, αγροτεμάχια) ✓ Δρόμοι ✓ Εδαφολογικά όρια ✓ Διοικητικά όρια 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Χάρτες κλίσεων
010001.jpg			

Ο χάρτης α απεικονίζει ποικίλα διαφορετικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα γραμμών συμπεριλαμβανομένων των οδών, των σιδηροδρόμων, και των ποταμών. Κάθε χαρακτηριστικό γνώρισμα γραμμών αντιπροσωπεύεται από ένα μοναδικό σύμβολο έτσι ώστε μπορεί να διαφοροποιηθεί από άλλα.

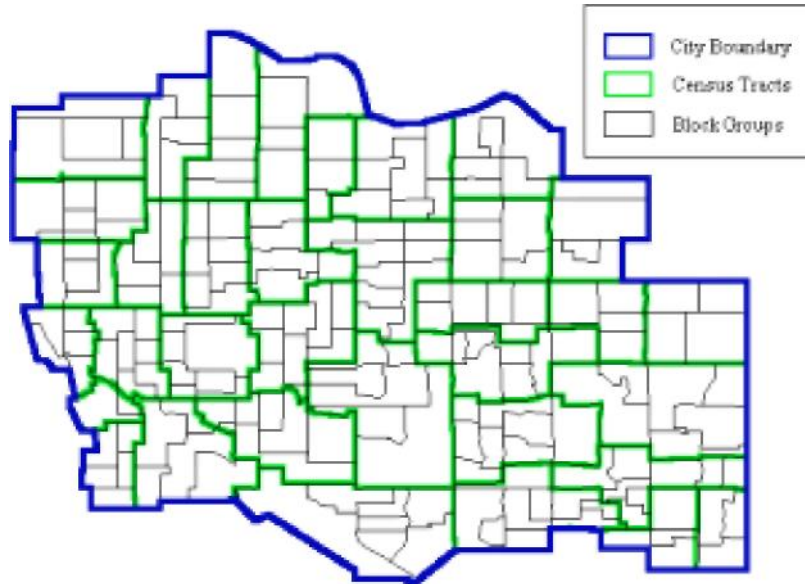
Χάρτης α: Χαρακτηριστικά γνωρίσματα γραμμών

Ο χάρτης β απεικονίζει τα διαφορετικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα πολυγώνων, συμπεριλαμβάνει τα όρια της πόλης, τα κομμάτια απογραφής, και τις ομάδες φραγμών. Ένα μοναδικό ύψος συμβόλων χρησιμοποιείται για

να αντιπροσωπεύσει κάθε χαρακτηριστικό γνώρισμα έτσι ώστε κάθε πολύγωνο να μπορεί να διακριθεί από τα άλλα.

Χάρτης β: Χαρακτηριστικά γνωρίσματα πολυγώνων

Ομοίως, η διάταξη με την οποία η γραμμή, και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα πολυγώνων τοποθετούνται σε έναν χάρτη έχουν επιπτώσεις στην εμφάνιση καθώς επίσης και τη γενική χρησιμότητα του χάρτη. Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα όπως τα κτήρια, οι οδοί, οι αστυνομικές περιοχές, και οι αεροφωτογραφίες είναι ευδιάκριτα στρώματα των στοιχείων που συσσωρεύονται το ένα πάνω στο άλλο για να δημιουργήσουν έναν χάρτη. Είναι σημαντικό να εξεταστεί η διάταξη με την οποία αυτά τα στρώματα τοποθετούνται σε έναν χάρτη, δεδομένου ότι τα κλειστά χαρακτηριστικά γνωρίσματα ή οι εικόνες πολυγώνων όπως οι αεροφωτογραφίες θα καλύψουν τα χαρακτηριστικά σημείου και γραμμών εάν τοποθετούνται στην κορυφή. Γενικά, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα υποβάθρου πρέπει να τοποθετηθούν στο χάρτη πρώτα, ενώ τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα σημείου και γραμμών πρέπει να τοποθετηθούν στην κορυφή έτσι ώστε μπορούν να διαφοροποιηθούν σαφώς, όπως εμφανίζονται στον επόμενο χάρτη γ.

Επιπλέον, μόνο εκείνα τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που είναι ουσιαστικά στο σκοπό του χάρτη πρέπει να είναι ορατά.

1.3 Τύποι χαρτών

Μετά από την επιλογή των κατάλληλων συμβόλων που θα αντιπροσωπεύουν τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα χαρτών, είναι απαραίτητο να καθοριστεί ποιος τύπος χάρτη θα επιτρέψει την ακριβέστερη ανάλυση κατά την παρουσίαση. Υπάρχουν τέσσερις βασικοί τύποι χαρτών, οι ενιαίοι χάρτες συμβόλων, οι κλιμακωτοί χάρτες μεγέθους, οι κλιμακωτοί χάρτες χρώματος, και οι χάρτες συνδυασμού. Αυτοί οι τύποι είναι οι βασικοί τύποι των χαρτών που χρησιμοποιούνται στην χαρτογράφηση της εγκληματικότητας.

α) Ενιαίοι χάρτες συμβόλων (καρφιτσών). Έχουν χρησιμοποιηθεί ιστορικά για να χαρτογραφήσουν το έγκλημα, οι ενιαίοι χάρτες συμβόλων χρησιμοποιούν τα μεμονωμένα σύμβολα για να αντιπροσωπεύσουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα σημείου όπως θέσεις του εγκλήματος, ή των τροχαίων ατυχημάτων, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα γραμμών όπως οδούς, ή διαβάσεις, και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα πολυγώνων όπως τους γεωγραφικούς τομείς ή τις περιοχές αστυνόμευσης.. Οι ενιαίοι χάρτες συμβόλων επιτρέπουν μια λεπτομερή ανάλυση, και χρησιμοποιούνται αρκετά συχνά από τις αστυνομικές αρχές για να απεικονίσουν τις συναφείς θέσεις για μικρό αριθμό

στοιχείων. Ένα μειονέκτημα στη χρησιμοποίηση της ενιαίας χαρτογράφησης συμβόλων είναι ότι εάν δύο ή περισσότερα γεγονότα μοιράζονται μια γεωγραφική περιοχή, τα επόμενα σύμβολα τοποθετούνται πάνω από τον αρχικό. Κατά συνέπεια, είναι δύσκολο και χρονοβόρο να καθοριστεί εάν περισσότερα από ένα γεγονότα εμφανίζονται στην ίδια διεύθυνση. Επιπλέον, οι χάρτες μεγάλων συνόλων στοιχείων μπορούν να γίνουν σωριασμένοι και κατά συνέπεια μη ευανάγνωστοι εάν προστεθούν πάρα πολλά χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

β) Κλιμακωτοί χάρτες μεγέθους. Σε έναν κλιμακωτό χάρτη μεγέθους, τα στοιχεία συνοψίζονται έτσι ώστε τα σύμβολα (χαρακτηριστικά γνωρίσματα σημείων ή γραμμών) να αλλάζουν στο μέγεθος για να απεικονίσουν την συχνότητα των στοιχείων. Ένας κλιμακωτός χάρτης μεγέθους σημείου απεικονίζει περισσότερα γεγονότα σε μια μεμονωμένη θέση με ένα μεγαλύτερο σύμβολο. Ένας κλιμακωτός χάρτης μεγέθους γραμμών απεικονίζει περισσότερα γεγονότα κατά μήκος εκείνου του τμήματος γραμμών με μια παχύτερη γραμμή. Οι κλιμακωτοί χάρτες μεγέθους είναι πολύτιμοι για την απεικόνιση των πολλαπλάσιων γεγονότων του ίδιου τύπου στην ίδια θέση, όπως τα τροχαία ατυχήματα. Εντούτοις, είναι δύσκολο να χρησιμοποιηθούν οι κλιμακωτοί χάρτες μεγέθους για να απεικονίσουν τους διαφορετικούς τύπους γεγονότων, π.χ. κλοπές διαρρήξεως και απλές κλοπές, καθώς τοποθετούνται άμεσα το ένα στοιχείο πάνω από το άλλο. Επιπλέον, οι κλιμακωτοί χάρτες μεγέθους γίνονται σωριασμένοι εάν ένας μεγάλος αριθμός γεγονότων χαρτογραφείται και συχνά τα μεγαλύτερα σύμβολα μπορούν να κρύψουν μικρότερα, ανάλογα με την κλίμακα του χάρτη.

γ) Κλιμακωτοί χάρτες χρώματος. Σε έναν κλιμακωτό χάρτη χρώματος, είτε το σημείο, η γραμμή, είτε τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα πολυγώνων είναι σκιασμένα σύμφωνα με έναν στατιστικό τύπο, τη συνήθεια που θέτουν την σκίαση, είτε τη μοναδική αξία. Υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις στην ταξινόμηση, ή τις πληροφορίες ομαδοποίησης κατά δημιουργία των κλιμακωτών χαρτών χρώματος.

δ) Χάρτες συνδυασμού. Όπως το όνομα δηλώνει, η χαρτογράφηση συνδυασμού περιλαμβάνει τη χρήση περισσότερων από ενός τύπων χάρτη, όπως ένα κλιμακωτό χάρτη μεγέθους και ένα κλιμακωτό χάρτη χρώματος, για να απεικονίσει τις πολλαπλές πηγές στοιχείων στον ίδιο χάρτη. Οι βασικοί χάρτες συνδυασμού είναι οι πιο χρήσιμοι για περισσότερους από έναν τύπους στοιχείων συγχρόνως.

1.4 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

α) Αξιολόγηση των αναγκών

Το πρώτο βήμα για την αξιολόγηση της χαρτογράφησης - ανάλυσης της εγκληματικότητας είναι η αξιολόγηση των αναγκών η οποία πρέπει να καλύπτει τις εξής περιοχές: Την τρέχουσα παρούσα κατάσταση, τους στρατηγικούς στόχους, τις πηγές των στοιχείων, την τεχνολογία, τα στοιχεία που θα αναλυθούν και θα χαρτογραφηθούν και τέλος την χρήση για την οποία προορίζεται η ανάλυση –χαρτογράφηση του εγκλήματος.

β) Ανάπτυξη ενός προγράμματος δράσης

Οι πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την διαδικασία αξιολόγησης των αναγκών πρέπει να αναλυθούν, να ιεραρχηθούν και να καταστούν λειτουργικές κατά συνέπεια το επόμενο βήμα περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός σχεδίου δράσης το οποίο περιλαμβάνει τα εξής: την δομή, τις λειτουργίες, την επισκόπηση των στοιχείων, την τεχνολογία, την κατάρτιση και τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους.

γ) Αξιολόγηση της ανάλυσης-χαρτογράφησης.

Μετά την ολοκλήρωση της χαρτογράφησης ανάλυσης πρέπει να γίνει αξιολόγηση της. Να εξακριβωθεί αν εφαρμόσθηκε το πρόγραμμα δράσης αν επιτευχθήκαν οι στόχοι, και η χρησιμότητα της ανάλυσης. Όλα αυτά είναι αναγκαία, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να τροποποιήσουν το πρόγραμμα δράσης και να βελτιώσουν την ανάλυση της εγκληματικότητας.

1.5 Παραδείγματα παραγωγής χαρτών ανάλυσης εγκλήματος

Αυτά τα παραδείγματα έχουν ως σκοπό δείξουν τους διαφορετικούς τύπους χαρτών ανάλυσης εγκλήματος που χρησιμοποιούνται ανάλογα με την κατάσταση η οποία θα προσδιορίσει ποια στοιχεία είναι σχετικά, ποιος τύπος χάρτη θα χρησιμοποιηθεί και πώς θα παρουσιαστεί χάρτης ανάλογα με το σκοπό και το ακροατήριο. Οι χάρτες στα ακόλουθα παραδείγματα απεικονίζουν τα διαφορετικά στάδια στη διαδικασία ανάλυσης.

Παράδειγμα 1: σχέδιο διάρρηξης κατοικιών

Κατάσταση: Αν υποθέσουμε ότι έχουν παρατηρηθεί διάρρηξεις κατοικιών σε μια συγκεκριμένη γειτονιά. Συλλέγονται πληροφορίες για όλα τα γεγονότα διάρρηξης σε κατοικίες καθώς επίσης και οποιεσδήποτε πληροφορίες, που περιλαμβάνουν τα ύποπτα πρόσωπα και την δραστηριότητα που έχει εμφανιστεί στη γενική περιοχή κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών.

Σκοπός: Να ενημερωθεί το προσωπικό αστυνομίας για τα εγγύτατα γεγονότα διάρρηξης κατοικιών και να καθοριστεί η μορφή του συγκεκριμένου εγκλήματος .

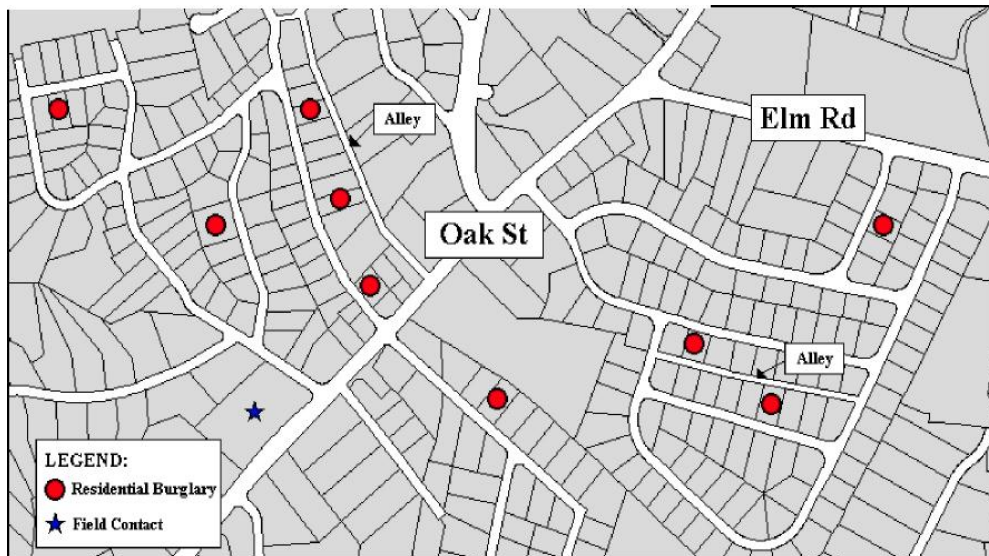
Ακροατήριο: Ανώτεροι αστυνομικοί υπάλληλοι, ιδιωτικοί αστυνομικοί, και λοιπό προσωπικό αστυνομίας

Στοιχεία: γεωγραφικά - τομείς

Συνοπτικά - στοιχεία εγκλήματος, σχετικά στοιχεία επαφής τομέων

Μια αναζήτηση των στοιχείων διάρρηξης κατοικιών στην συγκεκριμένη γειτονιά παρήγαγε δέκα γεγονότα. Λόγω αυτού του μικρού αριθμού διάρρηξεων σε μια σχετικά μικρή γεωγραφική περιοχή, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένας χάρτης που απεικονίζει τους τομείς (βλ. τα σημεία χαρτών 1.1). που τοποθετούνται στο κέντρο κάθε δέματος - οι κύκλοι συμβολίζουν τα γεγονότα διάρρηξης και το αστέρι για να δείξει την επαφή τομέων, Αυτά αντιπροσωπεύουν τα συνοπτικά στοιχεία, διάρρηξης κατοικίας.

Χάρτης 1,1: Ενιαίος χάρτης σημείου συμβόλων που απεικονίζει γεωγραφικούς τομείς.

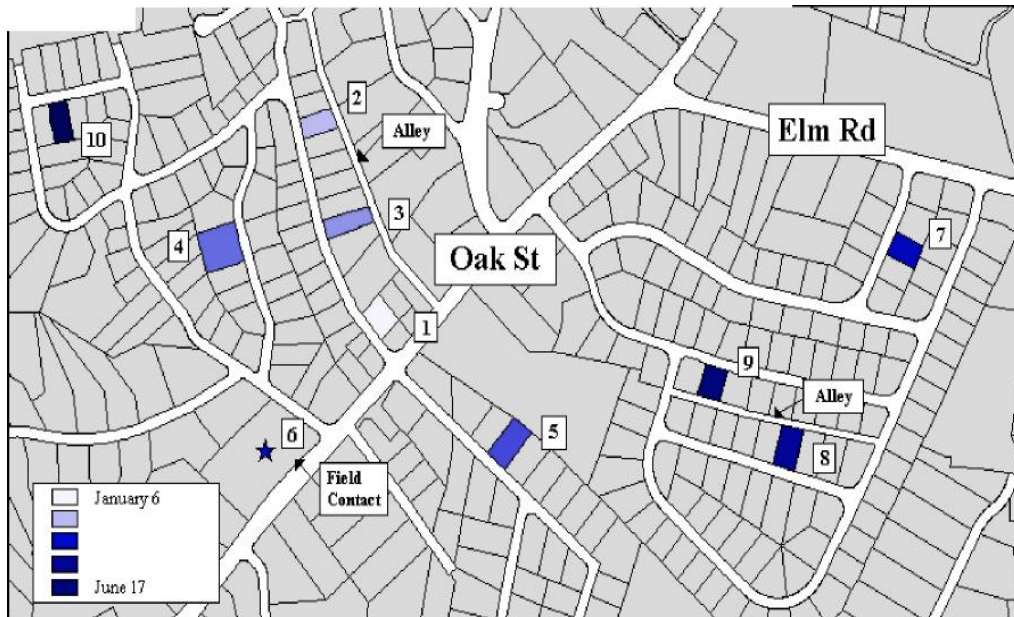

Ανάλογα με την εγγύτητα των γεγονότων, οι χάρτες δεμάτων είναι πολύτιμα εργαλεία αντίθετα από τους χάρτες οδών κεντρικών γραμμών, επιτρέπουν τις λεπτομερείς χωρικές αναλύσεις μιας μικρής περιοχής. Η χρησιμοποίηση ενός χάρτη δεμάτων για να αναλύσει αυτά τα συγκεκριμένα γεγονότα διάρρηξης δείχνει ότι τα σύνορα δενδροστοιχιών αποτέλεσαν για αρκετά από τα σπίτια (όπως υποδεικνύεται στην ανάλυση χαρτών 1.1). την μέθοδο εισόδου σε αυτά. Σε αυτήν την περίπτωση επειδή υπάρχουν μόνο δέκα γεγονότα χρησιμοποιήθηκε ενιαίος χάρτης σημείου συμβόλων, τα στοιχεία ανιχνεύθηκαν γρήγορα για να εξασφαλίσουν ότι κανένα από τα γεγονότα δεν εμφανίστηκε στην ίδια θέση. Εάν περισσότερα από ένα γεγονότα είχαν εμφανιστεί σε μια ιδιαίτερη διεύθυνση, ένας κλιμακωτός χάρτης σημείου μεγέθους θα ήταν καταλληλότερος.

Μια άλλη μέθοδος που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί είναι με τη σκίαση ολόκληρου δέματος που εμφανίζονται τα συνοπτικά στοιχεία για να δείξει το περιστατικό ενός γεγονότος, όπως φαίνεται στο χάρτη 1.2. Επιπλέον,

με τη σκίαση των δεμάτων σύμφωνα με την ημερομηνία κάθε γεγονότος και με την τοποθέτηση των αριθμών δίπλα σε κάθε γεγονός για να απεικονισθεί η διάταξη του περιστατικού, μπορεί να γίνει μια γενική χρονική ανάλυση ταυτόχρονα με τη χωρική ανάλυση.

Χάρτης 1,2: Κλιμακωτός χάρτης χρώματος που απεικονίζει τη διάταξη του περιστατικού

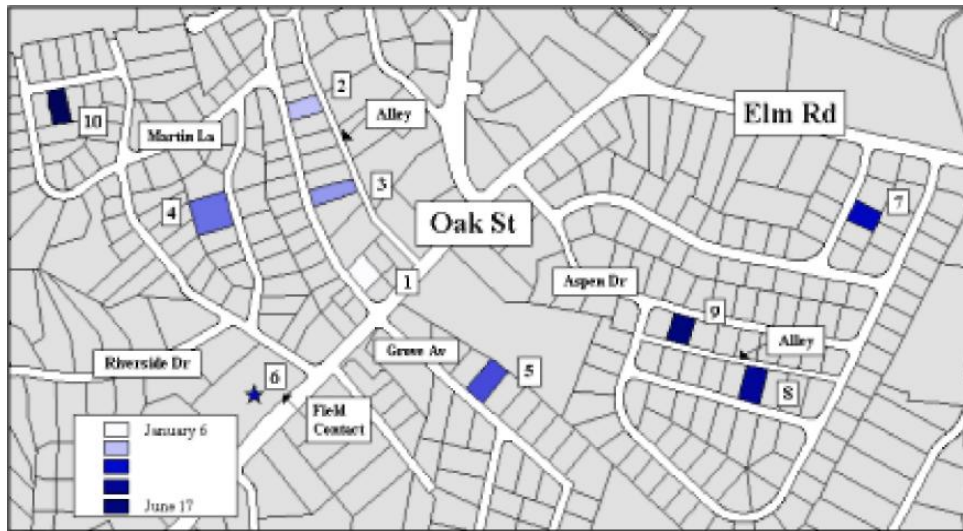

Οι ανωτέρω χάρτες είναι χρήσιμοι για την απεικόνιση τις μορφής και των δυναμικών ζωνών του εγκλήματος καθώς και τις βραχυπρόθεσμες προσπάθειες επίλυσης προβλήματος, δεδομένου ότι δίνουν μια οπτική για την προοπτική μιας περιοχής έτσι ώστε να μπορούν να κατευθύνουν τις προσπάθειες επίλυσης του προβλήματος. Επιπλέον, οι χάρτες που απεικονίζουν τους τομείς επιτρέπουν μια λεπτομερή ανάλυση των συγκεκριμένων οικοπέδων και των οδών. Αν και δεν παρουσιάζονται εδώ, οι χάρτες που απεικονίζουν τις συγκεκριμένες θέσεις των κτηρίων μέσα σε κάθε δέμα θα ήταν χρήσιμοι για να απεικονίσουν το σημείο και τη μέθοδο εισόδου. Ο χάρτης 1,3 είναι ο τελικός χάρτης που θα συνοδευόταν από μια λεπτομερή περίληψη των γεγονότων, συμπεριλαμβανομένων των

πληροφοριών όπως οι αριθμοί, οι ημερομηνίες, οι χρόνοι, οι διευθύνσεις, και το modus operandi της κάθε περίπτωσης.

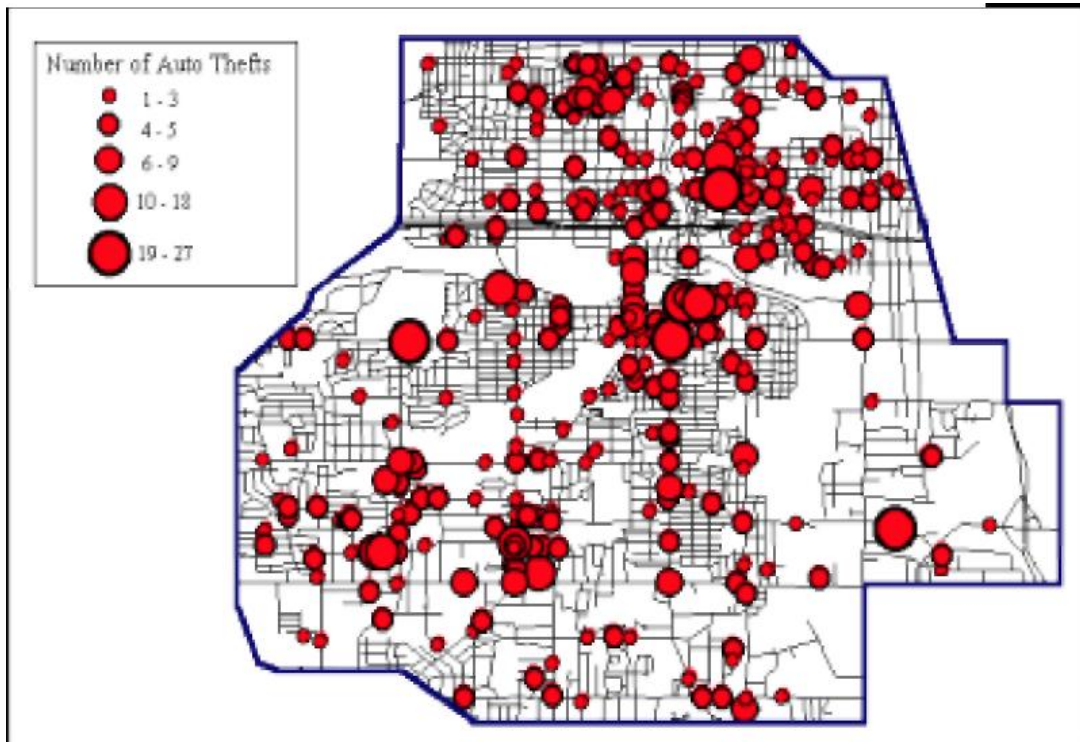
Χάρτης 1,3: Τελικός χάρτης που απεικονίζει σχέδια διάρρηξης

Παράδειγμα 2: Κορυφαίες θέσεις κλοπών οχημάτων

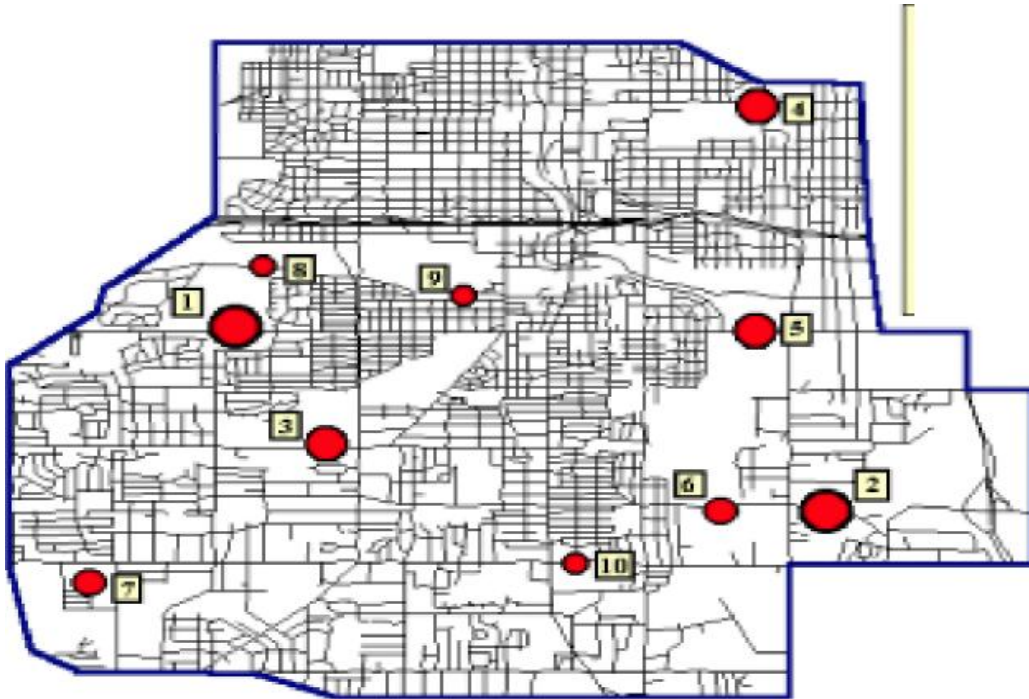
Ο χάρτης 2,1 είναι ένας κλιμακωτός χάρτης σημείου μεγέθους που χρησιμεύει να διακρίνει τις θέσεις με τις περισσότερες κλοπές αυτοκινήτων, οι οποίες απεικονίζονται από τα μεγαλύτερα κόκκινα σύμβολα. Αυτός ο χάρτης είναι μια πρώτη προσπάθεια στη χαρτογράφηση όλων των γεγονότων κλοπής που εμφανίστηκαν κατά τη διάρκεια ενός έτους. Εντούτοις, δεδομένου ότι ο στόχος είναι μόνο οι κορυφαίες θέσεις, αυτός ο χάρτης περιέχει πάρα πολλές πληροφορίες που δεν είναι αναγνώσιμες. Ο χάρτης είναι σωριασμένος με τα κλιμακωτά σημεία, και είναι δύσκολο να καθοριστεί πόσα γεγονότα έχουν εμφανιστεί σε μία ιδιαίτερη θέση.

Χάρτης 2,1: Κλιμακωτός χάρτης σημείου μεγέθους που απεικονίζει την κλοπή αυτοκινήτων σε αστικό επίπεδο.

Ο χάρτης 2,2 είναι μια απεικόνιση μόνο των δέκα θέσεων με τις υψηλότερες συχνότητες της κλοπής αυτοκινήτων. Δεδομένου ότι είναι ρεαλιστικότερο για το προσωπικό αστυνομίας να στρέψει το χρόνο και τους πόρους τους στις συγκεκριμένες θέσεις, αυτός ο χάρτης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ενημερώσει γενικά το προσωπικό πρόληψης και τις ανακριτικές αρχές για τις πλέον προβληματικές θέσεις κλοπών αυτοκινήτων κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Είναι σημαντικό να περιληφθεί ένα διάγραμμα, όπως φαίνεται σε αυτό το παράδειγμα, ή να ονομαστεί κάθε δυναμική ζώνη με την αντίστοιχη τάξη ή τον αριθμό γεγονότων έτσι ώστε οι χρήστες μπορούν να καθορίσουν πόσες κλοπές αυτοκινήτων αναφέρθηκαν σε κάθε θέση.

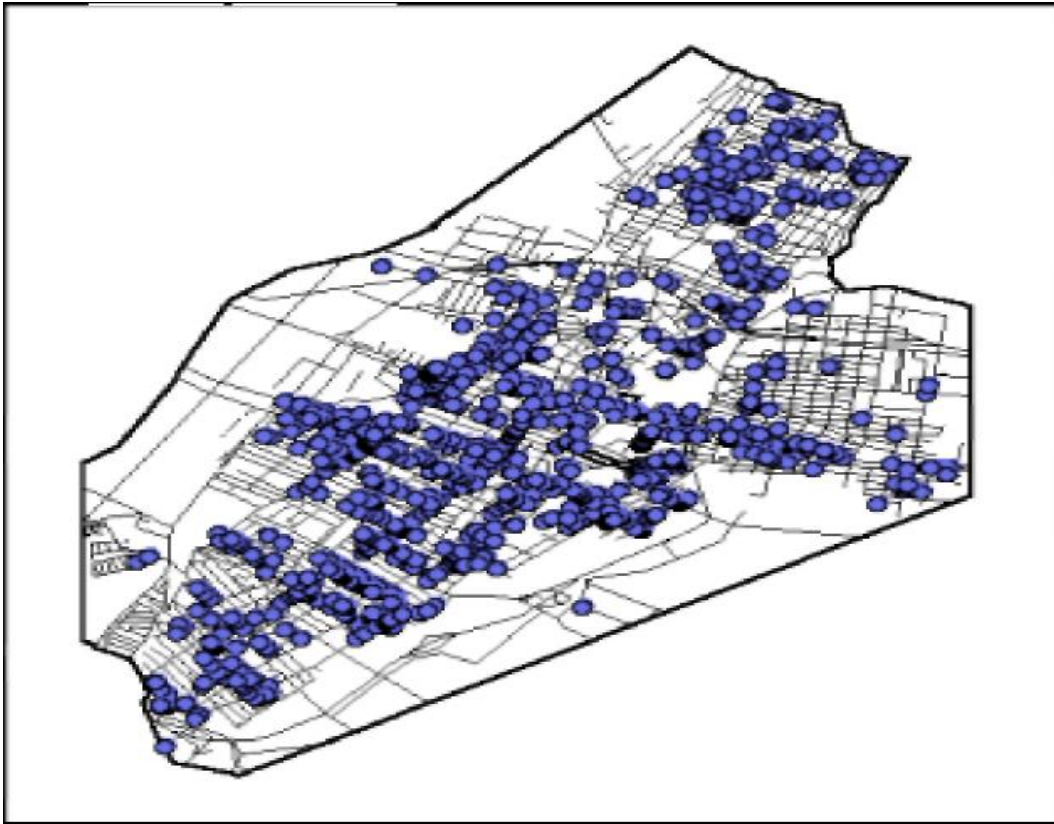
Χάρτης 2,2: Κλιμακωτός χάρτης σημείου μεγέθους που απεικονίζει τις κορυφαίες θέσεις κλοπής

Παράδειγμα 3: Κλοπές οχημάτων σε αστικό επίπεδο

Ο χάρτης 3,1 είναι ολόκληρης της πόλης, απεικονίζει τις οδούς κεντρικών γραμμών δεδομένου ότι ο σκοπός του χάρτη είναι να καθοριστεί ποιες περιοχές της πόλης έχουν τις περισσότερες κλοπές οχημάτων. Παρόμοιος με το παράδειγμα 2, ο σκοπός της ανάλυσης είναι σχετικά γενικός και σε αυτό το σημείο, δεν είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν πιο λεπτομερείς χάρτες, όπως το δέμα ή οι εναέριοι χάρτες. Στην πραγματικότητα, ο χάρτης οδών κεντρικών γραμμών μπορεί να είναι πάρα πολύ συγκεκριμένος για αυτήν την ανάλυση, δεδομένου ότι τα σύμβολα σημείου καλύπτουν πολλές από τις οδούς.

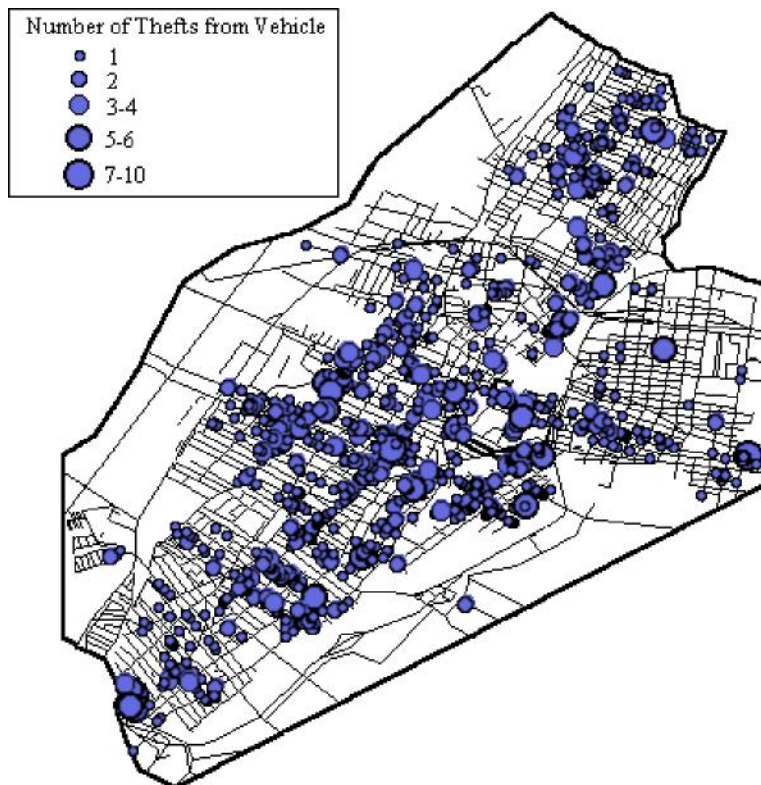
Χάρτης 3,1: Ενιαίος χάρτης σημείου συμβόλων που απεικονίζει την κλοπή οχημάτων σε αστικό επίπεδο

Ο χάρτης 3,1 είναι ένας ενιαίος χάρτης συμβόλων απεικονίζει όλες τις αναφερόμενες κλοπές οχημάτων για τον περασμένο χρόνο. Αυτός ο χάρτης είναι σωριασμένος και είναι δύσκολο να διακριθούν οι περιοχές υψηλής συχνότητας. Επιπλέον, οι απλοί χάρτες σημείου δεν συστήνονται για έναν μεγάλο αριθμό γεγονότων, δεδομένου ότι τα στοιχεία σημείου που είναι γεωκωδικοποιημένα στην ίδια θέση θα συσσωρευτούν το ένα πάνω από το άλλο. Στο χάρτη 3,1, δεν υπάρχει κανένας τρόπος να καθοριστεί εάν περισσότερες από μια κλοπές οχημάτων εμφανίστηκαν σε μια ιδιαίτερη θέση. Λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς αυτού του χάρτη, πιθανότατα δεν θα διαδιδόταν δεδομένου ότι δεν απεικονίζει ακριβώς την κλοπή οχημάτων ούτε

ικανοποιεί τις ανάγκες του ακροατηρίου και είναι σχεδόν αδύνατο να διακριθεί το ένα γεγονός από το άλλο.

Χάρτης 3,2: Κλιμακωτός χάρτης σημείου μεγέθους που απεικονίζει την κλοπή οχημάτων σε αστικό επίπεδο

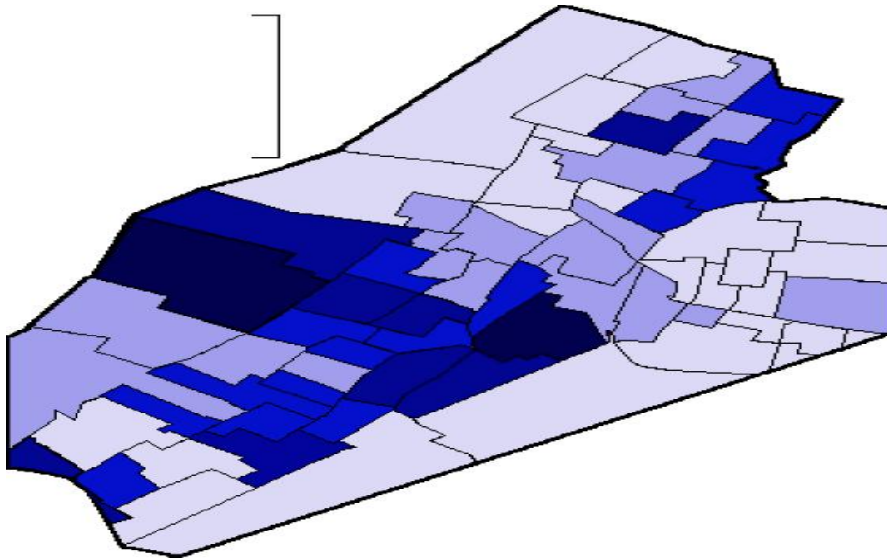
Ο χάρτης 3,2 είναι ένας κλιμακωτός χάρτης σημείου μεγέθους, απεικονίζει όλες τις κλοπές για ένα έτος. Η χρήση ενός κλιμακωτού χάρτη μεγέθους λύνει το πρόβλημα σε περίπτωση που πολλαπλάσια εγκλήματα έχουν αναφερθεί σε μια ενιαία θέση εντούτοις, ο χάρτης είναι ακόμα σωριασμένος. Επιπλέον, είναι σχεδόν αδύνατο να διακρίνει κανείς μεταξύ των εγκλημάτων που εμφανίζονται σε εγγύτατες θέσεις, κατά συνέπεια δεν είναι δυνατή μια ουσιαστική ανάλυση. Σε αυτό το σημείο στην ανάλυση, είναι σημαντικό να εξεταστεί ο σκοπός και το ακροατήριο για το χάρτη. Η ανάλυση πρέπει να βοηθήσει να καθορίσει ποιο μέρος της πόλης έχει τις περισσότερες κλοπές έτσι ώστε το προσωπικό αστυνομίας να μπορεί να συγκεντρώσει τις προσπάθειες. Φαίνεται ότι εξαιτίας της υψηλής συχνότητας κλοπών κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, ένας χάρτης σημείου δεν

κρίνεται κατάλληλος ή απαραίτητος για την αντιπροσώπευση αυτών των στοιχείων.

Ο χάρτης 3,3 που ακολουθεί είναι ένας χάρτης choropleth που απεικονίζει το συνολικό αριθμό κλοπών οχημάτων ανά κομμάτι απογραφής. Τα κομμάτια απογραφής έχουν χρησιμοποιηθεί αντί των χαρτών οδών κεντρικών γραμμών επειδή επιτρέπουν την ανάλυση των γενικών περιοχών. Ένας χάρτης choropleth είναι χρήσιμος σε αυτό το παράδειγμα δεδομένου ότι ο σκοπός του χάρτη είναι να δοθεί έμφαση μόνο στις προβληματικές περιοχές, παρά τις συγκεκριμένες θέσεις, αν υποθέσουμε ότι οι διοικητές των αστυνομικών υπηρεσιών και οι δημοτικές αρχές προγραμματίζουν να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στις γενικές περιοχές παρά σε συγκεκριμένες θέσεις, τα κομμάτια απογραφής είναι πιο κατάλληλα από τους προηγούμενους χάρτες οδών κεντρικών γραμμών. Ο χάρτης 3,3 αρχικά φαίνεται να ταιριάζει περισσότερο στο σκοπό της ανάλυσης, δεδομένου ότι τα σκιασμένα κομμάτια απογραφής απεικονίζουν τις περιοχές υψηλής συχνότητας για τις κλοπές οχημάτων.. Ενώ όμως αυτός ο χάρτης απεικονίζει γενικά τα κομμάτια απογραφής με τις περισσότερες κλοπές δεν λαμβάνει υπόψη παράγοντες, όπως το μέγεθος, ή ο πληθυσμός κάθε κομματιού.

Όπως κάποιος θα ανέμενε, τα μεγαλύτερα κομμάτια απογραφής είναι πιθανό να έχουν περισσότερα οχήματα και κατά συνέπεια περισσότερες κλοπές. Αυτοί οι παράγοντες δεν λαμβάνονται υπόψη στο χάρτη 3,3. Κατά συνέπεια, ένας χάρτης που απεικονίζει τις συχνότητες μπορεί να μην αντιπροσωπεύσει ακριβώς την κλοπή οχημάτων εκτός αν, χρησιμοποιηθεί ένα κοινό χαρακτηριστικό, όπως η χρήση εδάφους ή ο πληθυσμός.

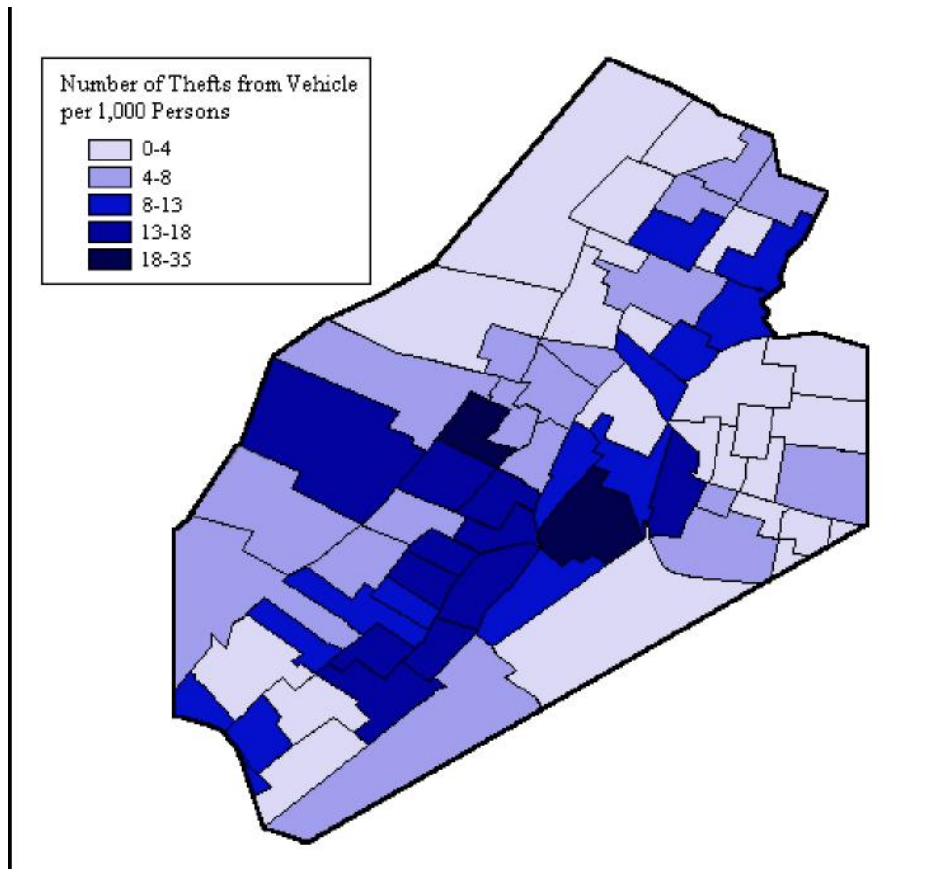
Χάρτης:3.3 συνολικός αριθμός κλοπών ανά απογραφικό τομέα

Number of Thefts from Vehicle by				
1-15	16-24	25-3	38-49	50-81

Ο χάρτης 3,4 είναι ένας κλιμακωτός χάρτης χρώματος που απεικονίζει τα κομμάτια απογραφής που σκιάζονται σύμφωνα με το συνολικό αριθμό κλοπών. Η σκίαση των κομματιών απογραφής συχνότητας των κλοπών μπορεί να μην παρέχει μια ακριβή εικόνα της δραστηριότητας, δεδομένου ότι τα μεγαλύτερα κομμάτια απογραφής με έναν υψηλό πληθυσμό θα έτειναν να έχουν περισσότερες κλοπές. Τα στοιχεία στον χάρτη 3,4 είναι ταξινομημένα σύμφωνα με ένα κοινό χαρακτηριστικό, το πληθυσμό και είναι ο πλέον κατάλληλος στο συγκεκριμένο παράδειγμα.

Χάρτης 3,4: Χάρτης Choropleth που απεικονίζει την κλοπή οχημάτων ανά πληθυσμό

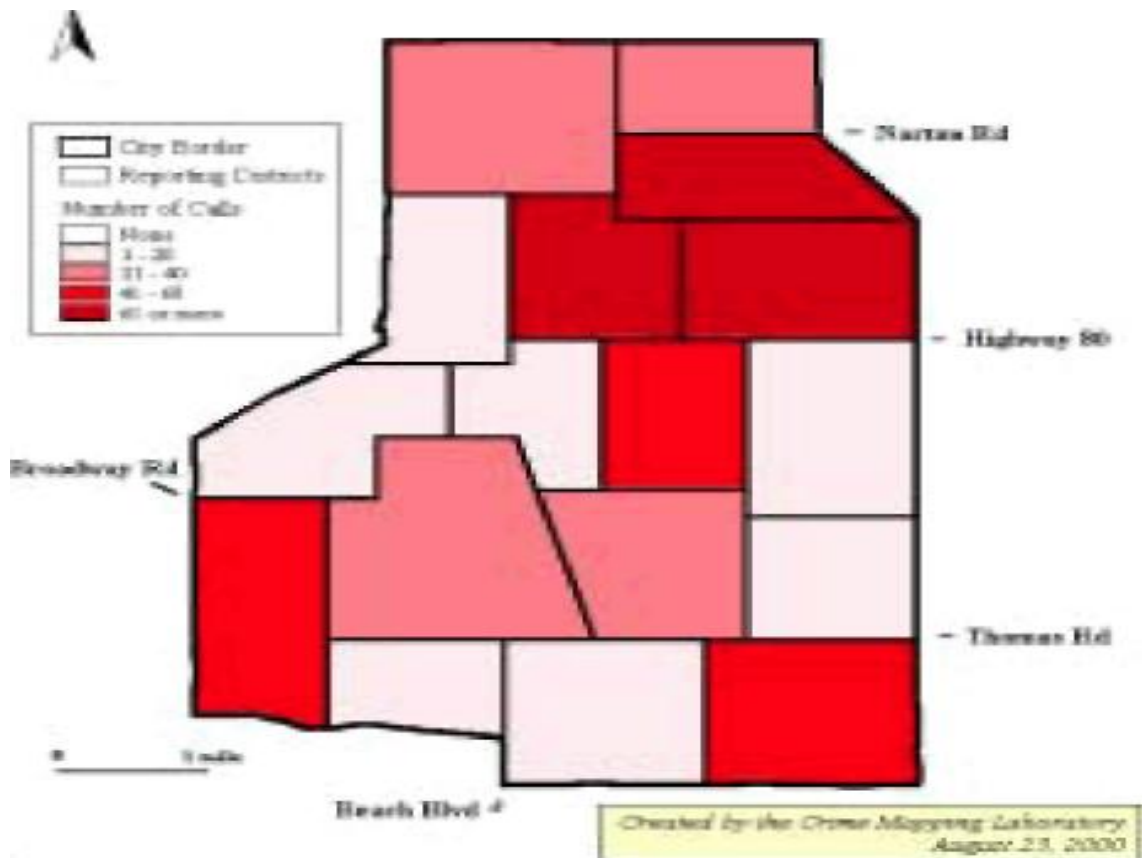

Παράδειγμα 4. Μηνιαίες ή ετήσιες κλήσεις ανά αστυνομική υπηρεσία.

Χάρτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να απεικονίσουν της μηνιαίες ή ετήσιες κλήσεις που έγιναν σε μια αστυνομική υπηρεσία. Επιβάλλεται η ίδια σειρά ταξινόμησης για τους χάρτες που συγκρίνουν στοιχεία με την παρέλευση του χρόνου έτσι ώστε η ίδια σειρά να χρησιμοποιείται κάθε φορά που παράγεται ο χάρτης, Αυτό θα επιτρέψει τις συγκρίσεις με την παρέλευση του χρόνου, δεδομένου ότι τα χρώματα ή και τα σύμβολα θα αντιπροσωπεύσουν την ίδια σειρά κάθε μήνα. Παραδείγματος χάριν, οι σκοτεινότερες περιοχές θα αντιπροσωπεύσουν 61 ή περισσότερες κλήσεις

για την υπηρεσία κάθε φορά που παράγεται ο χάρτης, ανεξάρτητα από τα στοιχεία που ο χάρτης είναι βασισμένος. Μια άλλη μέθοδος για αυτά τα στοιχεία είναι να χαρτογραφηθούν οι κλήσεις για την υπηρεσία ανά τετραγωνικό μίλι, θα σύγκρινε τις περιοχές προέλευσης με βάση συγκεκριμένο γεωγραφικό κομμάτι, με αυτόν τον τρόπο ομαλοποιούνται τα στοιχεία σύμφωνα με ένα κοινό χαρακτηριστικό. Με το συνδυασμό αυτού του μηνιαίου χάρτη με μια συμπληρωματική στατιστική έκθεση που απαριθμεί τις κορυφαίες κλήσεις κάθε περιοχής δίνεται η δυνατότητα σύγκρισης, τύπων και συνόλων κλήσεων μιας περιοχής με το υπόλοιπο της πόλης και υπάρχει δυνατότητα ανίχνευσης των προβλημάτων σε μηνιαία βάση.

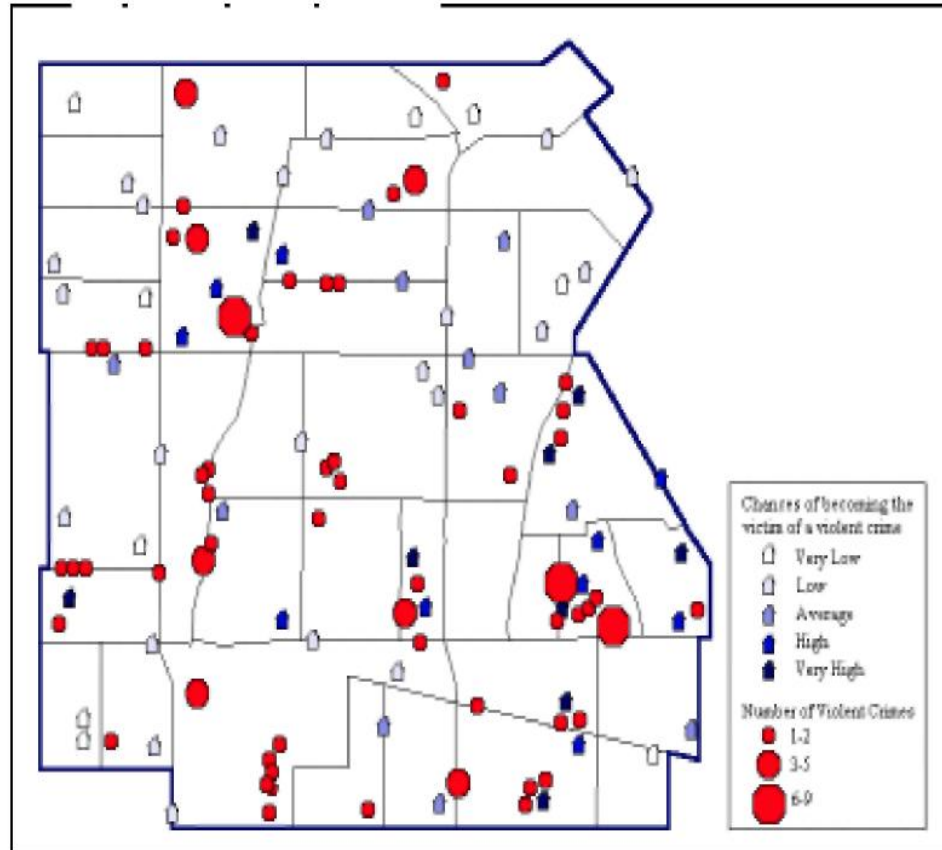

Παράδειγμα 5: Σύγκριση του φόβου των πολιτών του εγκλήματος και του αναφερόμενου βίαιου εγκλήματος.

Ο χάρτης 5,1 είναι ένας κλιμακωτός χάρτης μεγέθους που απεικονίζει τις θέσεις των βίαιων εγκλημάτων καθώς επίσης και τις θέσεις των κατοικιών

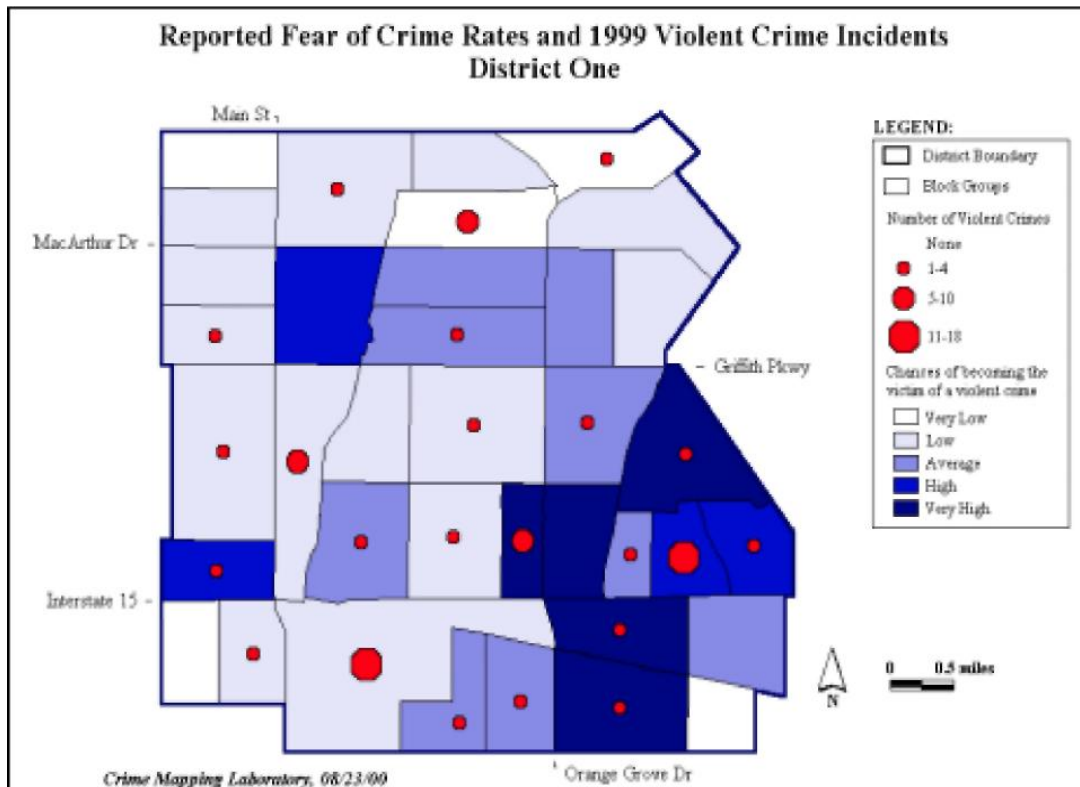
των εναγομένων στην έρευνα. Τα κόκκινα κλιμακωτά σύμβολα αντιπροσωπεύουν τα βίαια γεγονότα εγκλήματος (ανθρωποκτονία, σεξουαλική επίθεση, ληστεία, βαριά επίθεση) που έχουν εμφανιστεί κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Τα σημεία που δείχνουν τις κατοικίες των εναγομένων στην έρευνα έχουν σκιαστεί σύμφωνα με τις απαντήσεις τους σε μια ερώτηση ζητώντας τους να εκτιμήσουν την πιθανότητα να είναι το θύμα ενός βίαιου εγκλήματος στην γειτονιά τους. Τα βίαια εγκλήματα ανά εκτάριο έχουν περιληφθεί στο χάρτη 5,1 για να απεικονίσουν γενικά πόσα βίαια εγκλήματα εμφανίζονται σε κάθε ομάδα φραγμών. Οι διευθύνσεις και ο φόβος των εναγομένων στην έρευνα καθορίζουν εάν ο φόβος του εγκλήματος συσχετίζεται με την εγγύτητα των σπιτιών τους στα βίαια γεγονότα εγκλήματος. Αν και πολύτιμες πληροφορίες έχουν περιληφθεί, ο χάρτης σημείου χρώματος μπορεί να μην είναι η πιο κατάλληλος. Λαμβάνοντας υπόψη το μεγάλο αριθμό σημείων που συνδυάζονται με τη θεματική σκίαση, είναι δύσκολο να συναχθούν σημαντικά συμπεράσματα για τη σχέση μεταξύ του φόβου του εγκλήματος και του αναφερόμενου βίαιου εγκλήματος από αυτόν τον χάρτη.

Χάρτης 5,1 κλιμακωτός χάρτης μεγέθους που απεικονίζει τις θέσεις των βίαιων εγκλημάτων καθώς επίσης και τις θέσεις των κατοικιών των εναγομένων στην έρευνα

Ο χάρτης 5.2, είναι ένας χάρτης συνδυασμού που περιλαμβάνει τα στοιχεία που αφορούν τον φόβο των πολιτών να είναι το θύματα ενός βίαιου εγκλήματος και των αναφερόμενων βίαιων εγκλημάτων για το προηγούμενο έτος, είναι ο τελικός χάρτης σε αυτό το παράδειγμα. Ο χάρτης 5,2 είναι κατάλληλος για το δημοτικές αρχές δεδομένου ότι είναι αρκετά εύκολο να κατανοηθεί και δεν απαιτεί πολλή εξήγηση. Επιπλέον, δεν αποκαλύπτει τις ευαίσθητες πληροφορίες όπως οι διευθύνσεις κατοικίας των εναγομένων στην έρευνά, ή τις θέσεις των βίαιων γεγονότων εγκλήματος.

Χάρτης 5,2: Τελικός χάρτης που συγκρίνει το φόβο του εγκλήματος με τα αναφερόμενα εγκληματικά γεγονότα.

Ο συνδυασμός αυτών των στοιχείων αποκαλύπτει ότι, για διάφορες περιοχές, ο υψηλός φόβος του εγκλήματος δεν αντιστοιχεί με μια υψηλή συχνότητα του αναφερόμενου εγκλήματος. Παραδείγματος χάριν, μερικές από τις σκοτεινές ομάδες φραγμών στο κέντρο του χάρτη όπου οι υπαγόμενοι στην έρευνα έδειξαν υψηλό φόβο του εγκλήματος δεν έχουν κανένα, ή όχι τόσα βίαια εγκλήματα όπως άλλες κοντινές γειτονιές. Αυτό μπορεί να δείξει ότι οι απόψεις των πολιτών που ζουν σε αυτές τις ομάδες φραγμών επηρεάζονται από τη δραστηριότητα στις κοντινές περιοχές. Εναλλακτικά, το βίαιο έγκλημα μπορεί να εμφανιστεί σε αυτές τις περιοχές, όμως οι πολίτες να είναι απρόθυμοι να το καταγγείλουν από φόβο για την ανταπόδοση.

Η πρόσθετη ανάλυση μπορεί να συμπεριλάβει δημογραφικές πληροφορίες για τις ομάδες φραγμών και να βοηθήσει περισσότερο. Παραδείγματος χάριν, είναι ευρέως γνωστό ότι οι ηλικιωμένοι άνθρωποι έχουν έναν υψηλότερο φόβο του εγκλήματος αλλά είναι λιγότερο πιθανό να είναι θύματα βίαιου εγκλήματος κατά συνέπεια, ο υπολογισμός του φόβου του εγκλήματος από το ποσοστό των προσώπων άνω των 65 σε μια ομάδα φραγμών μπορεί να εξηγήσει τη διαφορά μεταξύ του φόβου του εγκλήματος και του πραγματικού αναφερόμενου εγκλήματος. Εντούτοις, αν συμπεριληφθούν πάρα πολλές μεταβλητές η ανάλυση στο ακροατήριο πρέπει να γίνει προσεκτικά δεδομένου ότι μπορεί να μην προσθέσει κάτι στην ανάλυση αλλά μόνο να δημιουργήσει σύγχυση.¹⁶

---

¹⁶ οπ.π Community Oriented Policing services U.S Department of justice.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Θεωρητικές προσεγγίσεις του Γεωγραφικού προφίλ

Το πρόβλημα της επιλογής τοποθεσίας του εγκλήματος είναι κλασικό στην εγκληματολογία. Αφορά στην περιγραφική ερώτηση το πού οι παραβάτες διαπράττουν τα παραπτώματά τους και στην επεξηγηματική ερώτηση το γιατί τα διαπράττουν εκεί και όχι κάπου αλλού. Στη βιβλιογραφία, οι απαντήσεις στην δεύτερη ερώτηση εμπεριέχουν δυο γενικές απόψεις που συνήθως αντιμετωπίζονται ξεχωριστά. Η πρώτη είναι η άποψη ότι για να διαπραχθεί ένα έγκλημα, ο παραβάτης που έχει το κίνητρο να το κάνει πρέπει να βρει έναν κατάλληλο στόχο, από τον οποίο να απουσιάζει ένας ικανός φύλακας.¹⁷

Η δεύτερη είναι η άποψη ότι εγκλήματα τείνουν να συμβαίνουν κοντά εκεί όπου ζει ο παραβάτης.¹⁸ Οι δράστες, σύμφωνα με τους Johnson and Bowers (2004), εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας όταν επιλέγουν στόχους μπορεί να υποτεθεί ότι συμπεριφέρονται σαν «άριστα αρπακτικά». Η θεωρία της βέλτιστης διαρπαγής υποστηρίζει ότι όταν τα αρπακτικά ζώα επιλέγουν τις περιοχές κυνηγίου, βελτιστοποιούν τις απολαβές τους ζυγίζοντας τη θρεπτική αξία ενός δυνητικού θηράματος, με την προσπάθεια και το ρίσκο που εμπεριέχει η εύρεση, η επίθεση και το φάγωμά του. Με την ίδια λογική, μπορεί να υποτεθεί ότι οι δράστες εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας, διαρρήκτες, κλέφτες, ληστές μεγιστοποιούν τα κέρδη τους επιλέγοντας στόχους που απαιτούν μικρή προσπάθεια, και που τους δίνουν την εντύπωση ότι η πιθανότητα να συλληφθούν είναι μικρή. Αυτή η άποψη από την συμπεριφορική οικολογία είναι ιδιαίτερα ελκυστική αφού συνδυάζει στοιχεία της θεωρίας λογικής επιλογής – ο ισχυρισμός ότι οι δράστες μεγιστοποιούν τις απολαβές τους επιλέγοντας σκόπιμα στόχους από ένα σύνολο εναλλακτικών – με την άποψη ότι οι δράστες μερικές φορές ενεργούν

---

¹⁷ Cohen L.E. and Felson M. (1979) "Change and Crime Rate Trends: A Routine Activity Approach American sociological Review σελ. 588- 601.

¹⁸ Baldwin and Bottoms 1976, "the Urban criminal" A study in Sheffield. London Travistock Publications

Wiles and Costello 2000, "The road to nowhere. The evidence to travelling criminals. London Home Office (Home Office Study N. 207).

παρορμητικά και δεν είναι ανάγκη να έχουν γνώση των νόμων που οδηγούν την συμπεριφορά τους.¹⁹

Ωστόσο κάθε θεωρία επιλογής τόπου εγκλήματος θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον δυο ζητήματα. Θα πρέπει να ορίζει το σύνολο των σχετικών εναλλακτικών από τις οποίες οι παραβάτες επιλέγουν και θα πρέπει να καθορίζει τα διαφορετικά κριτήρια απόφασης που οι παραβάτες χρησιμοποιούν όταν επιλέγουν ένα στόχο και τα δύο ζητήματα προφανώς είναι σχετικά με την παραβατική πράξη. Σχετικά με το πρώτο, το πραγματικό σύνολο εναλλακτικών ενός τυπικού ληστή τραπεζών ή διαρρήκτη θα αποτελούνταν από όλες τις τράπεζες και κατοικίες στην πόλη ή την περιοχή του. Ωστόσο, αρκετοί συγγραφείς υποστηρίζουν ότι οι δράστες ακολουθούν μια χωρικά δομημένη, ακολουθιακή και ιεραρχική διαδικασία απόφασης όταν επιλέγουν τους στόχους τους. Στο πρώτο στάδιο, επιλέγουν μια κατάλληλη περιοχή από τις περιοχές που αποτελούν τον χώρο επίγνωσής τους και μόνο στο δεύτερο στάδιο επιλέγουν το κατάλληλο αντικείμενο. Αυτή η ακολουθιακή διαδικασία συνεπάγεται ότι είναι λογικό να μελετάμε την επιλογή περιοχής από τους δράστες που ζουν σε μια συγκεκριμένη πόλη σε όρους επιλογής μεταξύ ενός περιορισμένου αριθμού περιοχών.²⁰

2.1 Κριτήρια δράσης

Ένα επακόλουθο ζήτημα είναι το ποια κριτήρια απόφασης χρησιμοποιούν οι παραβάτες όταν επιλέγουν μια περιοχή για να δράσουν. Με βάση τη κλασική πρόταση «δραστηριοτήτων ρουτίνας», απαραίτητη ελάχιστη προϋπόθεση για να συμβεί μια παραβατική πράξη είναι η σύγκλιση τόπου και χρόνου ενός παρακινούμενου παραβάτη, ενός κατάλληλου στόχου και η απουσία ικανών φυλάκων μπορεί να εντοπιστεί ένας αριθμός γενικών κριτηρίων που χρησιμοποιούνται όταν αυτοί συγκρίνουν τα χαρακτηριστικά των εναλλακτικών στόχων.

---

¹⁹ Johnson. S.D ., Bowers. K “ The stability of space time Clusters of burglary “ British journal of criminology 44. σελ 44-48

²⁰ Cornish D.B and Clark R.V, (1986) introduction in “ The reasoning criminal rational choice perspective oh offending “ New York Springer- Verlag.

Το πρώτο κριτήριο είναι το πιθανολογούμενο κέρδος από την ληστεία ή την διάρρηξη αν αυτή είναι επιτυχής. Το κέρδος αναφέρεται στο στοιχείο του «κατάλληλου στόχου» στην παραπάνω πρόταση. Καθώς οι εθνογραφικές έρευνες δείχνουν ότι οι περισσότεροι δράστες κυρίως οδηγούνται από τα υλικά κέρδη μπορεί να θεωρηθεί ότι προτιμούν στόχους όπου τα αναμενόμενα κέρδη της παράβασης τείνουν να είναι μεγαλύτερα.²¹

Το δεύτερο κριτήριο είναι η αναμενόμενη πιθανότητα επιτυχούς ολοκλήρωσης. Το κριτήριο αυτό αναφέρεται στο στοιχείο «απουσία ικανών φυλάκων» στην τυποποίηση των δραστηριοτήτων ρουτίνας. Σύμφωνα με τους Brown and Altman (1981) οι κλέφτες προτιμούν τις γειτονιές που χαρακτηρίζονται από ασταθείς και όχι συνεκτικές κοινωνικές δομές, επειδή η ανωνυμία μεταξύ των κατοίκων σε τέτοιες γειτονιές συνεπάγεται ένα χαμηλότερο επίπεδο «τοπικότητας». Σύμφωνα με την άποψη αυτή, οι κάτοικοι γειτονιών στις οποίες απουσιάζει η σταθερότητα και η κοινωνική συνοχή είναι λιγότερο πιθανό να αναγνωρίσουν τους αγνώστους ως αγνώστους, λιγότερο πιθανό να αναστατωθούν από ύποπτες καταστάσεις και, ακόμα και αν αναστατωθούν, θα είναι λιγότερο πρόθυμοι να επέμβουν. Δυο ουσιαστικές μεταβλητές που παραδοσιακά σχετίζονται με την έλλειψη κοινωνικής συνοχής και σταθερότητας είναι η κινητικότητα των κατοίκων και η ετερογένεια εθνοκοτήτων και οι δυο μεταβλητές φαίνεται να συλλαμβάνουν αρκετά καλά την αυξανόμενη πιθανότητα επιτυχούς ανάληψης εγκληματικής δράσης σε ανώνυμα περιβάλλοντα, επειδή και η υψηλή κινητικότητα των κατοίκων και τα υψηλά επίπεδα ετερογένειας εθνοκοτήτων είναι παράγοντες που προσφέρουν σχετικά λίγες ευκαιρίες για τους κατοίκους να γνωριστούν μεταξύ τους και να γίνουν ενιαίο σύνολο²²

---

²¹ Maguire. M and Bennet T.(1982) "Burglary in a Dwelling. The offence, the offender and the victim. London Heinemann.

²² Brown, B,B and Altman I (1981) "Territoriality and residential crime:A Conceptual Framework, in P.J Brantingham and Brantingham P.L : Environmental criminology σελ 56 και 57.

2.2 Οκνηροί εγκληματίες- Η αρχή της λιγότερης προσπάθειας

Σύμφωνα με την αρχή της λιγότερης προσπάθειας όταν πολλαπλάσιοι στόχοι-προορισμοί, ίσης επιθυμίας είναι διαθέσιμοι οι εγκληματίες θα επιλέξουν αυτόν που απαιτεί λιγότερη προσπάθεια, δηλ. το ευκολότερο σχέδιο δράσης και τον κοντινότερο στόχο. Ο ισχυρισμός αυτός, ότι δηλαδή ο επίδοξος εγκληματίας, επιλέγει τον πιο κοντινό στόχο και το ευκολότερο σχέδιο δράσης είναι μια προβληματική αξιολόγηση, διότι το γεωγραφικό μας περιβάλλον είναι κατά μεγάλο μέρος ανομοιόμορφο αυτό σημαίνει ότι τα χαρακτηριστικά του τρόπου δράσης του κάθε δράστη εκλαμβάνουν διαφορετικά τα εμπόδια που προέρχονται από το γεωγραφικό περιβάλλον.

Αναμφίβολα υπάρχει μεγάλη διαφορά σε ένα ανοιχτό αγροτικό περιβάλλον όπου οι διαδρομές του ταξιδιού είναι ευχύτερες και φυσικά μεγαλύτερες από το περιβάλλον μιας μεγαλούπολης όπου υπάρχει υψηλή πυκνότητα κατοικιών. Επίσης η αρχή της λιγότερης προσπάθειας προσδιορίζεται σημαντικά από την διαθεσιμότητα των στόχων, θυμάτων σε ορισμένες περιοχές καθώς και από το αναμενόμενο όφελος. Ως αποτέλεσμα της αποδοχής της θεωρητικής προσέγγισης της «αρχής της λιγότερης προσπάθειας», η αρχή της αποσύνθεσης της απόστασης αναφέρεται στην ιδέα ότι τα εγκλήματα θα μειωθούν σημαντικά αν ο επίδοξος δράστης αναγκασθεί να ταξιδέψει μακριά από την οικία του. Ο ισχυρισμός αυτός είναι εξίσου προβληματικός δεδομένου ότι αν οι περιοχές που δρουν εγκληματίες είναι πολύ κοντά στην οικία τους θα αποτελούσαν απειλή για την ανωνυμία τους. Έτσι σύμφωνα με τον Rossmo ακόμα και αν δεχτούμε ότι ορισμένοι εγκληματίες επιλέγουν περιοχές που βρίσκονται κοντά στον τόπο της κατοικίας τους και πάλι προϋποτίθεται η ύπαρξη μιας ουδέτερης ζώνης μέσα στην οποία οι στόχοι αντιμετωπίζονται ως λιγότερο επιθυμητοί λόγω του κινδύνου να γίνουν γνωστές οι δραστηριότητες τους.²³

2.2.1 Η Εγγύτητα του στόχου

Η εγγύτητα μιας γειτονιάς στην διεύθυνση κατοικίας του παραβάτη αναφέρεται στο στοιχείο «σύγκλισης χώρου» στην τυποποίηση

²³ Rossmo, D. K. (1997). Geographic profiling. In Jackson, J., & Bekerian, D. (1997). (eds.). Offender profiling: Theory, research and practice σελ 54-69

δραστηριοτήτων ρουτίνας . Σύμφωνα με εθνογραφικές και θεωρητικές μελέτες, οι κλέφτες προτιμούν γνώριμες γειτονιές από γειτονιές που δεν γνωρίζουν, επειδή σε γνώριμες γειτονιές είναι δυνατόν να κινούνται χωρίς να τους βλέπουν ως «ξένους».²⁴ Επιπροσθέτως, οι γνώριμες περιοχές τους προσφέρουν πλεονεκτήματα επειδή έχουν καλύτερη γνώση της φυσικής υποδομής (δηλ. γνώση των οδών διαφυγής) και των κατοίκων και των συνηθειών τους. Επίσης, η δράση σε απομακρυσμένες και άγνωστες περιοχές απαιτεί περισσότερο χρόνο και προσπάθεια από ότι σε κοντινές περιοχές.²⁵

Η υπόθεση της εγγύτητας ενισχύεται από αρκετές εμπειρικές μελέτες όπου βρέθηκε ότι η πιθανότητα ένας παραβάτης να επιλέξει ένα συγκεκριμένο στόχο μειώνεται με την απόσταση του στόχου από το σπίτι του (αναφέρεται ως υπόδειγμα μειούμενης απόστασης). Ως συμπλήρωμα στην απαρίθμηση των σχετικών κριτηρίων επιλογής, αν υποθέσουμε ότι είναι ισοδύναμα εφαρμόσιμα σε όλους τους δράστες, μπορούμε με βεβαιότητα να υποστηρίξουμε την άποψη ότι η σημαντικότητα συγκεκριμένων κριτηρίων επιλογής εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά των ίδιων των δραστών. Με άλλα λόγια, θεωρείτε ότι κάποια χαρακτηριστικά γειτονιών είναι περισσότερο σημαντικά για κάποιες ομάδες δραστών σε σχέση με άλλες. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει διαχωρισμός μεταξύ ανηλίκων και ενηλίκων και μεταξύ ντόπιων και μη ντόπιων δραστών.

2.3 Αναλύοντας την Επιλογή Τοποθεσίας Εγκλήματος

Για τον έλεγχο των υποθέσεων περί της επιλογής τοποθεσίας εγκλήματος,, έχουν εφαρμοστεί τρεις προσεγγίσεις, κάθε μία από τις οποίες έχει τα δικά της δυνατά και αδύνατα σημεία. Οι προσεγγίσεις διαφέρουν σε όρους χρησιμοποιούμενης μονάδας ανάλυσης και της εξαρτημένης μεταβλητής που αναλύεται. Η βασισμένη στον παραβάτη προσέγγιση χρησιμοποιεί τους παραβάτες σαν μονάδα ανάλυσης και αναλύει τα μήκη των διαδρομών – στο - έγκλημα, η βασισμένη στον στόχο προσέγγιση χρησιμοποιεί τους δυνητικούς στόχους σαν μονάδες ανάλυσης και αναλύει ποσοστά θυματοποίησης και η

²⁴ οπ.π Brown, B,B and Altman

²⁵ P.J Brantingham and Brantingham P.L (1984) : "Burglar mobility and crime prevention." Boston cluver academic σελ 77-82.

προσέγγιση κινητικότητας χρησιμοποιεί ζεύγη γεωγραφικών θέσεων και αναλύει τον αριθμό των ταξιδιών εγκλήματος από την περιοχή αναχώρησης στην περιοχή προορισμού.

Η βασισμένη στον παραβάτη προσέγγιση περιλαμβάνει μελέτες πάνω στο μήκος της διαδρομής -στο- έγκλημα. Αυτές οι μελέτες δείχνουν ότι η πιθανότητα ένας παραβάτης να επιλέξει ένα συγκεκριμένο στόχο μειώνεται όσο αυξάνεται η απόσταση του στόχου από το σπίτι του (αναφέρεται ως υπόδειγμα μειούμενης απόστασης). Σε σχέση με τη μελέτη επιλογής τοποθεσίας εγκλήματος, ένα μειονέκτημα της βασισμένης στον παραβάτη προσέγγισης είναι ότι θεωρεί την απόσταση ως το μόνο κριτήριο επιλογής και αγνοεί άλλα κριτήρια επιλογής, όπως οι απολαβές και το ρίσκο το σχετιζόμενο με τους συγκεκριμένους στόχους.²⁶

Επιπροσθέτως, η βασισμένη στον παραβάτη προσέγγιση χρησιμοποιεί αποκλειστικά πληροφορίες για στόχους που έχουν πραγματικά επιλεγεί. Πληροφορίες για στόχους που θα μπορούσαν να έχουν επιλεγεί αλλά δεν επιλέγηκαν αγνοούνται και επομένως, η ανάλυση δεν μπορεί να καθορίσει με ποιο τρόπο ο επιλεγείς στόχος διαφέρει από τους δυνητικούς στόχους που αφέθησαν. Με άλλα λόγια, μια μέθοδος που αναλύει γιατί οι παραβάτες προτιμούν συγκεκριμένους στόχους έναντι άλλων θα πρέπει να χρησιμοποιεί την απόσταση ως επεξηγηματική μεταβλητή, ενώ, στην βασισμένη στον παραβάτη προσέγγιση, η απόσταση θεωρείται ως εξαρτημένη μεταβλητή.²⁷

Η βασισμένη στον στόχο προσέγγιση συσχετίζει τα ποσοστά θυματοποίησης δυνητικών στόχων με χαρακτηριστικά που είναι πιθανόν να επιδρούν στην ελκυστικότητά τους προς τους παραβάτες. Αυτή η προσέγγιση χρησιμοποιείται σε μελέτες θυματοποίησης, σε οικολογικές μελέτες διαφοροποίησης ποσοστών εγκλημάτων μεταξύ περιοχών και σε πολλαπλών επιπέδων μελέτες στις οποίες διερευνώνται οι επιρροές ατόμων και περιοχών στην θυματοποίηση τους σε ένα

²⁶ Turner S. (1969). "Delinquency and distance: στο T Sellin and M.E Wolfgang "Delinquency selected studies" New York σελ 11-26.- PHILIPS. PH (1980)." Characteristics and typology of the journey crime" στο D.E Georges- Abeyie and K.D Harries "Crime a spatial perspective" COLUMBIA UNIVERSITY σελ 167-171.

Βλεπ. Για περισσότερα Gabor T and Gottheil. E 1984 "Offender characteristics and spatial mobility" Canadian journal of criminology τευχ. 26 σελ.267-281.

²⁷ Kleemans. E. R (1996) "Strategic crime analysis and Urban crime. An application of the rational choice approach to urban crime patterns and offender behaviour" Twenty university. Enschede NETHERLANDS .σελ 95

μονό ενοποιημένο πλαίσιο . Η βασισμένη στον στόχο προσέγγιση είναι σημαντική για τα προβλήματα επιλογής τοποθεσίας επειδή μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα για τον ρόλο που παίζουν συγκεκριμένες ιδιότητες ως κριτήρια επιλογής για παραβάτες. Ένα μειονέκτημα, ωστόσο, είναι ότι δεν χρησιμοποιούνται πληροφορίες για το ποιοι είναι οι παραβάτες και που ζουν. Επομένως, δεν είναι δυνατόν αφενός να εκτιμηθεί αν οι παραβάτες διαφέρουν στον τρόπο με τον οποίο επιλέγουν στόχους και αφετέρου να τεκμηριωθεί ρόλος της απόστασης στη διαδικασία επιλογής στόχου.²⁸

Αναγνωρίζοντας ότι τόσο η βασισμένη στον παραβάτη όσο και η βασισμένη στον στόχο προσέγγιση, όταν εφαρμόζονται ξεχωριστά, δεν μπορούν επαρκώς να δώσουν απάντηση για τους σχετικούς ρόλους της απόστασης και άλλων ιδιοτήτων του στόχου στην επιλογή τοποθεσίας εγκλήματος, μερικοί εγκληματολόγοι έχουν προσπαθήσει να συγχωνεύσουν και τις δυο προσεγγίσεις στρεφόμενοι σε μοντέλα που αρχικά αναπτύχθηκαν στην γεωγραφία. Σε αυτά τα μοντέλα βαρύτητας, ο αριθμός των ταξιδιών εγκλήματος από μια γειτονιά σε άλλη γειτονιά μοντελοποιείται σαν συνάρτηση της απόστασης μεταξύ των δυο γειτονιών καθώς επίσης και των παραγόντων "push" και "pull" που υποδηλώνουν την έκταση στην οποία οι γειτονιές «παράγουν» και «έλκουν» δράστες. Εμπειρικά, τα μοντέλα χρησιμοποιούν αθροιστικά δεδομένα διαδρομών-στο-έγκλημα, αναλύοντας ως εξαρτημένη μεταβλητή τον αριθμό των ταξιδιών εγκλήματος μεταξύ ζευγών τοποθεσιών, δηλ. ταξιδιών από κάθε δυνητική περιοχή παραβάτη σε κάθε δυνητική περιοχή στόχου. Αυτή η προσέγγιση είχε εφαρμοστεί στην επιλογή τοποθεσίας από παραβάτες γενικά και ειδικότερα από διαρρήκτες κατοικιών.²⁹

Ένα μειονέκτημα της προσέγγισης αυτής είναι ότι τα μοντέλα βαρύτητας απαιτούν αθροιστικά δεδομένα ταξιδιών εγκλήματος και έτσι δεν είναι δυνατόν να ενσωματώσουν τα χαρακτηριστικά του παραβάτη και τις επιδράσεις τους στην επιλογή τοποθεσίας σε μια απλή ανάλυση. Για παράδειγμα, προκειμένου να ελέγξουμε αν η απόσταση είναι πιο σημαντικό κριτήριο για νεαρούς παραβάτες

²⁸ Sampson. R.J and Groves. W.B (1989) "Community structure and Crime" *American journal of sociology* τευχ.94 σελ.774-780.

Βλ.επ. Για περισσότερα Rountree P.W.and Land K.G (2000), *CRIMINOLOGY* Τευχ. 32 σελ 387-314

²⁹ Οπ.π Kleemans. E. R (1996)

από ότι για μεγαλύτερους σε ηλικία παραβάτες όταν επιλέγεται μια περιοχή στόχος, πρέπει να εκτελεστεί ξεχωριστή ανάλυση για κάθε ομάδα ηλικίας. Όταν μελετώνται επιδράσεις πολλαπλών χαρακτηριστικών ατόμου (π.χ. ηλικία, εθνικότητα, φύλο) και πολλαπλά κριτήρια επιλογής (π.χ. απόσταση, ελκυστικότητα στόχου), δεν είναι σοβαρή επιλογή να διασπάσουμε το δείγμα σε πολλές υπό-ομάδες.

2.3.1 Η προσέγγιση της διακριτής χωρικής επιλογής

Οι τρεις προσεγγίσεις που συζητήθηκαν παραπάνω έχουν σημασία για το πρόβλημα της επιλογής τοποθεσίας εγκλήματος, αλλά κάθε μια από αυτές έχει μειονεκτήματα. Η προσέγγιση της διακριτής χωρικής επιλογής αποτελεί μια προσπάθεια συνδυασμού των παραπάνω προσεγγίσεων.

Το σημείο αφετηρίας της προσέγγισης είναι ένας δράστης που αντιμετωπίζει την επιλογή μεταξύ ενός αριθμού διακριτών χωρικών εναλλακτικών, από τις οποίες θα πρέπει να επιλέξει μόνο μια. Ο δράστης υποτίθεται ότι αξιολογεί την χρησιμότητα (καθαρό κέρδος, οφέλη, ικανοποίηση) που θα λάμβανε από την επιλογή κάθε εναλλακτικής και την χρησιμότητα που λαμβάνει ο δράστης i από την εναλλακτική j δίνεται από την ακόλουθη εξίσωση:

$$U_{ij} = \beta' z_{ij} + e_{ij}$$

όπου z_{ij} είναι ένα σύνολο ιδιοτήτων που διαφέρουν ανάλογα με την επιλογή, αλλά επίσης και πιθανών ανάλογα με τα άτομα, β είναι ένα διάνυσμα στήλη από συντελεστές που εκτιμώνται εμπειρικά και e_{ij} είναι ένας όρος τυχαίου σφάλματος που εμπεριέχει μη μετρήσιμες πλευρές της χρησιμότητας που ο δράστης i λαμβάνει από την εναλλακτική j . Ο όρος e_{ij} αντιπροσωπεύει τις μη μετρήσιμες σχετικές ιδιότητες των δραστών και των εναλλακτικών, καθώς επίσης και το σφάλμα μέτρησης. Όταν η προσέγγιση διακριτής χωρικής επιλογής εφαρμόζεται στην επιλογή τοποθεσίας διάρρηξης, οι διαρρήκτες μπορεί να θεωρηθεί ότι αξιολογούν την χρησιμότητα του κάθε δυνητικού στόχου σε όρους ευημερίας, αναμενόμενης πιθανότητας επιτυχούς ολοκλήρωσης, φυσικής προσβασιμότητας και εγγύτητας. Όταν οι δείκτες αυτών των κριτηρίων επιλογής εισάγονται στην γενικής εξίσωση χρησιμότητας, έχουμε:

$$U_{ij} = \beta_V V_j + \beta_S S_j + \beta_E E_j + \beta_R R_j + \beta_P P_{ij} + \beta_C C_j + \beta_T T_j + e_{ij}$$

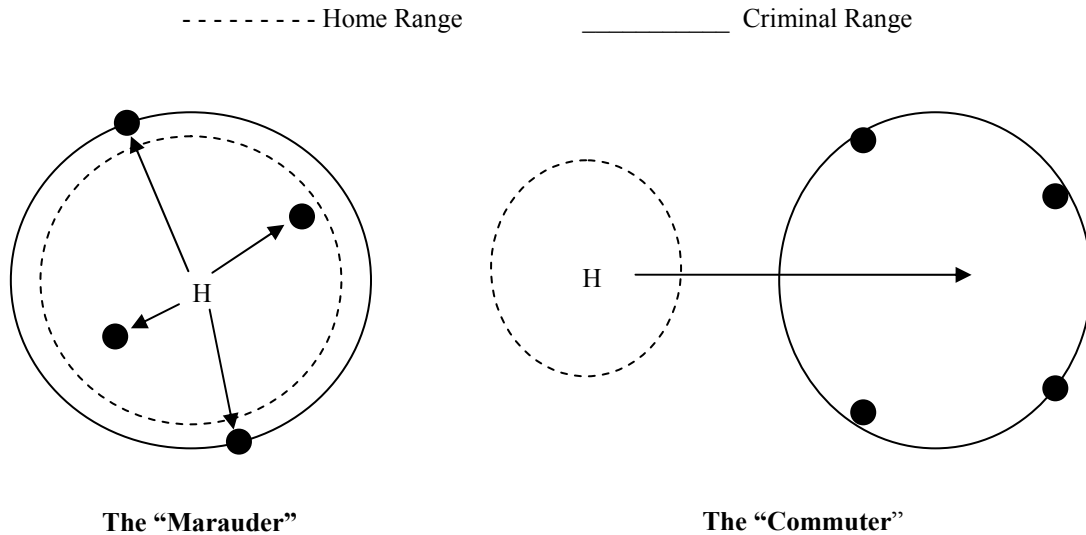
όπου V_j είναι η μέση αξία των ακινήτων στην γειτονιά, S_j είναι το ποσοστό των μονοκατοικιών της γειτονιάς, E_j είναι η ετερογένεια εθνικοτήτων της γειτονιάς, R_j είναι η κινητικότητα των κατοίκων, P_{ij} είναι η εγγύτητα της γειτονιάς στην οικία του δράστη, C_j είναι η εγγύτητά της στο κέντρο της πόλης και T_j είναι ο αριθμός των δυνητικών στόχων. Η εγγύτητα σε κάθε γειτονιά είναι διαφορετική για κάθε ξεχωριστό δράστη (έτσι ώστε το P να έχει και δείκτη i και j). Ο έλεγχος των υποθέσεων συνοψίζεται στην εκτίμηση των τιμών των παραμέτρων β και τον έλεγχο του αν είναι (σημαντικά) υψηλότερες από το μηδέν.³⁰

2.3.2 Η θεωρία του κύκλου στην εγκληματική συμπεριφορά.

Μια σχετικά πρόσφατη προσπάθεια γεωανάλυσης της παραβατικής συμπεριφοράς είναι η υπόθεση των κύκλων των CANTER και LARKIN που δημοσιεύθηκε το 1993. Παρουσιάζονται δύο τύποι παραβατών με βάση το βαθμό της εγγύτητας του στόχου με τον τόπο της κατοικίας τους. Η πρώτη υπόθεση, του «Επιδρομέα» παραβάτη, περιγράφει έναν εγκληματία που χτυπάει σε περιοχές μακριά από το σπίτι του και αμέσως επιστρέφει σε αυτό, με το σπίτι να βρίσκεται σε ένα κύκλο που καθορίζεται από τις δύο ακραίες θέσεις της παράβασης. Από την άλλη πλευρά ο ταξιδευτής παραβάτης ακόμα και όταν λειτουργεί από μια βάση απομακρύνεται από την περιοχή του για κάποιο χρονικό διάστημα για να δράσει σε μια διαφορετική γεωγραφική περιοχή. Αφού ολοκληρώσει την δράση του αφήνει την περιοχή αυτή και επιστρέφει στη βάση του.

---

³⁰ Bernansco W. and Nieuwertea Haag Holland (2004)

Στο πρώτο σχήμα παρουσιάζεται ο τρόπος δράσης του επιδρομέα παραβάτη όπου ο τόπος της κατοικίας του ορίζεται από τις δύο ακραίες θέσεις των στόχων του. Στο δεύτερο σχήμα ο ταξιδευτής παραβάτης μετακινείται προσωρινά από τον τόπο της διαμονής του, αφού προσβάλει τους στόχους που βρίσκονται στην ακτίνα δράσης του επιστρέφει και πάλι στον τόπο της μόνιμης διαμονής του.³¹

Ως συμπέρασμα μπορούμε να πούμε ότι κάθε εγκληματίας λαμβάνει τις δικές του αποφάσεις για τον τόπο που θα δράσει μέσα στα πλαίσια των περιορισμών, για πολλούς εγκληματίες η απόσταση είναι σημαντικός περιορισμός αναμφίβολα όμως **κάθε δράστης δεν μπορεί να διαπράξει το έγκλημα όπου και όταν επιθυμεί**. Για παράδειγμα η εθνική καταγωγή του μπορεί να κάνει εύκολα αντιληπτή την παρουσία του σε μια γειτονιά όπου διαμένουν άτομα διαφορετικής εθνικής καταγωγής από την δική του. Επίσης η προηγούμενη εμπειρία του μπορεί να τον κάνει να μετακινηθεί και να τον προτρέψει στην επιλογή περιοχών τις οποίες γνωρίζει. Όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω αποτελούν έκφραση της εγκληματικής χωρικής αλληλεπίδρασης. Ως γενικό συμπέρασμα μπορούμε να καταλήξουμε ότι ο κάθε δράστης επηρεάζεται από :

Την σχετική ελκυσσιμότητα του προορισμού

Τον αριθμό και τον τύπο των εμποδίων

³¹ Canter, D. & Larkin, P. (1993). The Environmental Range of Serial Rapists. *Journal of Environmental Psychology*, 13, 93-99.

Την οικειότητα με τις διαδρομές
Την πραγματική φυσική απόσταση
Την ελκυσσιμότητα των διαδρόμων.

Τα ανωτέρω όμως αποτελούν ταυτόχρονα αντικειμενικούς και υποκειμενικούς παράγοντες αφού ο κάθε δράστης αντιλαμβάνεται διαφορετικά το φυσικό περιβάλλον.³²

Τα παραπάνω αποτελούν αντικείμενο της περιβαλλοντικής εγκληματολογίας η οποία αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο της εγκληματολογίας που βασίζεται στις θεωρητικές παραδοχές της ανθρωπο-οικολογίας, εστιάζει στη μελέτη του εγκλήματος, της εγκληματικότητας και της θυματοποίησης όπως αφορούν πρώτα, τους ιδιαίτερους τόπους που αυτά σημειώνονται και δεύτερον στον τρόπο που τα άτομα και οι οργανώσεις διαμορφώνουν τις δραστηριότητές τους στο χώρο και πώς αυτές οι ενέργειες επηρεάζονται στη συνέχεια από τους τοπικά-προσδιορισμένους ή αλλιώς χωροταξικούς παράγοντες. Η μελέτη της χωροταξικής διαμόρφωσης του εγκλήματος και της εγκληματικότητας έχει μία μακρόχρονη και συνεχή παρουσία στην εγκληματολογική ιστορία, η οποία εισάγεται στις μέρες μας σε μια νέα φάση με τη χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων χαρτογράφησης από την αστυνομία και τους ερευνητές.

Η περιβαλλοντική εγκληματολογία θα είχε ελάχιστο ενδιαφέρον τόσο για τους ερευνητές όσο και για εκείνους τους άμεσα ενδιαφερομένους για την αντεγκληματική πολιτική, εάν η γεωγραφική κατανομή των παραβάσεων, της θυματοποίησης και της κατοικίας των δραστών ήταν τυχαία. Στην πραγματικότητα λοιπόν αυτό δε συμβαίνει και η γεωγραφική συγκέντρωση του εγκλήματος και της εγκληματικότητας συσχετίζεται με τις μεταβολές σε κάποια εγκληματολογικά δεδομένα (π.χ. το γεγονός ότι ένας σχετικά μικρός αριθμός επίμονων παραβατών διαπράττει ένα δυσανάλογα μεγάλο αριθμό εγκλημάτων). Δεν είναι τυχαίο λοιπόν το γεγονός ότι η περιβαλλοντική εγκληματολογία γεννήθηκε το δέκατο ένατο αιώνα, τον κατ' εξοχήν αιώνα της εκβιομηχάνισης και της αστικοποίησης για τις περισσότερες δυτικές κοινωνίες. Το φαινόμενο του εγκλήματος τότε παρουσιάστηκε, σε πολλούς ερευνητές, να συνδέεται στενά με αυτές τις εξελίξεις στη σύγχρονη κοινωνία. Ενώ υπάρχουν ισχυρά εμπειρικά δεδομένα που επαληθεύουν την υπόθεση των υψηλότερων ποσοστών της εγκληματικότητας στις πόλεις, ειδικά στις

---

³² Snook, B., Taylor, P. J., & Bennell, C. (2004). Geographic profiling: The fast, frugal and accurate way. *Applied Cognitive Psychology, 18*, 105 – 121.

μεγαλουπόλεις (ο Cressey το 1964, ο Braithwaite το 1989) οι έρευνες που έχουν διεξαχθεί κατά καιρούς δεν παρουσιάζουν πάντα μία άμεση χρονική σύνδεση μεταξύ πληθυσμιακής πυκνότητας, συνωστισμού, και εγκληματικότητας.³³

---

³³ Bottoms A. and Wiles P., *Environmental Criminology*, in “Oxford Handbook of Criminology”, third edition, Oxford University Press, σ. 620

Β' ΜΕΡΟΣ

Χαρτογράφηση- ανάλυση στοιχείων εγκληματικότητας (κλοπές, ληστείες, ληστείες Τραπεζών), περιοχής Δήμου Αθηναίων- Υποδιεύθυνσης Ασφαλείας Αθηνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

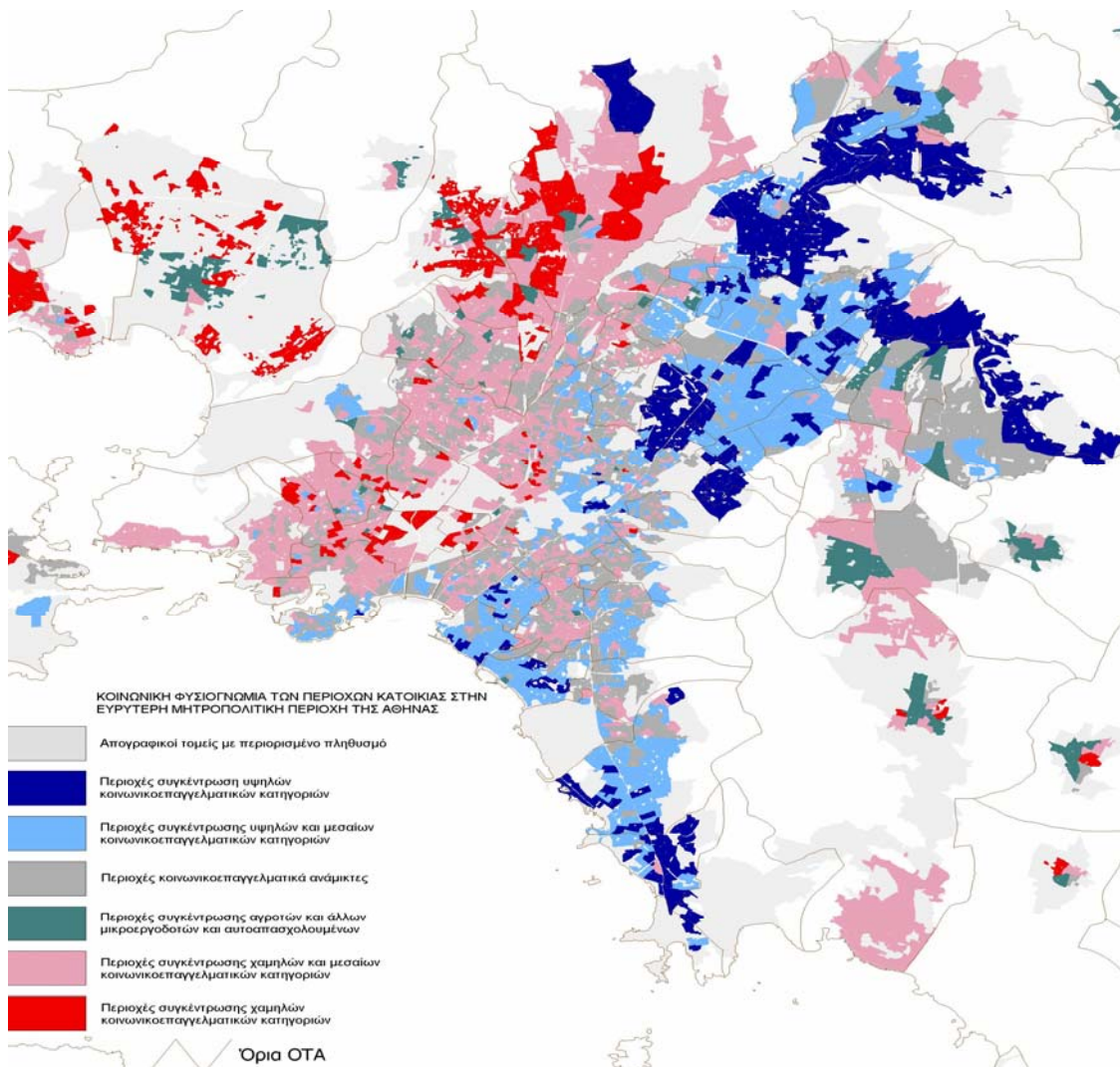
1.1 Κοινωνικό προφίλ κατοίκων περιοχής δήμου αθηναίων.

Η Γεωγραφική σκιαγράφηση των εμπειρικών στοιχείων της εγκληματικότητας δεν θα είχε ουσιαστικά καμιά συμβολή στην χάραξη της αντεγκληματικής πολιτικής αν δεν λαμβάνονταν υπόψη το κοινωνικό προφίλ των κατοίκων της κάθε περιοχής και οι χωροταξικές ιδιαιτερότητες της. Δεν αρκεί μόνο να παρουσιάσουμε τα στοιχεία εγκληματικότητας, που προσδιορίζουν άπλα το μέγεθος της, αν αυτά τα στοιχεία δεν συνδυαστούν με δημογραφικά, περιγραφικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά της υπό εξέταση περιοχής ή όποια ανάλυση θα είναι τουλάχιστον ελλιπής. Πριν λοιπόν σκιαγραφήσουμε τα στοιχεία της εγκληματικότητας που αφορούν τα αδικήματα των κλοπών, λησθειών και την υποκατηγορία τους, ληστείες τραπεζών, είναι απαραίτητο να σκιαγραφήσουμε επί χάρτου τα παραπάνω στοιχεία που αφορούν την πληθυσμιακή πυκνότητα, τα ποσοστά ετερογένειας του πληθυσμού, των ανέργων τις ηλικιακές ομάδες, την εμπορική κίνηση της περιοχής και γενικά να προσδιορίσουμε την κοινωνική φυσιογνωμία της περιοχής καθόσον μόνο έτσι είναι δυνατό να εντοπισθούν οι παράγοντες που επιτείνουν την εγκληματικότητα. Στον χάρτη 1 που ακολουθεί παρουσιάζεται με την διαβάθμιση χρώματος η κοινωνική φυσιογνωμία των κατοίκων της περιοχής πρωτεύουσας. Τα στοιχεία που παρατίθενται προέρχονται από Εθνικό κέντρο κοινωνικών ερευνών και προέρχονται από σχετικές έρευνες.

Ο νομός Αττικής διοικητικά αποτελείται από σαράντα πέντε δήμους ο μεγαλύτερος είναι ο δήμος Αθηναίων με πληθυσμό επτακοσίων ογδόντα εννέα χιλιάδων εκατόν εξήντα έξι (789.166) κατοίκων σύμφωνα με την απογραφή του 2001.³⁴

---

³⁴ Πηγή «Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος».

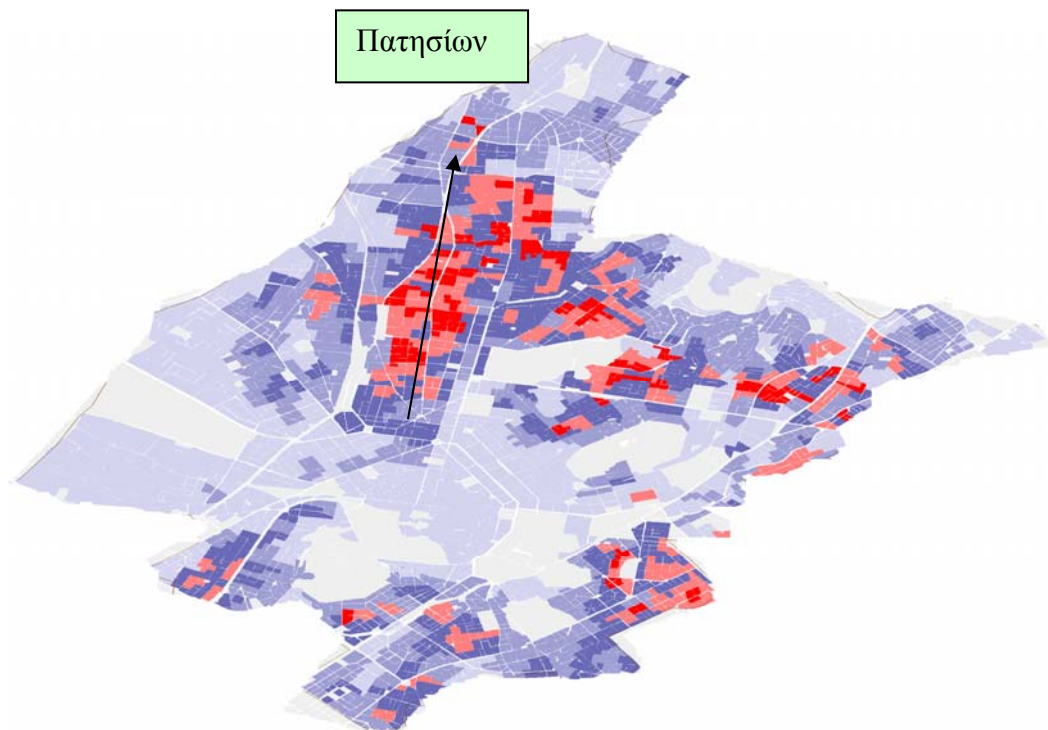
ΧΑΡΤΗΣ: 1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Στον χάρτη 1 Σκιαγραφείται η κοινωνική φυσιογνωμία των κατοίκων της Αττικής, τα χαμηλά και μικρομεσαία στρώματα που αντιστοιχούν στο ροζ και το κόκκινο χρώμα παρουσιάζουν υψηλή πυκνότητα στο κέντρο της πόλης, στην περιφέρεια του Δήμου Αθηναίων. Με εξαίρεση την περιοχή του Λυκαβηττού όπου οι κάτοικοι ανήκουν στην υψηλότερη τάξη ο Δήμος Αθηναίων κατοικείται στην μεγάλη του πλειοψηφία από άτομα με μικρό, ή χαμηλό κοινωνικό προφίλ. Η ταξινόμηση έγινε με βάση το οικονομικό εισόδημα, το είδος της εργασίας, και το επίπεδο της μόρφωσης. Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί ο κόμβος της οδού πατησιών όπου όπως θα δούμε και

στους χάρτες που ακολουθούν, οι περιοχές από τις οποίες διέρχεται, παρουσιάζουν υψηλή πυκνότητα, σε αριθμό κατοίκων, οικονομικών μεταναστών και ανέργων. Η συγκεκριμένη οδό αποτελεί τον δεύτερο εμπορικό δρόμο της πρωτεύουσας από άποψη εμπορικής κίνησης και πρώτο σε αριθμό καταστημάτων.

1.2 πληθυσμιακή πυκνότητα

ΧΑΡΤΗΣ: 2 Πυκνότητα κατοίκων Δήμου Αθηναίων ανά εκτάριο

Πυκνότητα του πληθυσμού της μεταβλητής (κάτοικοι ανά εκτάριο)
Μέθοδος ταξινόμησης: JENKS Optimization

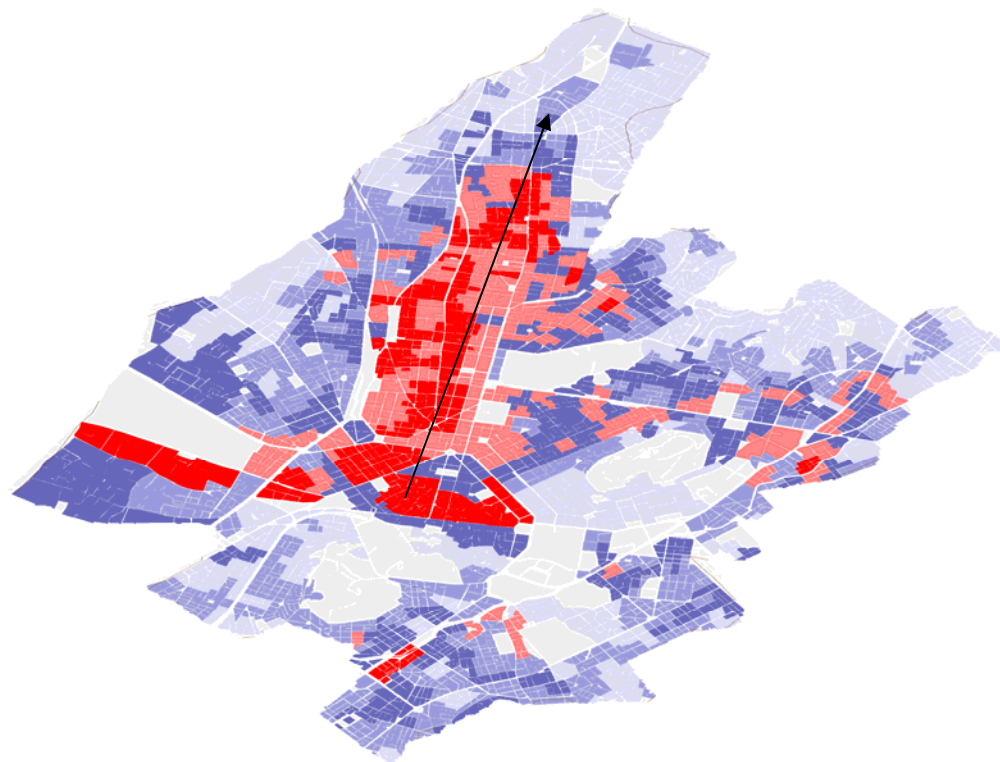
	0	(n=0)
	0,3 - 235,0	(n=127)
	236,9 - 386,6	(n=200)
	389,0 - 525,3	(n=218)
	532,0 - 677,2	(n=137)
	681,6 - 1573,1	(n=61)

(n = πλήθος απογραφικών τομέων)

Στον χάρτη σκιαγραφείται η πυκνότητα του πληθυσμού στα όρια του Δήμου Αθηναίων ανά εκτάριο. Το ανοιχτό γαλάζιο αντιστοιχεί σε πυκνότητα 0,3 έως 235 κατοίκων ανά εκτάριο και συναντάται σε 127 απογραφικούς τομείς. Αντίθετα το κόκκινο χρώμα που αντιστοιχεί σε 681 έως 1573 κατοίκους, συναντάται σε 61 απογραφικούς τομείς. Οι πλέον κατοικημένες περιοχές του Δήμου Αθηναίων είναι αυτές που βρίσκονται δεξιά και αριστερά της οδού Πατησίων καθώς και κάποιοι απογραφικοί τομείς των περιοχών Παγκρατίου και Αμπελοκήπων. Συμπερασματικά, ο κόμβος της οδού Πατησίων αποτελεί μια περιοχή με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού αποτελεί κομβική περιοχή πολλαπλών χαρακτηριστικών.

1.3 Πληθυσμιακή πυκνότητα οικονομικών μεταναστών

ΧΑΡΤΗΣ: 3 πληθυσμιακή πυκνότητα οικονομικών μεταναστών

Ποσοστό επί του πληθυσμού της μεταβλητής
Μέθοδος ταξινόμησης: JENKINS Optimization

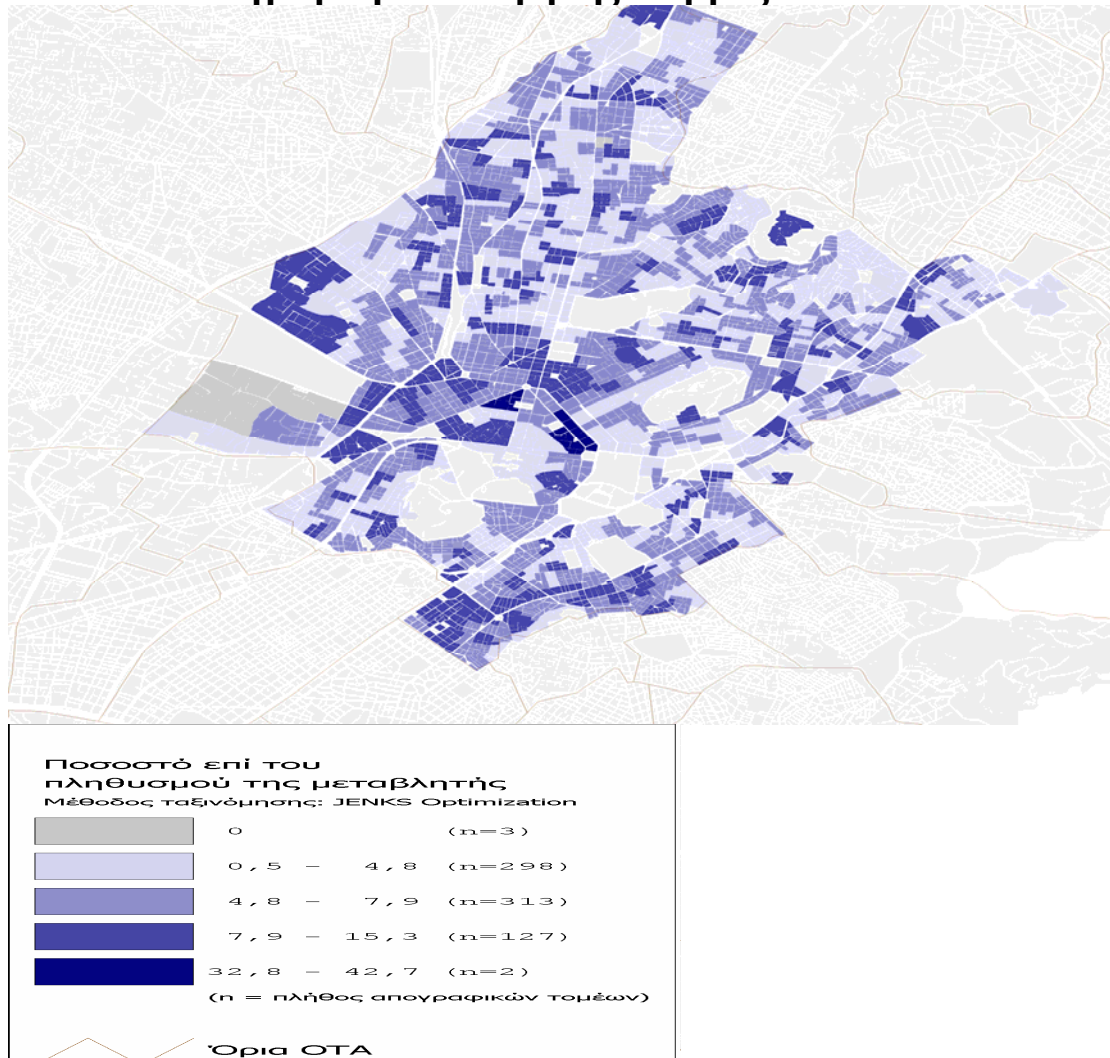
	0	(n=1)
	0,9 - 9,9	(n=173)
	10,1 - 15,6	(n=194)
	15,7 - 21,6	(n=176)
	21,7 - 29,8	(n=128)
	30,0 - 45,7	(n=71)

(n = πλήθος απογραφικών τομέων)

Στον χάρτη 3 σκιαγραφούνται τα ποσοστά επί του συνολικού πληθυσμού, των οικονομικών μεταναστών κατά απογραφικό τομέα στην περιφέρεια του Δήμου Αθηναίων. Το ανοιχτό γαλάζιο αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,9 % έως 9,9 % του πληθυσμού. Το σκούρο κόκκινο σε ποσοστό 30% έως 45,7 και αφορά 71 απογραφικούς τομείς. Όπως παρατηρούμε στον χάρτη η μεγαλύτερη συγκέντρωση οικονομικών μεταναστών διαπιστώνεται στην περιοχή της Ομόνοιας και στον κόμβο της οδού Πατησίων.

1.4 Κατανομή της ανεργίας

ΧΑΡΤΗΣ 4. Γεωγραφική κατανομή της ανεργίας

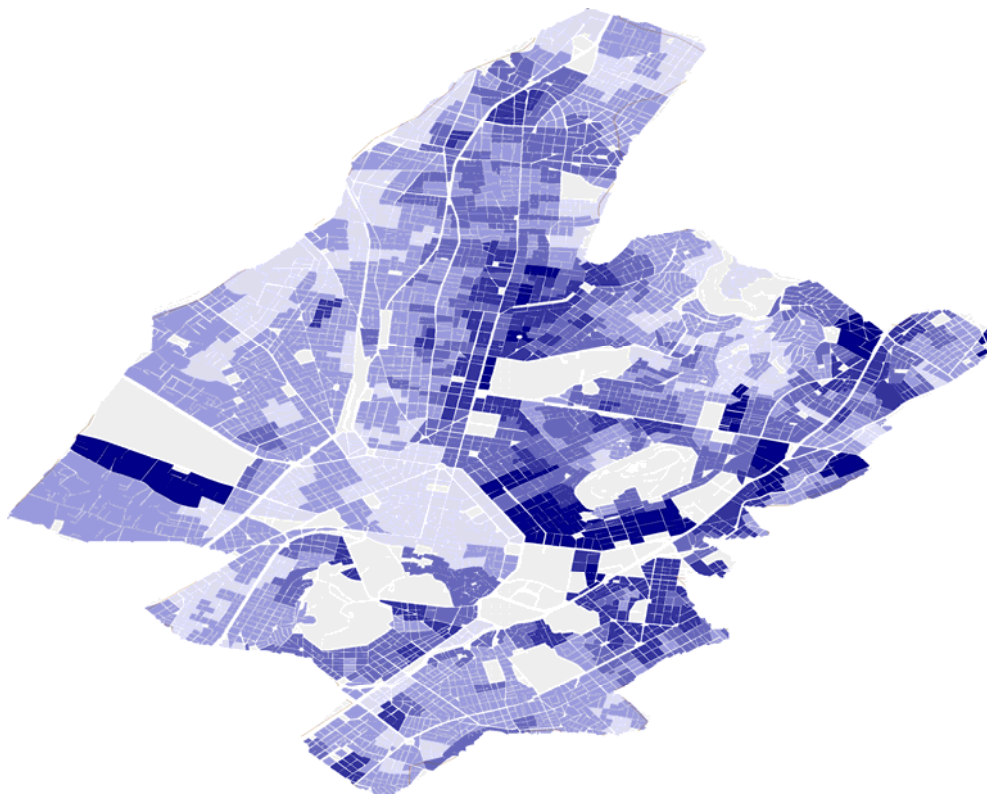

Στον χάρτη 4 απεικονίζεται γεωγραφικά η κατανομή της ανεργίας στον Δήμο Αθηναίων. Όπως παρατηρούμε και στο υπόμνημα το σκούρο χρώμα αντιπροσωπεύει το υψηλότερο ποσοστό ανέργων και αντιστοιχεί σε ποσοστό

32% έως 42% . Η περιοχή της Ομόνοιας έχει τον υψηλότερο δείκτη, συμπερασματικά όμως όπως παρατηρούμε στον χάρτη οι άνεργοι κατανέμονται σε όλες τις περιοχές της περιφέρειας του Δήμου Αθηναίων.

1.5 περιοχές κατοικίας ατόμων τρίτης ηλικίας

ΧΑΡΤΗΣ: 5 Απεικόνιση Περιοχών Κατοικίας Ατόμων Ηλικίας 65+

Ποσοστό επί του
πληθυσμού της μεταβλητής
Μέθοδος ταξινόμησης: JENKS Optimization

	0	(n=0)
	2,6 - 13,7	(n=100)
	13,7 - 17,5	(n=308)
	17,5 - 21,7	(n=217)
	22,0 - 28,2	(n=96)
	28,8 - 45,8	(n=22)

(n = πλήθος απογραφικών τομέων)

 Όρια ΟΤΑ

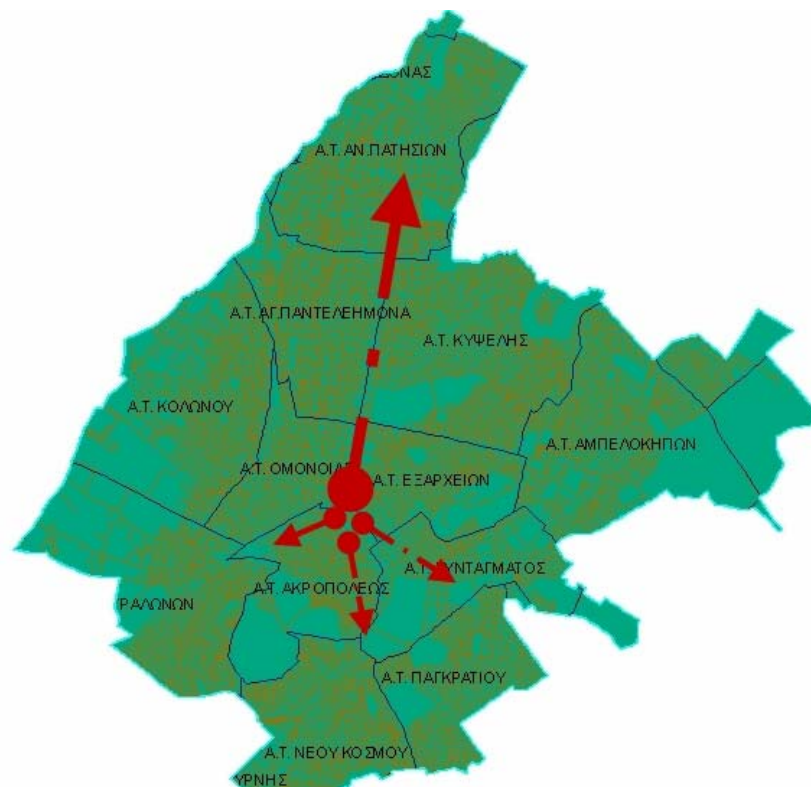
Στον χάρτη 5 σκιαγραφούνται οι περιοχές κατοικίας ατόμων ηλικίας 65 άνω. Το ανοιχτό γαλάζιο αντιστοιχεί σε ποσοστό 2,6 έως 13,7 επί του συνολικού

πληθυσμού. Το σκούρο μπλε αντιστοιχεί σε ποσοστό 28,2 έως 45,8, συναντάται σε 22 απογραφικούς τομείς, σε 308 απογραφικούς τομείς το ποσοστό των κατοίκων ηλικίας 65 και άνω κυμαίνεται μεταξύ 13,7% έως 17,5%.³⁵

Τα παραπάνω στοιχεία είναι σημαντικά για την ανάλυση διότι η εξαγωγή των όποιων συμπερασμάτων μπορούν να προκύψουν είναι αποτέλεσμα αλληλοσχέτισης μεταβλητών. Έτσι στην περίπτωση μας, μπορούμε να εξετάσουμε κατά πόσο σχετίζονται τα εγκλήματα κατά τις ιδιοκτησίας με τους δείκτες της ανεργίας, της πληθυσμιακής πυκνότητας του χαμηλού εισοδήματος, των ηλικιακών ομάδων, της εμπορικής κίνησης. Στον χάρτη 6 που ακολουθεί σκιαγραφείται το εμπορικό κέντρο της περιφέρειας του Δήμου Αθηναίων.

1.6 Εμπορικό κέντρο Αθηνών

ΧΑΡΤΗΣ : 6 Εμπορικό κέντρο Αθηνών

Το εμπορικό κέντρο των ΑΘΗΝΩΝ όπως σκιαγραφείται και στο χάρτη ορίζεται από τις πλατείες Ομόνοιας, φιλικής εταιρείας, (Κολωνακίου) Συντάγματος και Μοναστηρακίου. Οι περιοχές που περικλείονται από τις τέσσερις πλατείες

³⁵ Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών. ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II Τίτλος έρευνας «Κοινωνικός διαχωρισμός και μετανάστευση. Η χωρική διάσταση της εγκατάστασης των μεταναστών στις Ελλην. Πόλεις».

παρουσιάζουν την υψηλότερη εμπορική κίνηση. Εκτός των περιοχών αυτών υψηλότερη εμπορική κίνηση παρουσιάζει η οδός Πατησίων, η οποία είναι ο δεύτερος εμπορικός δρόμος της πρωτεύουσας από άποψη εμπορικής κίνησης και ο πρώτος από άποψη αριθμού καταστημάτων.

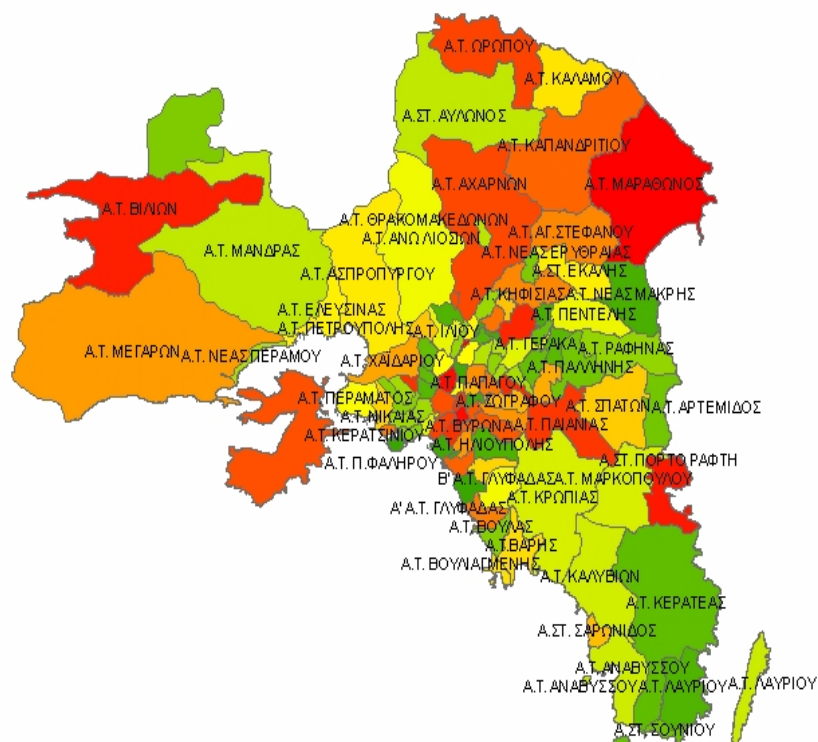
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

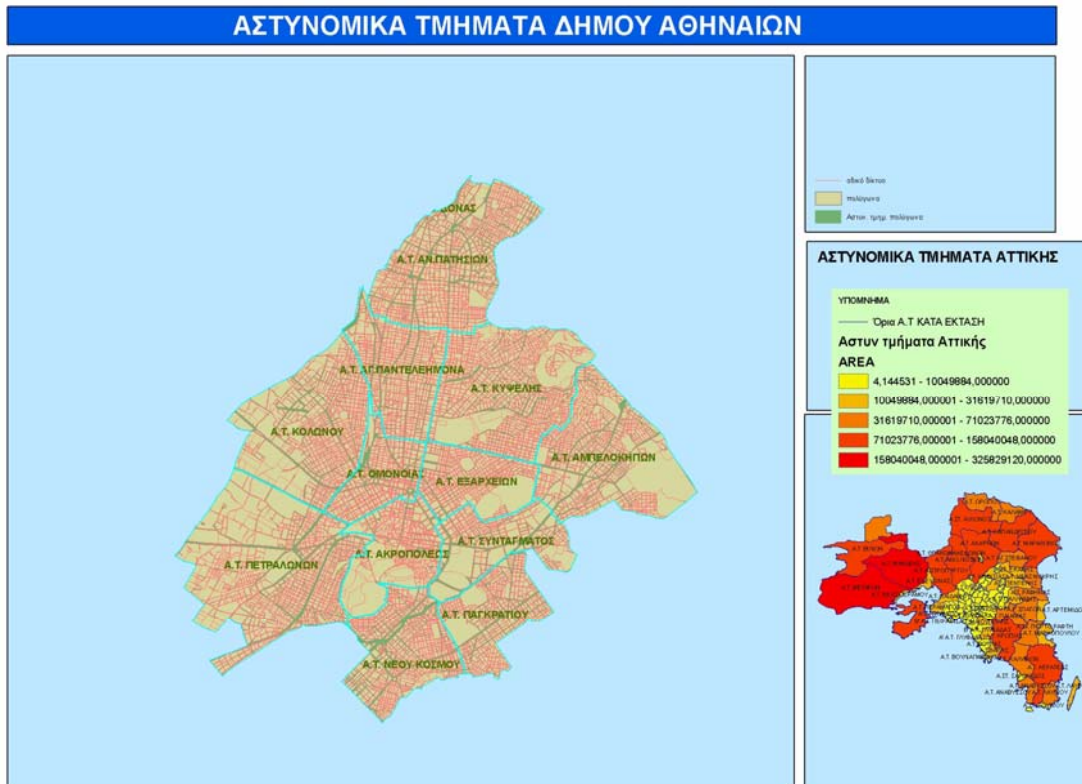
Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιάσουμε και θα αναλύσουμε τα στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας, των αδικημάτων των κλοπών, των ληστειών και των ληστειών τραπεζών. Τα στοιχεία προέρχονται από την Δνση Ασφαλείας Αττικής και συγκεντρώθηκαν στα πλαίσια της εκπόνησης της παρούσας μελέτης.

2.1 Κλοπές

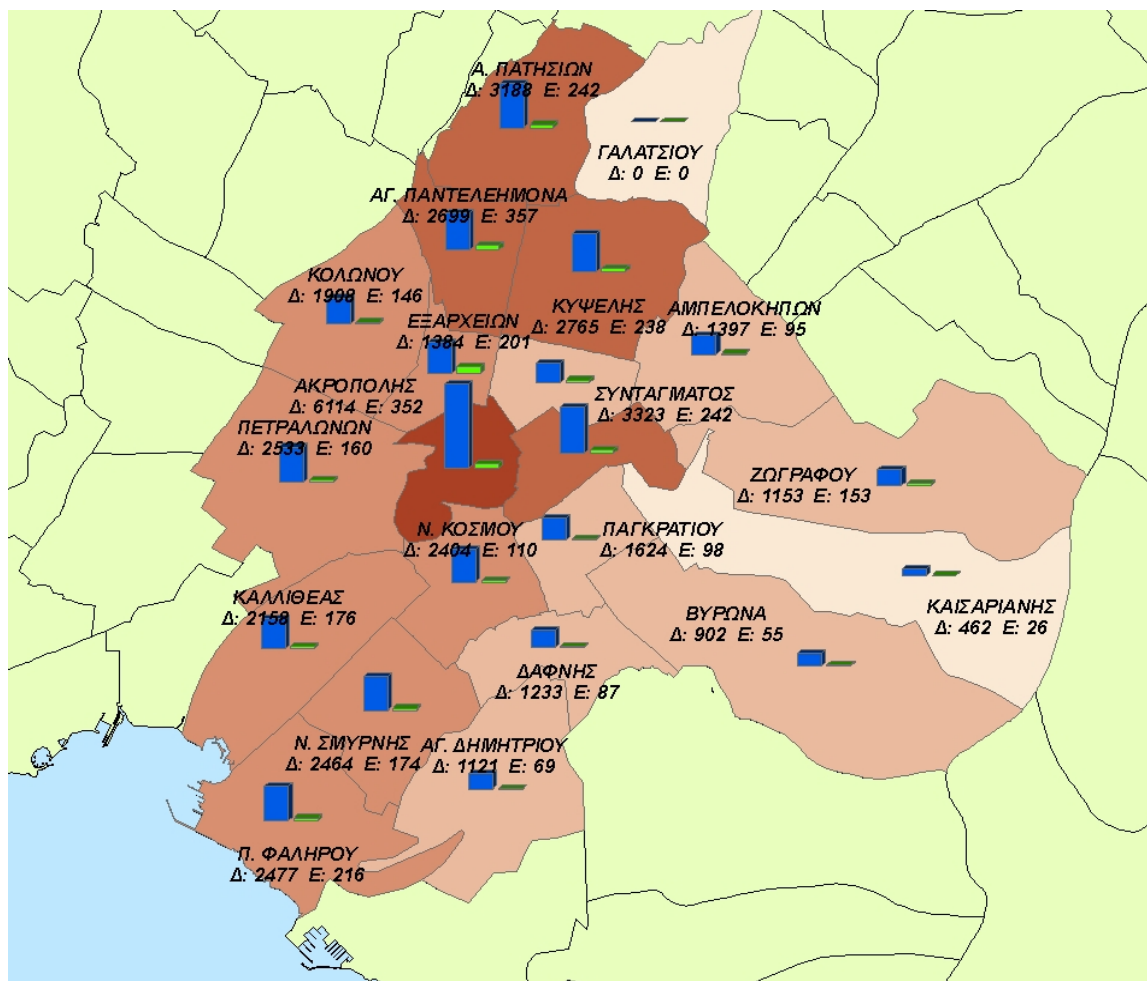
Στην περιφέρεια του νομού Αττικής λειτουργούν εκατόν τριάντα δύο (132) Αστυνομικά τμήματα και Αστυνομικοί σταθμοί.

ΧΑΡΤΗΣ 2.1: Αστυνομικά τμήματα Αττικής κατά γεωγραφική περιφέρεια

ΧΑΡΤΗΣ: 2.1 α

Στην γεωγραφική περιφέρεια του δήμου Αθηναίων λειτουργούν δώδεκα Αστυνομικά Τμήματα. Διοικητικά, στην Δν/ση Αστυνομίας Αθηνών υπάγονται είκοσι (20) Αστυνομικά Τμήματα. Εκτός αυτών του δήμου Αθηναίων, περιλαμβάνονται και τα Τμήματα της Νέας Σμύρνης, της Καλλιθέας, του Βύρωνα του Γαλατσίου, του Ζωγράφου, του Φαλήρου, της Δάφνης, του Άγιου Δημητρίου, και της Καισαριανής. Στον χάρτη που ακολουθεί σκιαγραφείται το σύνολο των κλοπών που διαπράχθηκαν για τα έτη 2004, 2005 και 2006 στην γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητας της Δ/σης Αστυνομίας Αθηνών καθώς και ο αριθμός των εξιχνιάσεων.

ΧΑΡΤΗΣ:2.2 ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΟΠΩΝ 2004-5-6 ΔΝ/ΣΗ ΑΣΤΥΝ. ΑΘΗΝΩΝ

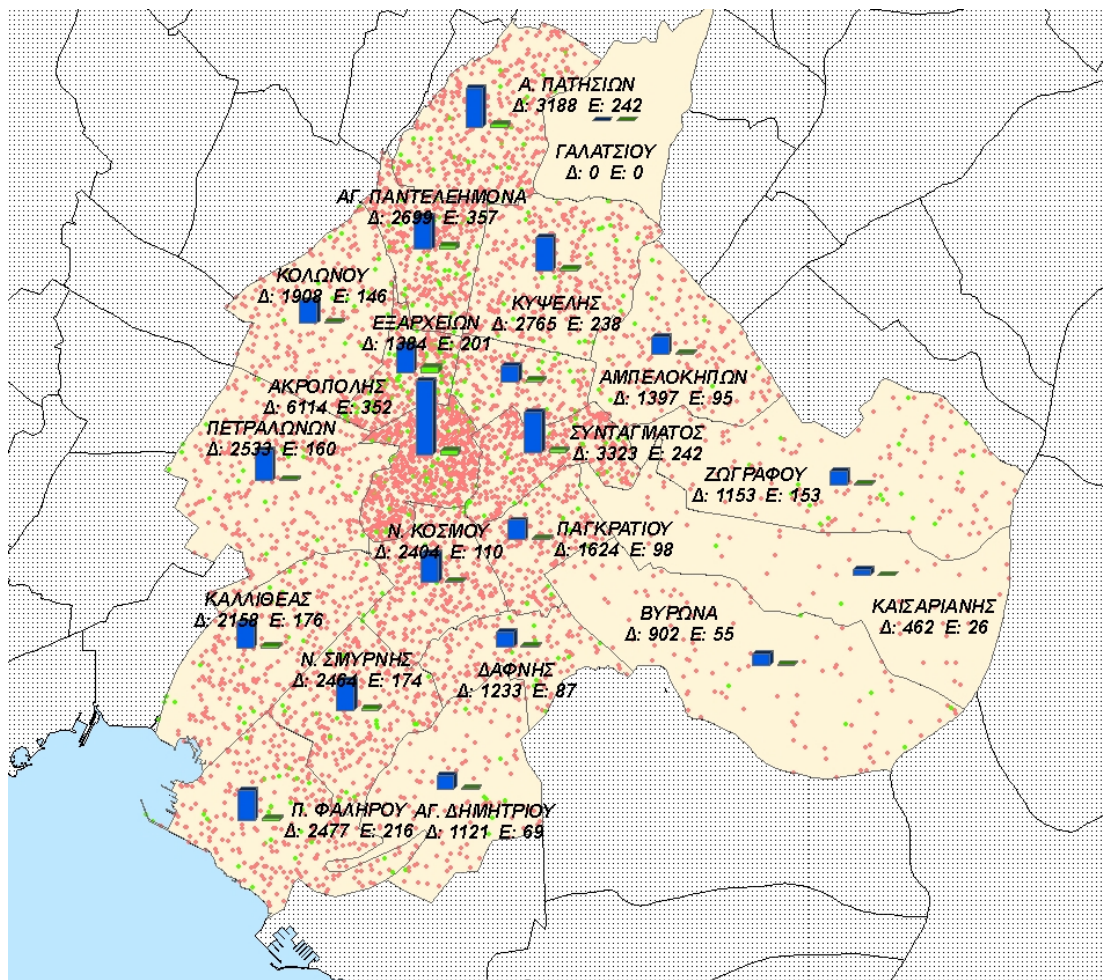
Ο χάρτης 2.2 είναι χάρτης χρωματικής διαβάθμισης, έχουμε χρησιμοποιήσει πέντε τάξεις για την ταξινόμηση όπου το ανοιχτό χρώμα αντιπροσωπεύει 0-462 τελεσθείσες κλοπές και παρατηρείται στην περιφέρεια του τμήματος ασφαλείας Καισαριανής, όπου ο αριθμός των κλοπών είναι εξαιρετικά μικρός σε σύγκριση με τα στατιστικά των άλλων τμημάτων, ενδεικτικά στην περιφέρεια του τμήματος Βύρωνα όπου παρατηρείται το δεύτερο μικρότερο μέγεθος διεπράχθησαν 902 κλοπές. Στον αντίποδα στην περιφέρεια του Ακροπόλεως εκδηλώθηκαν για τα έτη 2004, 2005 και 2006 (6114) έξι χιλιάδες εκατόν δεκατέσσερις κλοπές. Διπλάσιες σχεδόν από όσες εκδηλώθηκαν στην περιφέρεια του τμήματος Συντάγματος όπου παρατηρείται το δεύτερο μεγαλύτερο μέγεθος, (3323) τρεις χιλιάδες τριακόσιες είκοσι τρεις κλοπές.

Αναμφίβολα η εμπορική κίνηση και ο μεγάλος αριθμός ατόμων που διέρχονται καθημερινά από την περιοχή, της Ακρόπολης παίζουν σημαντικό ρόλο στην αύξηση των εγκλημάτων κατά τις ιδιοκτησίας. Βέβαια στην συγκεκριμένη περιοχή οι κλοπές που εκδηλώνονται, είναι κατά το μεγαλύτερο ποσοστό τους ευκαιριακές κλοπές που διαπράττονται στο δρόμο, όταν και όπου παρουσιασθεί η κατάλληλη ευκαιρία. Επιπλέον στον χάρτη 2.2 απεικονίζονται σε στήλες οι κλοπές που διαπράχθηκαν και οι κλοπές που εξιχνιάστηκαν. Έχουμε χρησιμοποιήσει δύο μπάρες διαφορετικού χρώματος.

Παρατηρώντας τον χάρτη διαπιστώνουμε ότι στα ανατολικά τμήματα οι κλοπές είναι συγκριτικά πολύ μικρότερες από ότι στις άλλες περιοχές, επίσης παρατηρείται ομοιογενής κατανομή μεταξύ γειτονικών περιοχών. Το ίδιο παρατηρούμε στις δυτικές και βόρειες περιοχές όπου το μέγεθος των κλοπών είναι συγκριτικά πολύ μεγαλύτερο από ότι στις ανατολικές αλλά και πάλι μεταξύ των γειτονικών περιοχών η απόκλιση είναι μικρή. Αυτό οφείλεται σημαντικά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής. Ιδιαίτερα στην περιφέρεια του δήμου Αθηναίων όπου, όπως είδαμε κατά την σκιαγράφηση του κοινωνικού προφίλ της περιοχής πρόκειται για μια περιοχή με ομοιογενή χωρικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά. Σε ότι αφορά το εμπορικό κέντρο της πόλης πράγματι όπως φαίνεται και στο χάρτη στην περιοχή του Συντάγματος και της Ακρόπολης εκδηλώθηκαν συνολικά οι μισές και πλέον κλοπές από ότι σε όλες στις άλλες περιοχές μαζί, συμπεριλαμβανομένων και των περιοχών εκτός δήμου Αθηναίων. Στην περίπτωση αυτή θα λέγαμε ότι ισχύει εν μέρει η θεωρία των ομόκεντρων κύκλων της σχολής του Σικάγου αφού στο κέντρο της πόλης έχουμε υψηλή εγκληματικότητα.

Στον χάρτη 2.2.1 που ακολουθεί σκιαγραφούνται υπό μορφή στηλών οι τελεσθείσες και οι εξιχνιασθείσες κλοπές στην γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητας Διεύθυνσης Αστυνομίας Αθηνών. Με αυτό τον τρόπο εκτός του μεγέθους των κλοπών παρουσιάζεται ταυτόχρονα και η αποδοτικότητα της κάθε υπηρεσίας.

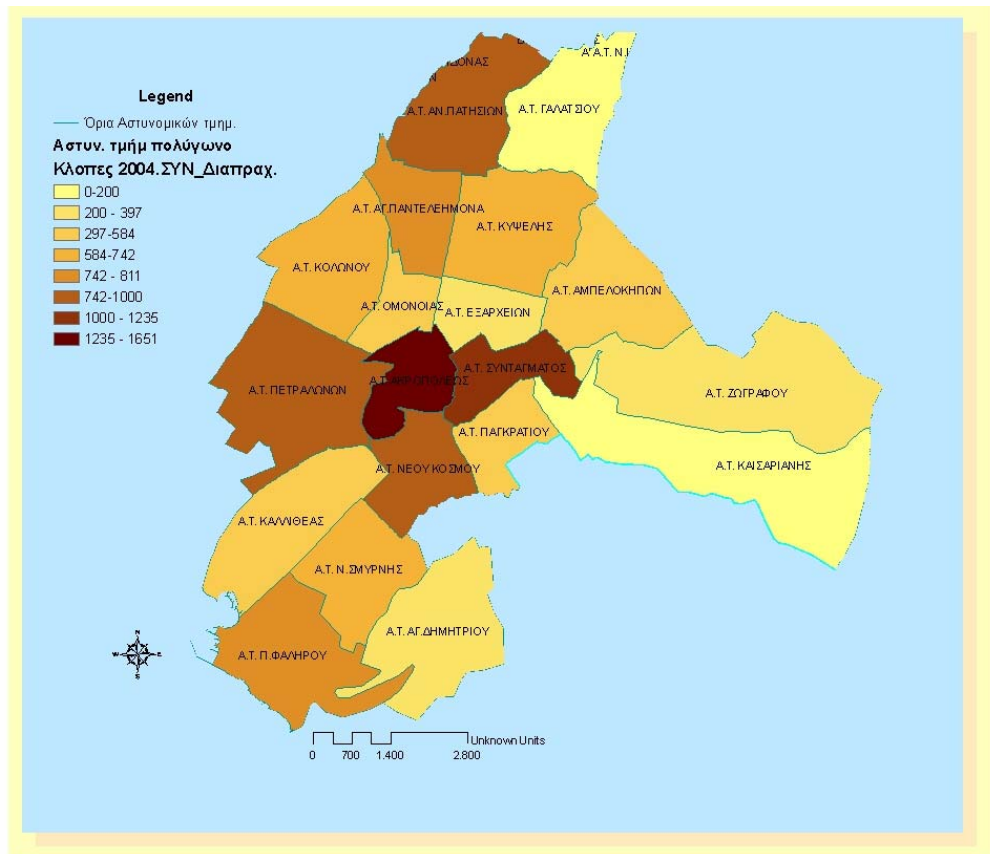
Χάρτης 2.2.1 ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ-ΕΞΙΧΝΙΑΣΘΕΝΤΩΝ ΚΛΟΠΩΝ 2004-2006 ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΝ/ΣΗΣ ΑΣΤΥΝ. ΑΘΗΝΩΝ.

Το υψηλότερο ποσοστό εξιχνιάσεων παρατηρείται στην περιοχή των Εξαρχείων όπου από τις χίλιες τριακόσιες ογδόντα τέσσερις (1384) κλοπές εξιχνιάσθηκαν διακόσιες μία (201). Ο μεγαλύτερος αριθμός εξιχνιάσεων παρατηρείται στην περιοχή της Ακρόπολης, αναλογικά όμως με τον αριθμό των κλοπών το ποσοστό εξιχνίασης είναι μόλις 5,75 %, μικρότερο από κάθε άλλο Αστυνομικό τμήμα της Δν/σης Αθηνών το αντίστοιχο του Εξαρχείων είναι περίπου 14,5%. Συνολικά για τα τρία έτη στην γεωγραφική περιοχή της Δν/σης Αστυνομίας Αθηνών τελέσθηκαν σαράντα μία χιλιάδες διακόσιες είκοσι πέντε (41225) κλοπές και εξιχνιάσθηκαν τρεις χιλιάδες εκατόν ενενήντα επτά (3197), ποσοστό 7,75%.

Σε ότι αφορά τα επιμέρους κατά έτος στοιχεία του αδικήματος της κλοπής οι χάρτες 2.3, 2.4 και 2.5 που ακολουθούν παρουσιάζουν κατά έτος της διαπραχθείσες κλοπές' .

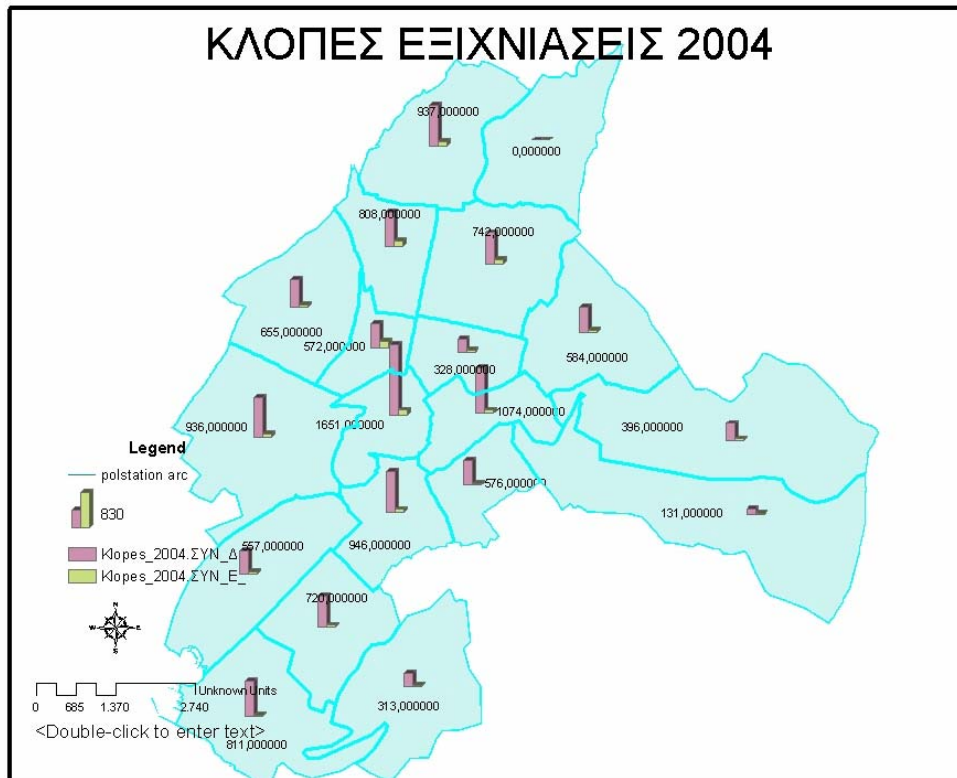
ΧΑΡΤΗΣ:2.3 α ΚΛΟΠΕΣ ΕΤΟΥΣ 2004 ΔΝ/ΣΗ ΑΣΤΥΝ. ΑΘΗΝΩΝ

Όπως απεικονίζεται στο χάρτη στο εμπορικό κέντρο της πόλης διαπράττονται περισσότερες κλοπές και ειδικά στην περιοχή αρμοδιότητας του Αστυνομικού τμήματος Ακροπόλεως, όπου το έτος 2004 τελέσθηκαν, χίλιες εξακόσιες πενήντα ένα (1651) κλοπές. Στο Αστυνομικό τμήμα Συντάγματος το έτος 2004 τελέσθηκαν χίλιες εβδομήντα τέσσερις (1074) κλοπές. Η διάπραξη του συγκεκριμένου αδικήματος παρουσιάζει μικρό σχετικά μέγεθος στην περιοχή της Καισαριανής όπου για το 2004 σημειώθηκαν μόλις εκατόν τριάντα ένα κλοπές (131). Γενικά όπως παρατηρούμε στο χάρτη οι ανατολικές περιοχές παρουσιάζουν συγκριτικά με τις δυτικές περιοχές και τις περιοχές του κέντρου μικρότερο αριθμό

κλοπών. Στον επόμενο χάρτη παρουσιάζονται σε στήλες οι κλοπές και οι εξιχνιάσεις του έτους 2004.

ΧΑΡΤΗΣ:2.3 β

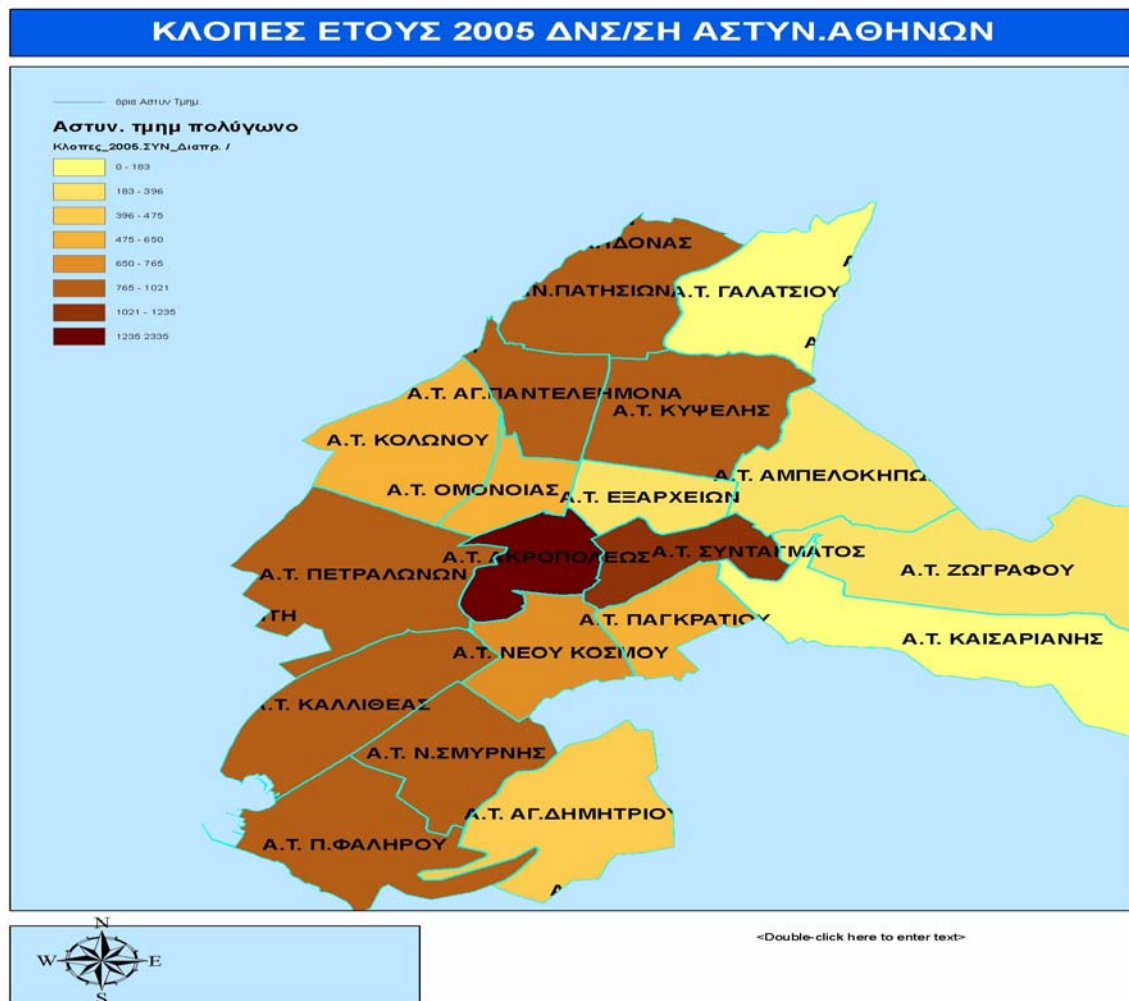

Στον χάρτη 2.3 β σκιαγραφούνται τα όρια των Αστυνομικών τμημάτων της Δν/σης Αστυνομίας Αθηνών. Έχουμε χρησιμοποιήσει στήλες έτσι ώστε να μπορούμε να συγκρίνουμε ταυτόχρονα, τόσο το μέγεθος και την κατανομή των κλοπών ανά περιφέρεια Αστυνομικού τμήματος για το έτος 2004, όσο και την απόδοση της κάθε υπηρεσίας σε ότι αφορά των αριθμό των εξιχνιάσεων.³⁶

Για το έτος 2005 το μεγαλύτερο μέγεθος σημειώθηκε και πάλι στην περιοχή Αστυνόμευσης του Αστυνομικού τμήματος Ακροπόλεως όπου διαπράχθηκαν χίλιες διακόσιες τριάντα πέντε (1235) κλοπές. Ο μικρότερος αριθμός για την περιοχή του δήμου Αθηναίων παρατηρείται στην περιφέρεια του Αστυνομικού τμήματος Αμπελοκήπων, τριακόσιες ογδόντα (380) κλοπές.

³⁶ Βλέπε σχετικά παραθέματα «κλοπές 2004» σελ.119

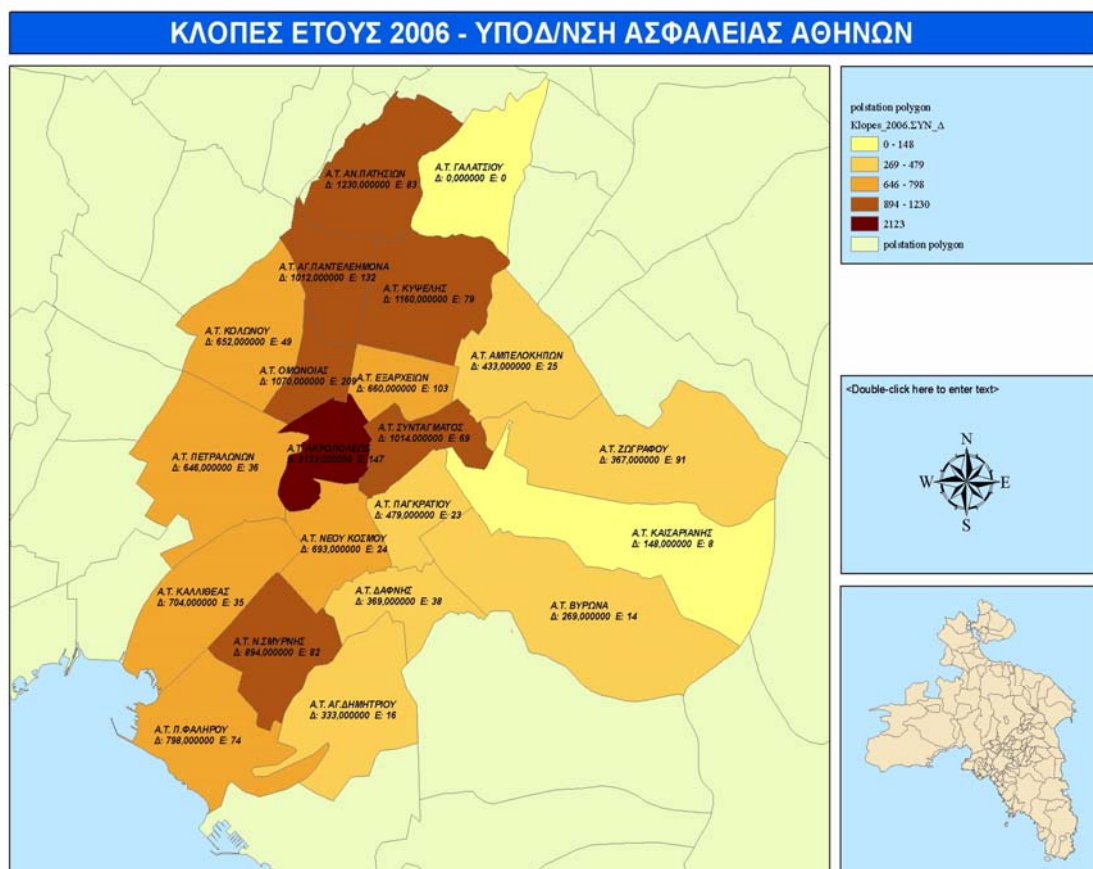

ΧΑΡΤΗΣ:2.4

Όπως παρατηρούμε στο χάρτη μεταξύ γειτονικών περιοχών διαπιστώνεται μικρή απόκλιση. Η περιοχή Κολωνού και Ομοנוίας αποτελεί περιοχή φραγμού μεταξύ δύο περιοχών που παρουσιάζουν σχετική ομοιογένεια ως προς τον αριθμό των διαπραχθέντων κλοπών και αποτελούνται η μία από την περιφέρεια των Αστυνομικών τμημάτων Φαλήρου, Ν.Σμύρνης, Καλλιθέας και Πετραλώνων και η άλλη από την περιφέρεια των τμημάτων Κυψέλης, Αγίου Παντελεήμων και Πατησίων.³⁷

³⁷ Βλέπε σχετικά παραθέματα «κλοπές 2005» σελ.120

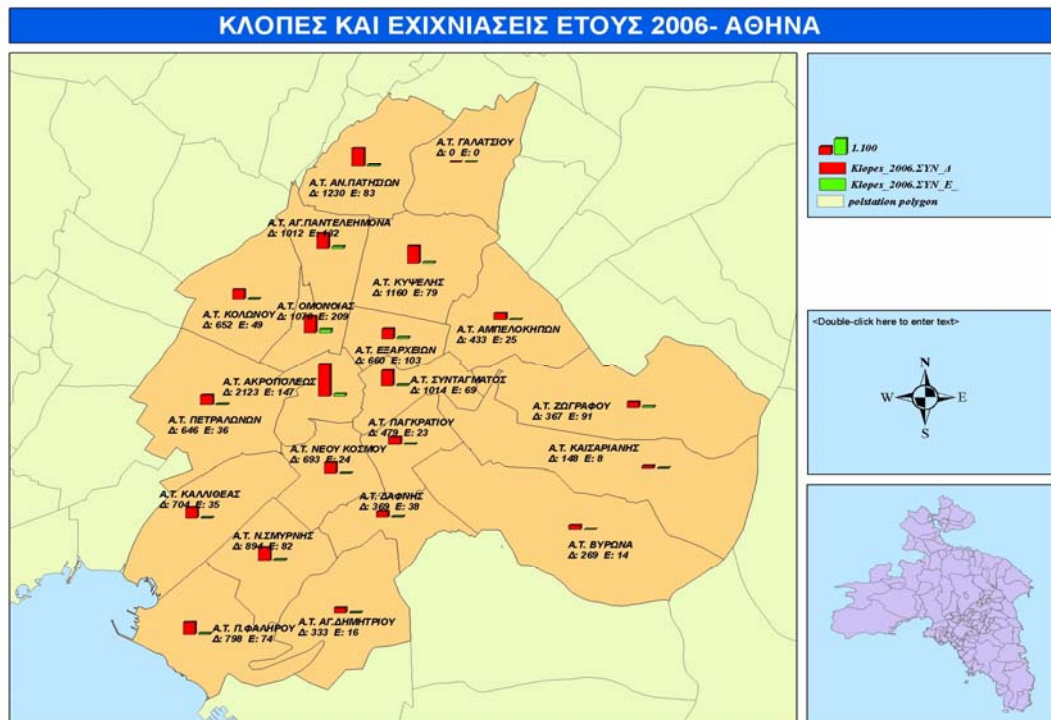
ΧΑΡΤΗΣ 2.5

Το έτος 2006 στην περιοχή του Αστυνομικού τμήματος Ακροπόλεως έχουμε και πάλι τον μεγαλύτερο αριθμό κλοπών, μειωμένες όμως σε σχέση με το 2005. Ο αριθμός των κλοπών ανήλθε σε δύο χιλιάδες εκατόν είκοσι τρεις (2123), από δύο χιλιάδες τριακόσιες σαράντα (2340) που ήταν το 2005. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέγεθος παρατηρείται στην περιοχή των Πατησίων όπου σημειώθηκαν χίλιες διακόσιες τριάντα κλοπές από χίλιες είκοσι ένα (1021). Αύξηση παρατηρείται επίσης στις γειτονικές περιοχές της Κυψέλης και του Αγίου Παντελεήμονα. Ενώ η σημαντικότερη αύξηση σημειώθηκε στην περιοχή της Ομόνοιας από εξακόσιες πενήντα (650) το 2005 σε χιλιάδες εβδομήντα (1070) το 2006. Στην περιοχή του Συντάγματος σημειώθηκε μείωση από χίλιες διακόσιες τριάντα πέντε (1235) το 2005 σε χιλιάδες δεκατέσσερις (1014) το 2006.³⁸

³⁸ Βλέπε σχετικά παραθέματα «κλοπές 2006» σελ.121

ΧΑΡΤΗΣ:2.6

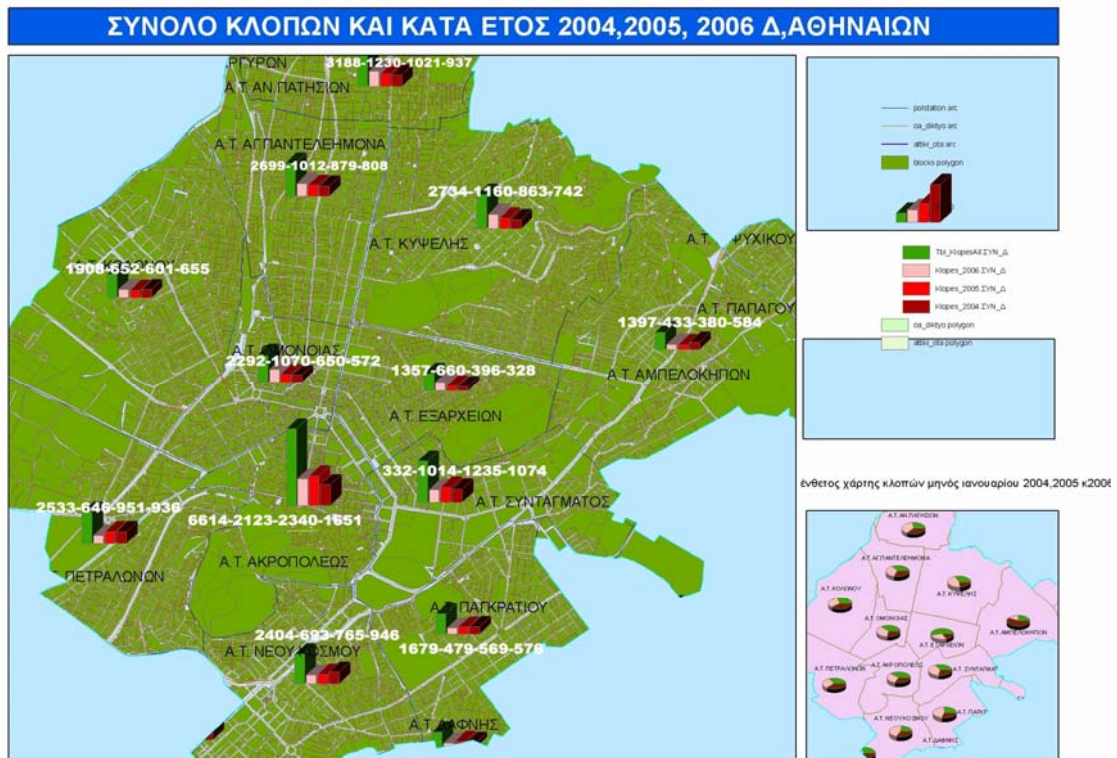
Οι χάρτες που παρουσιάστηκαν παρέχουν ποσοτικές πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος των κλοπών ανά περιφέρεια Αστυνομικού τμήματος. Αυτού του είδους οι χάρτες, διαβάθμισης χρώματος είναι οι καταλληλότεροι στις περιπτώσεις που θέλουμε να απεικονίσουμε ποσοτικά στοιχεία στο χάρτη και να σκιαγραφήσουμε την δυναμική ζώνη καταδεικνύοντας τις περιοχές που παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά. Επιπλέον σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία, μπορούν να μας βοηθήσουν στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων σχετικά με την γεωγραφική κατανομή της εγκληματικότητας. Στην περίπτωση μας είδαμε ότι υπάρχει ισχυρός συσχετισμός μεταξύ εμπορικού κέντρου και αριθμού κλοπών αφού η περιοχή της Ακρόπολης παρόλο που έχει μικρή πληθυσμιακή πυκνότητα παρουσιάζει τον μεγαλύτερο αριθμό κλοπών. Το δεύτερο μέγεθος συναντάται στην περιοχή του Συντάγματος, μια ιδιαίτερα εμπορική περιοχή, αναμφίβολα λοιπόν, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρατέθηκαν, υπάρχει θετική σχέση μεταξύ εμπορικού κέντρου και αριθμού κλοπών.

Ένα εξίσου σημαντικό στοιχείο που προκύπτει από την παρουσίαση των στοιχείων εγκληματικότητας για τι αδίκημα της κλοπής είναι ότι με εξαίρεση το

εμπορικό κέντρο, στις υπόλοιπες περιοχές του δήμου Αθηναίων διαπιστώνονται μικρές αποκλίσεις. Για παράδειγμα στις γειτονικές περιοχές του Αγίου Παντελεήμονα, των Πατησίων και της Κυψέλης η διαφοροποίηση είναι ελάχιστη. Ειδικότερα στην περιφέρεια αρμοδιότητας των ανωτέρω Αστυνομικών τμημάτων το έτος 2006 διαπράχθηκαν χίλιες δώδεκα (1012), χίλιες διακόσιες τριάντα (1230) και χίλιες εκατόν εξήντα (1160) κλοπές αντίστοιχα. Στους χάρτες που προηγήθηκαν εκτός των Αστυνομικών τμημάτων του δήμου Αθηναίων παρουσιάστηκαν και στοιχεία γειτονικών περιοχών που ανήκουν στην αρμοδιότητα της Αστυνομικής Δν/σης Αθηνών. Όπως τονίσαμε και κατά την επιμέρους παρουσίαση των χαρτών στις ανατολικές περιοχές τα μεγέθη είναι συγκριτικά κατά πολύ μικρότερα. Ο μικρότερος αριθμός κλοπών στην περιφέρεια του δήμου Αθηναίων συναντάται στην περιοχή των Αμπελοκήπων, τετρακόσιες τριάντα τρεις κλοπές (433) για το έτος 2006. Μια περιοχή που γειτνιάζει με τους ανατολικές περιοχές των δήμων, Βύρωνα, Καισαριανής, Ζωγράφου Δάφνης και Αγίου Δημητρίου όπου ο αριθμός των κλοπών είναι συγκριτικά μικρότερος, ακόμα και από την περιοχή των Αμπελοκήπων. Ενδεικτικά για το έτος 2006 στην περιοχή αρμοδιότητας Αστυνομικού τμήματος Βύρωνα διαπράχθηκαν διακόσιες εξήντα εννέα (269) κλοπές, στην περιοχή της Καισαριανής εκατόν σαράντα οχτώ (148), στην περιοχή του Ζωγράφου τριακόσιες εξήντα επτά (367), της Δάφνης τριακόσιες εξήντα εννέα (369) και στην περιοχή του Αγίου Δημητρίου τριακόσιες τριάντα τρεις (333). Όπως αναφέραμε τα μεγέθη παρουσιάζουν σχετική ομοιογένεια σε επίπεδο γειτονικών περιοχών. Για την περιφέρεια του δήμου Αθηναίων εκτός των περιοχών του εμπορικού κέντρου ο αριθμός των διαπραχθέντων κλοπών δεν παρουσιάζει μεγάλη απόκλιση αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στα ομοιογενή χαρακτηριστικά της υπό εξέταση περιοχής τα οποία είδαμε κατά την ανάλυση του κοινωνικού προφίλ της. Η κλοπή είναι το συχνότερο αδίκημα, ο αριθμός των κλοπών στην περιφέρεια του δήμου Αθηναίων παρουσιάζει αυξητικές τάσεις αφού στο σύνολο των Αστυνομικών τμημάτων το έτος 2004 τελέσθηκαν εννιά χιλιάδες οχτακόσιες εννέα (9809) κλοπές, το έτος 2005 δέκα χιλιάδες εξακόσιες πενήντα (1650) και το έτος 2007 έντεκα χιλιάδες εκατόν εβδομήντα τρεις κλοπές.

Ο χάρτης 2.7 που παρατίθεται στην συνέχεια σκιαγραφεί τον συνολικό αριθμό των κλοπών, αλλά και κατά έτος για τα έτη 2004, 2005 και 2006 στη γεωγραφική περιοχή του Δήμου αθηναίων .

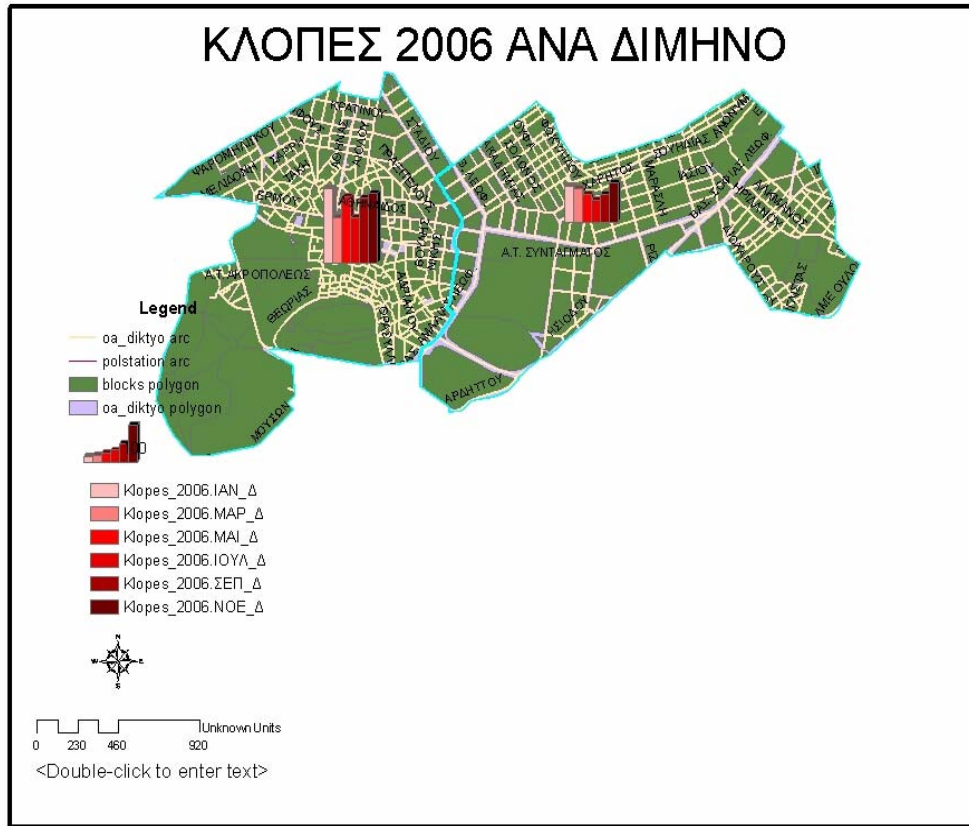
ΧΑΡΤΗΣ:2.7 Κλοπές ετών 2004,2005 και 2006

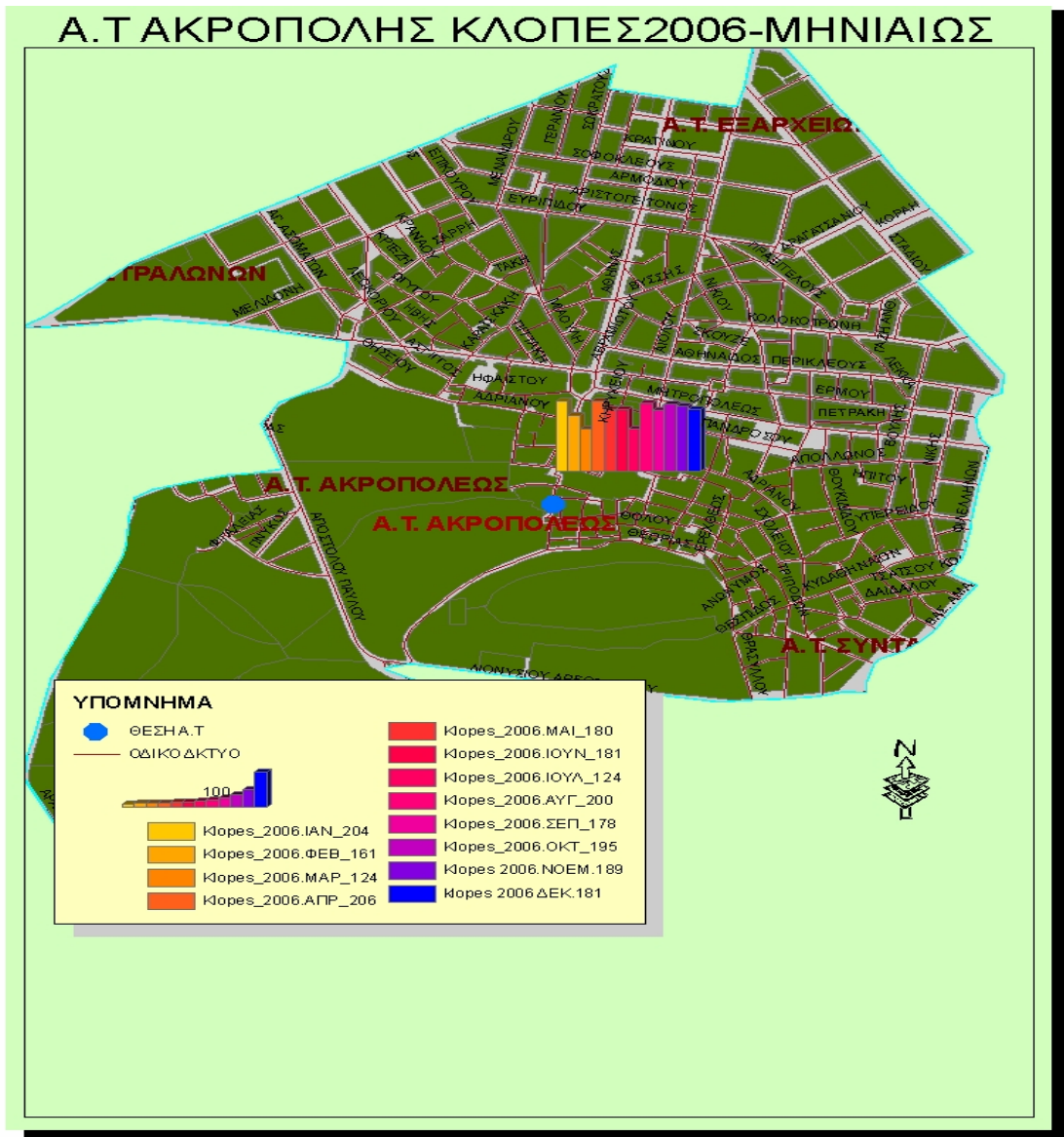
Η πράσινη στήλη παρουσιάζει τον συνολικό αριθμό των κλοπών για τα τρία χρόνια και οι τρεις μικρότερες το μέγεθος των κλοπών ανά έτος. Το ανοιχτό ροζ χρώμα παρουσιάζει τα μεγέθη του 2004, το κόκκινο του 2005 και το σκούρο κόκκινο του έτους 2006. Ο συνολικός αριθμός των κλοπών παρουσιάζει αύξηση το έτος 2006, σε ορισμένες όμως περιοχές, συμπεριλαμβανομένων και των περιοχών Συντάγματος και Ακρόπολης παρατηρείται μείωση των κλοπών. Επίσης μείωση παρατηρείται στις περιοχές του Νέου Κόσμου, του Παγκρατίου, των Πετραλώνων και των Αμπελοκήπων. Στον ένθετο χάρτη σκιαγραφείται η διαφοροποίηση των κλοπών για τον μήνα Ιανουάριο κάθε έτους.

Στον επόμενο χάρτη παρουσιάζεται η διακύμανση των κλοπών, ανά δίμηνο, στις περιοχές του Συντάγματος και τις Ακρόπολης, περιοχές όπου σημειώνεται ο μεγαλύτερος αριθμός κλοπών, ειδικά στην περιοχή της Ακρόπολης.

ΧΑΡΤΗΣ: 2.8

Όπως παρατηρούμε ο μεγαλύτερος αριθμός κλοπών στην περιοχή της Ακρόπολης, για το έτος 2006 σημειώθηκε τον μήνα Ιανουάριο, επίσης υψηλός αριθμός κλοπών τελέσθηκε τον μήνα Νοέμβριο, όπου για την περιοχή του Συντάγματος σημειώθηκε ο μεγαλύτερος αριθμός, εκατόν εννέα κλοπές. Στον χάρτη 2.9 σκιαγραφούμε την μηνιαία κατανομή των κλοπών στην περιοχή αρμοδιότητας του Αστυνομικού τμήματος Ακρόπολης.

ΧΑΡΤΗΣ:2.9

Τα μεγαλύτερα νούμερα σημειώθηκαν τους μήνες Απρίλιο και Ιανουάριο, διακόσιες έξι (206) και διακόσιες τέσσερις (204) κλοπές αντίστοιχα. Από την άλλη ο μικρότερος αριθμός εκατόν είκοσι τέσσερις κλοπές (124) σημειώθηκε τους μήνες Μάρτιο και Ιούλιο.

Ολοκληρώνοντας την ποσοτική σκιαγράφιση του αδικήματος των κλοπών είναι απαραίτητο να τονίσουμε ότι τα στοιχεία εγκληματικότητας που παραθέσαμε προέρχονται από το αρχείο της Διεύθυνσης Ασφαλείας Αθηνών και αφορούν την επίσημη καταγραφή του συγκεκριμένου αδικήματος από τις αρχές. Δεν θα πρέπει να αγνοούμε όμως την ύπαρξη ενός μεγάλου σκοτεινού αριθμού. Ειδικά για την περιοχή της Ακρόπολης όπου ο αριθμός των κλοπών είναι ιδιαίτερα μεγάλος

μπορούμε με βεβαιότητα να πούμε ότι ο αριθμός των κλοπών είναι κατά πολύ μεγαλύτερος από ότι παρουσιάζεται στα επίσημα στοιχεία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ένας μεγάλος αριθμός εκδηλώνεται σε βάρος Αλλοδαπών επισκεπτών, που συνήθως δηλώνουν άρνηση να εμπλακούν στο σύστημα απονομής της ποινικής δικαιοσύνης, έχοντας ως μόνη αξίωση την αποκατάσταση της ζημιάς που τους προκλήθηκε, συνήθως από την ασφαλιστική εταιρεία. Μοιραία στις περισσότερες περιπτώσεις η κλοπή εκπίπτει σε δήλωση απώλειας και από ποινικό αδίκημα σε απλό συμβάν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΛΗΣΤΕΙΕΣ

3.1. Γενική επισκόπηση

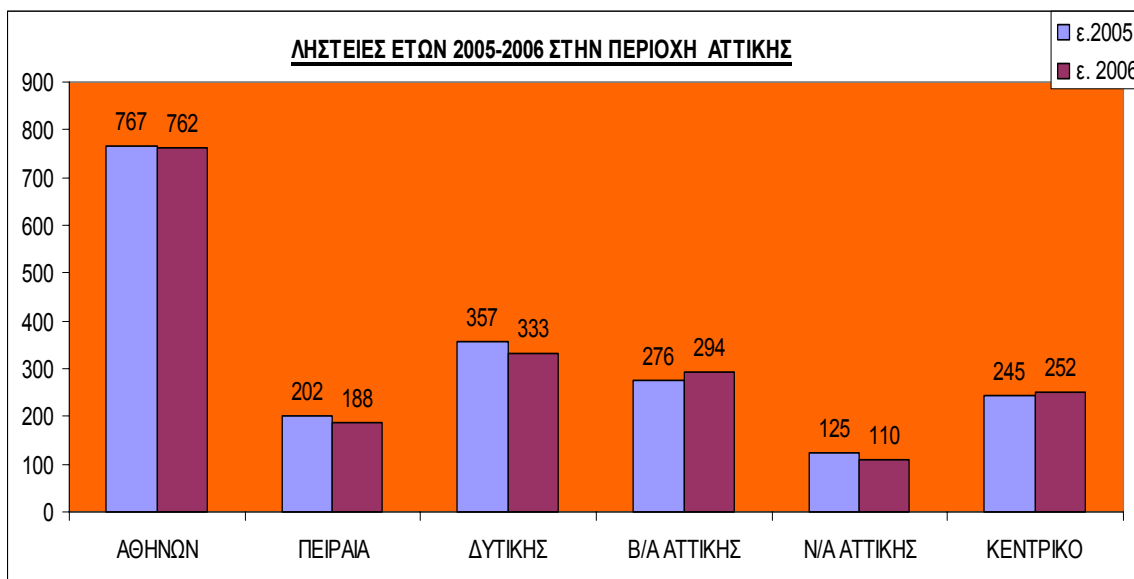
Στο παρόν κεφάλαιο θα σκιαγραφήσουμε γεωγραφικά το αδίκημα της ληστείας για τα έτη 2005 και 2006 που αποτελεί το δεύτερο συχνότερο μετά τις κλοπές. Ως αδίκημα διαφοροποιείται συχνά τόσο ως προς την ένταση της βίας που αποτελεί στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης, του συγκεκριμένου αδικήματος όσο και ως προς το είδος του στόχου που μπορεί να είναι τόσο ένας ιδιώτης όσο και χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και γενικά ανώνυμες εταιρείες καθώς και ως προς τις ειδικότερες συνθήκες τέλεσης του.

Το έτος 2005 στην γεωγραφική περιφέρεια της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αθηνών σημειώθηκαν χίλιες εννιακόσιες εβδομήντα δύο (1972) ληστείες. Ο μεγαλύτερος αριθμός σημειώθηκε στην περιοχή αρμοδιότητας της Υποδ/νσης Ασφαλείας Αθηνών επτακόσιες εξήντα δύο (762). Από την άλλη πλευρά ο μικρότερος αριθμός λησθειών εκδηλώθηκε στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Αττικής, εκατόν είκοσι πέντε (125).

Το 2006 σημειώθηκε μικρή μείωση των λησθειών συγκεκριμένα εκδηλώθηκαν χίλιες εννιακόσιες τριάντα εννιά (1939) ληστείες. Όπως και το 2005 οι περισσότερες ληστείες εκδηλώθηκαν στην περιφέρεια της Υποδ/νσης Ασφαλείας Αθηνών, επτακόσιες εξήντα δύο (762) και οι λιγότερες και πάλι στην περιφέρεια την Υποδ/νσης Ασφαλείας Νοτιοανατολικής Αττικής, μόλις εκατόν δέκα (110).

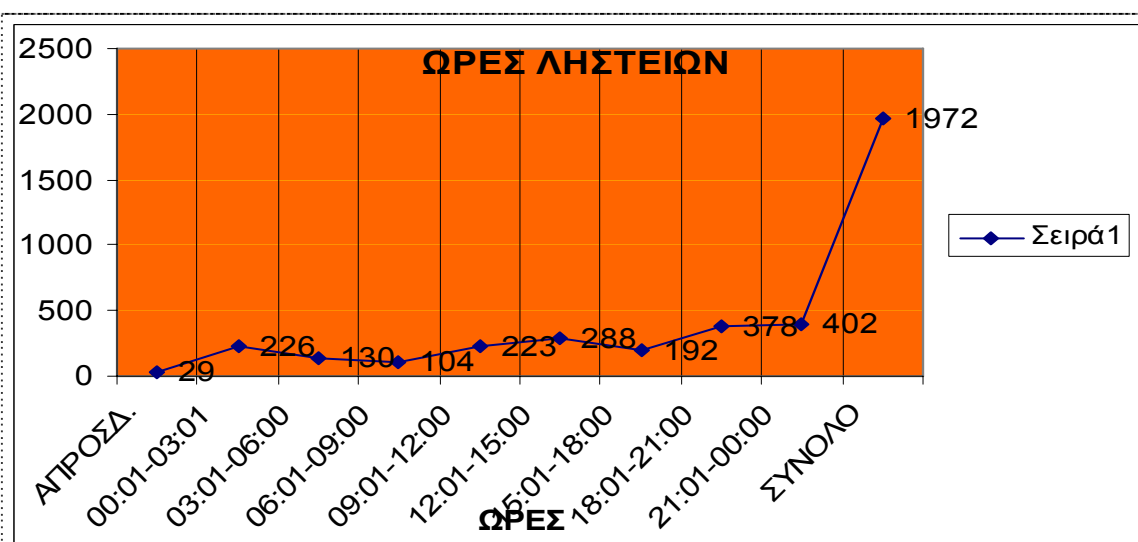
Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο αριθμός των λησθειών ανά περιφέρεια Υποδ/νσης Ασφαλείας. Στις ληστείες που έγιναν σε βάρος τραπεζών και ΕΛ.ΤΑ ανεξαρτήτως περιοχής επιλήφθηκαν κεντρικές υπηρεσίες, στο διάγραμμα που ακολουθεί αναφέρονται ως υπηρεσίες Κεντρικού.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ:1

Ως προς το χρόνο διάπραξης, οι περισσότερες ληστείες για το 2005 σημειώθηκαν το χρονικό διάστημα 21:00 ώρα έως 00:00 ώρα, τετρακόσιες δύο (402) το αμέσως προηγούμενο τρίωρο 18:00-21:00 έχουμε τον δεύτερο μεγαλύτερο αριθμό ληστειών, τριακόσιες εβδομήντα οχτώ. Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζετε χρονικά η κατανομή των ληστειών ανά τρίωρο.

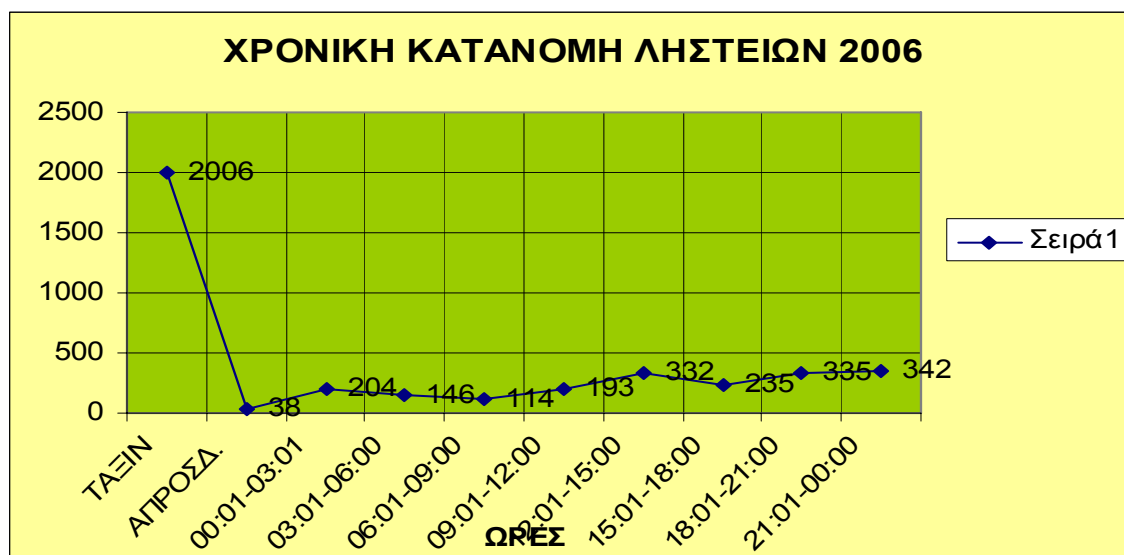
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ:2 Χρονική κατανομή ληστειών 2005

Στο διάγραμμα 3 που ακολουθεί βλέπουμε ότι και για το έτος 2006 ο μεγαλύτερος αριθμός ληστειών σημειώθηκε κατά το χρονικό διάστημα 21:00-

00:00 και 18:00- έως 21:00 ώρα όπου σημειώθηκαν τριακόσιες σαράντα δύο (342) και τριακόσιες τριάντα πέντε (335) ληστείες αντίστοιχα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ:3

Από τα παραπάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι δράστες ληστειών προτιμούν να δρουν σε συνθήκες σκότους πριν όμως από τα μεσάνυχτα σε χρόνο που υπάρχει αρκετή κίνηση και συνεπώς μεγαλύτερη δυνατότητα επιλογής στόχου. Βέβαια αυτό δεν ισχύει για τους ληστές τραπεζών όπου οι συνθήκες είναι υποχρεωτικά ημέρας, αλλά εκτός αυτού τα κριτήρια της επιλογής στόχου είναι διαφορετικά όπως θα δούμε στην συνέχεια.³⁹

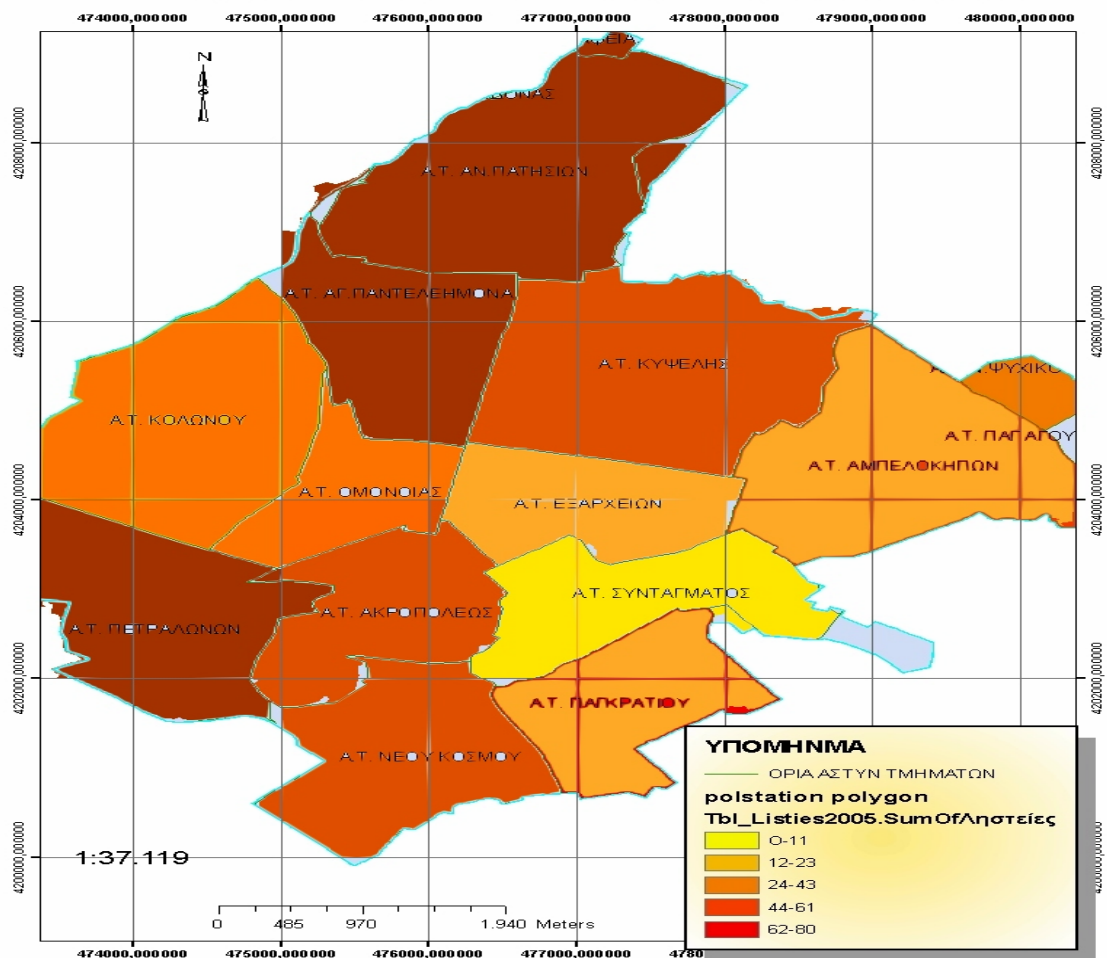
3.2. Κατανομή ληστειών 2005 στην περιφέρεια Δήμου Αθηναίων

Στην γεωγραφική περιοχή του δήμου Αθηναίων το έτος 2005 σημειώθηκαν πεντακόσιες σαράντα επτά (547) ληστείες. Οι περισσότερες εκδηλώθηκαν στην περιοχή των Πατησίων, εβδομήντα εννιά (79), ακολουθεί η περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα, εβδομήντα πέντε (75), και αμέσως μετά η περιοχή των Πετραλώνων με εβδομήντα δύο (72) ληστείες. Στην περιοχή του Συντάγματος σε αντίθεση με τις κλοπές όπου είχαμε μεγάλο αριθμό, οι ληστείες που εκδηλώθηκαν ήταν μόλις έντεκα (11). Ομοίως και στην περιοχή της Ακρόπολης, περιοχή με το μεγαλύτερο αριθμό κλοπών (διπλάσιο από το δεύτερο) όπου οι ληστείες που

³⁹ Βλέπε σχετικά παραθέματα «Ληστείες ΓΑΔΑ» σελ.122

εκδηλώθηκαν ήταν μόλις σαράντα τέσσερις, αναλογικά κατά πολύ μικρότερός αριθμός από αυτό των κλοπών. Το δεύτερο μικρότερο νούμερο παρατηρείται στην περιοχή των Αμπελοκήπων, δέκα πέντε (15). Μικρό αριθμό ληστειών είχαμε και στην περιοχή του Παγκρατίου, είκοσι δύο (22), σε αντίθεση με τις ληστείες τραπεζών που όπως θα δούμε στην συνέχεια αποτελεί την πρώτη επιλογή των δραστών στην περιοχή του δήμου Αθηναίων.

ΧΑΡΤΗΣ:3.1 Κατανομή ληστειών 2005 περιφέρεια Δήμου Αθηναίων

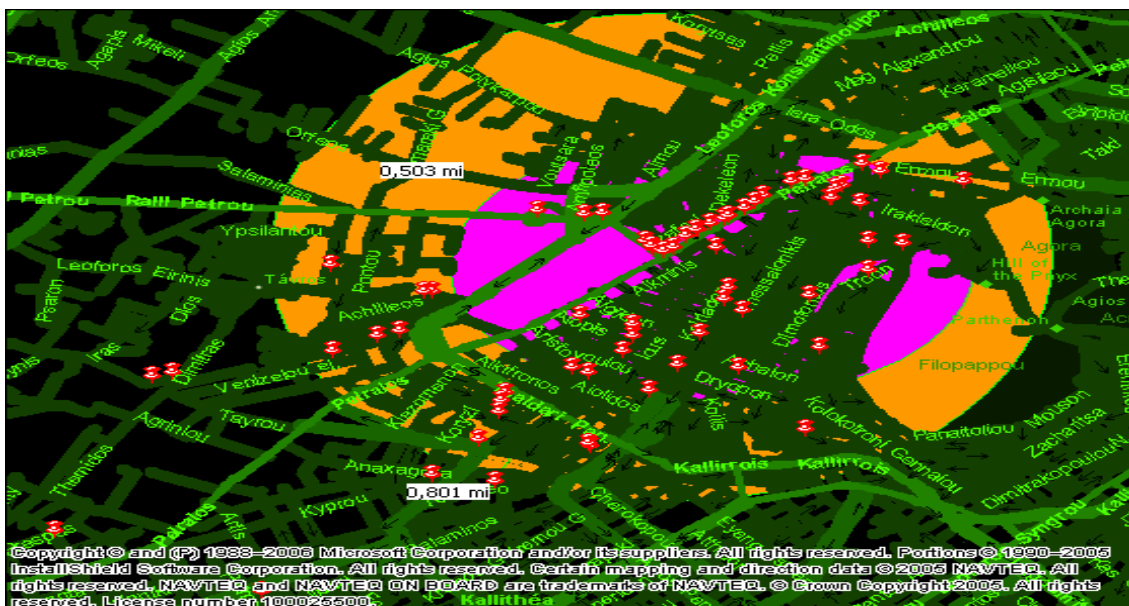

Στην συνέχεια θα παρουσιάσουμε την ακριβή γεωγραφική κατανομή των ληστειών στην περιφέρεια των Αστυνομικών τμημάτων, Ακροπόλεως Ομόνοιας και Πετραλώνων σε μια προσπάθεια να καταδείξουμε τις δυναμικές ζώνες και την χωρική μετατόπιση της εγκληματικότητας.

Χάρτης:3.2.1

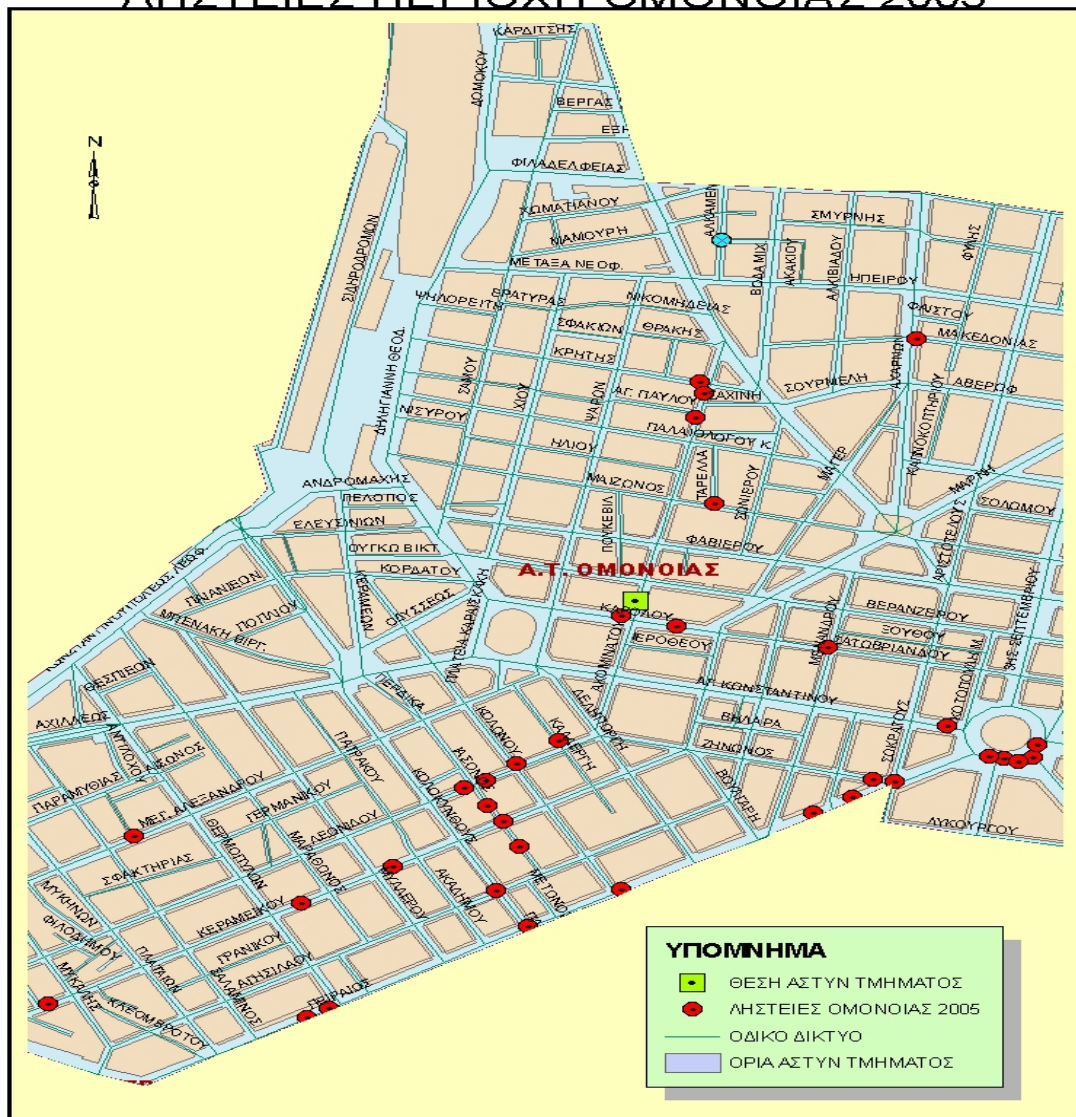
Χάρτης:3.2.1 Ληστείες 2005 περιοχή Πετραλώνων

Το 2005 στην περιφέρεια αρμοδιότητας του Αστυνομικού τμήματος Πετραλώνων εκδηλώθηκαν εβδομήντα δύο ληστείες. Όπως βλέπουμε στους χάρτες 3.2.1 ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών σημειώθηκε στην οδό Πειραιώς και στους δρόμους που βρίσκονται κοντά σε αυτή. Συμπερασματικά η οδός Πειραιώς αποτελεί μια δυναμική ζώνη εγκληματικότητας με αυξημένη πυκνότητα ληστειών αφού το 90% του συνόλου των ληστειών σημειώθηκε σε μια ακτίνα πεντακόσιων μιλίων. Στην συνέχεια θα δούμε ότι οι περιοχές εκατέρωθεν της οδού Πειραιώς, αρμοδιότητας Αστυνομικού τμήματος Ομονοίας και Ακροπόλεως παρουσιάζουν ιδιαίτερα αυξημένο αριθμό ληστειών.

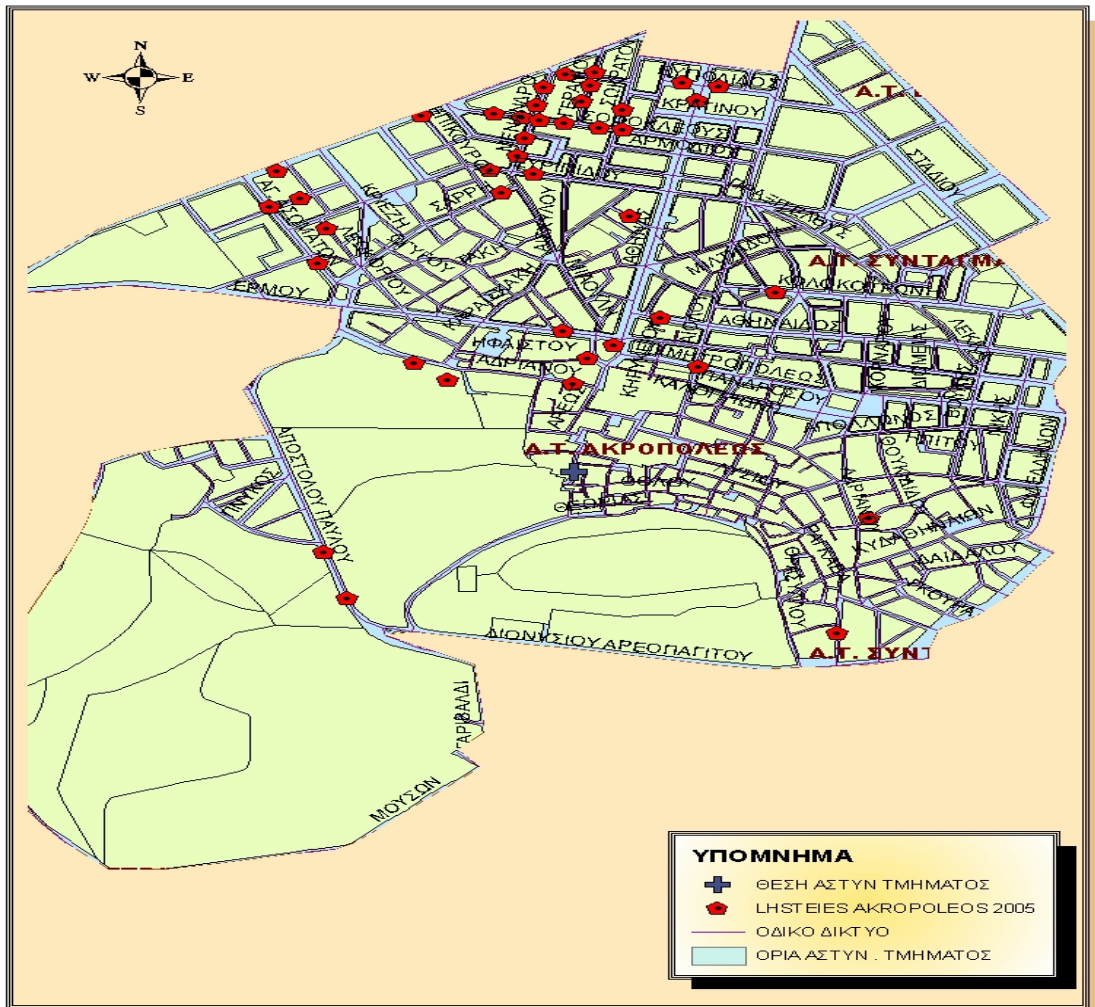
Χάρτης 3.2.3

ΛΗΣΤΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΜΟΝΟΙΑΣ 2005

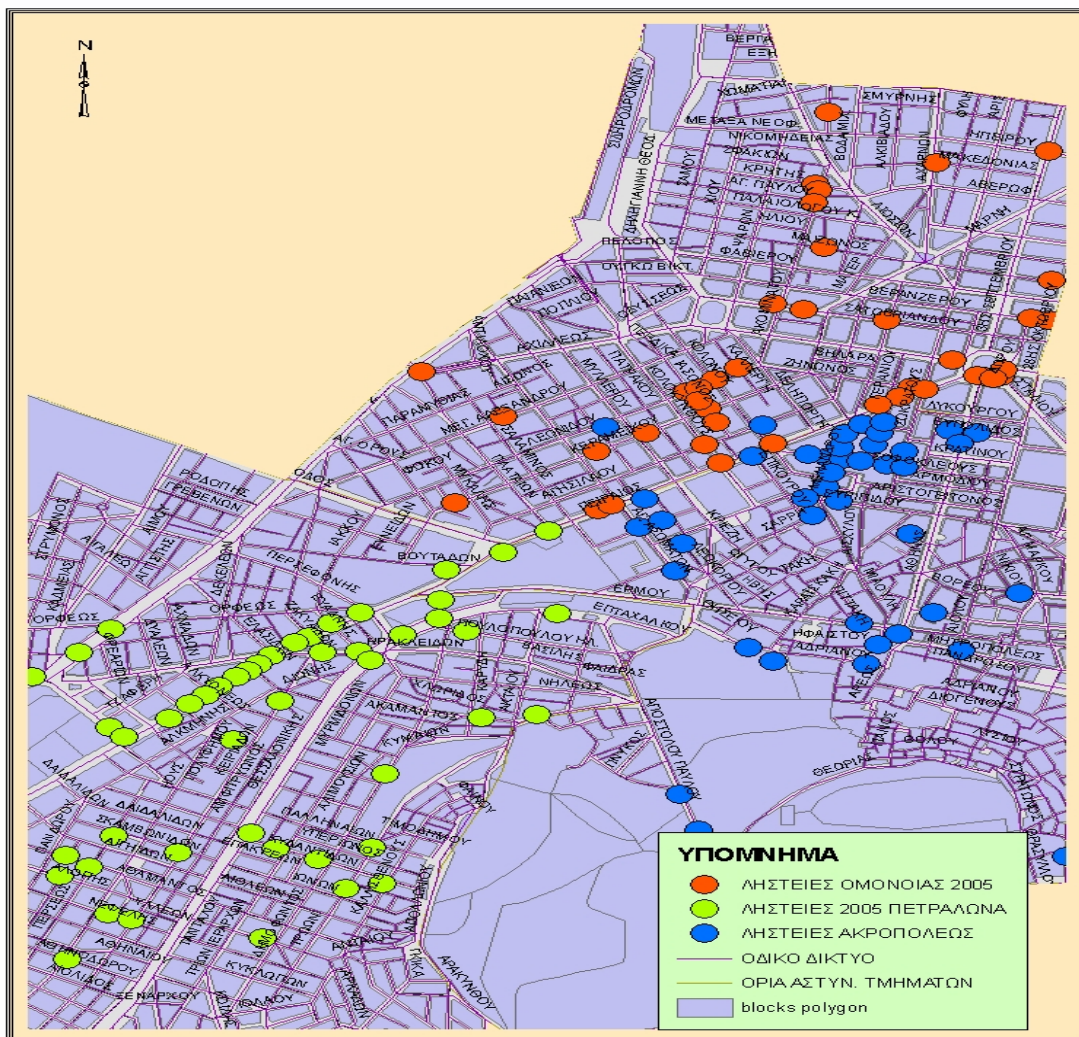
Στην περιοχή της Ομόνοιας παρά την αντίθετη εντύπωση που έχει δημιουργηθεί στο κοινό δεν έχουμε μεγάλο αριθμό ληστειών, σαράντα δύο (42) για το 2005. Η υψηλότερη πυκνότητα παρατηρείται στον άξονα της οδού Πειραιώς και στην πλατεία Ομονοίας.

Χάρτης:3.2.4 Ληστείες Ακρόπολεως 2005

Η περιοχή της Ακρόπολης σε αντίθεση με το αδίκημα των κλοπών δεν παρουσιάζει αντίστοιχο μεγάλο αριθμό ληστειών. Το 2005 εκδηλώθηκαν σαράντα τέσσερις ληστείες (44) που γεωγραφικά περιορίζονται στο τρίγωνο που δημιουργείται μεταξύ των οδών Πειραιώς και Σοφοκλέους.

Χάρτης: 3.2.5 Ληστείες 2005 περιοχή ΑΚΡΟΠΟΛΗ-ΟΜΟΝΟΙΑ-ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ.

Στον χάρτη 3.5 παρουσιάζεται η γεωγραφική κατανομή των ληστειών στην περιφέρεια των τριών Αστυνομικών τμημάτων (Ακροπόλεως, Ομόνοιας, Πετραλώνων), Αστυνομικά τμήματα που αστυνομεύουν μέρος της οδού Πειραιώς. Όπως εύκολα μπορούσε να δούμε στον χάρτη η οδός Πειραιώς αποτελεί δυναμική ζώνη για το αδίκημα των ληστειών και για τις τρεις περιοχές αφού σε κάθε περίπτωση σε αυτή έχει εκδηλωθεί το 2005 ένας μεγάλος αριθμός ληστειών και περίπου το 90% του συνόλου σε οδούς που συνδέονται ή βρίσκονται κοντά σε αυτή. Το αδίκημα της ληστείας παρουσιάζει υψηλή πυκνότητα στην συγκεκριμένη περιοχή μοιραία η προσοχή των Αστυνομικών

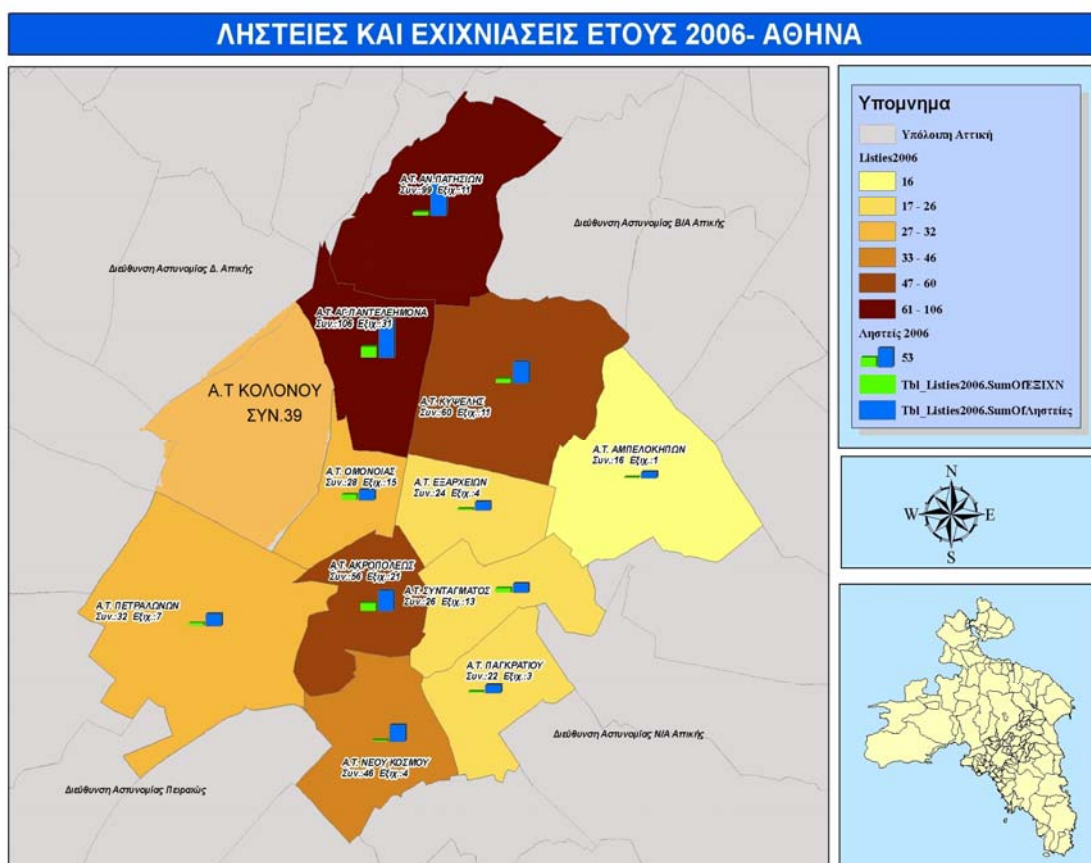

δυνάμεων πρέπει να στραφεί προς τα εκεί αλλά κυρίως να εντοπισθούν και να εξαλειφθούν οι παράγοντες που επιτείνουν την εγκληματικότητα στην περιοχή.⁴⁰

3.3. Ληστείες έτους 2006 περιοχής δήμου Αθηναίων

Το 2006 στην περιφέρεια του δήμου Αθηναίων εκδηλώθηκαν συνολικά πεντακόσιες ενενήντα τρεις ληστείες. Ο μεγαλύτερος αριθμός σημειώθηκε στην περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα, εκατόν έξι (106), ακολουθεί η περιοχή των Πατησίων με ενενήντα οχτώ (98) και η περιοχή της Κυψέλης με πενήντα εννιά (59). Από την άλλη πλευρά ο μικρότερος αριθμός εμφανίζεται στην περιοχή των Αμπελοκήπων, δεκαέξι (16) ληστείες. Στον χάρτη 3.3.1 που ακολουθεί σκιαγραφούνται ποσοτικά οι ληστείες της υπό εξέταση περιοχής, επίσης με την χρήση στηλών παρουσιάζεται και ο αριθμός των εξιχνιάσεων.

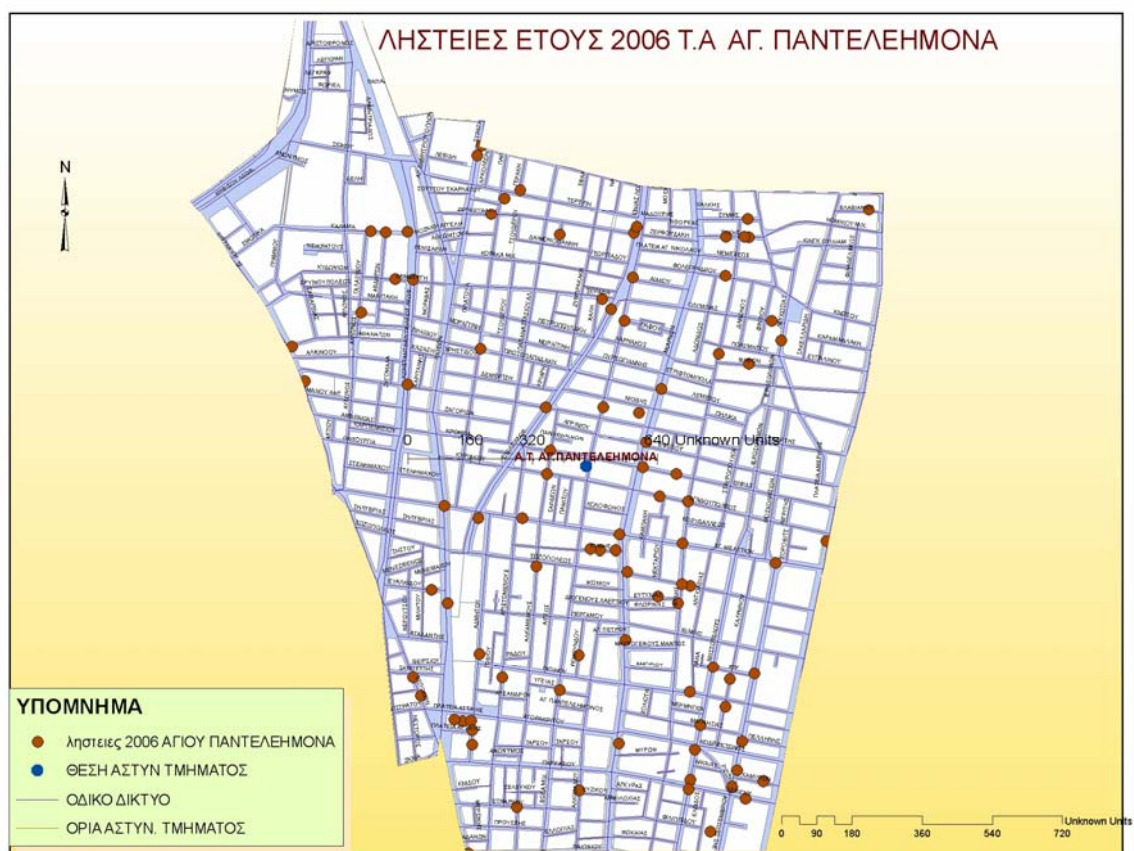
Χάρτης:3.3.1

⁴⁰ Βλέπε σχετικά παραθέματα «Ληστείες 2005 Δήμου Αθηναίων» σελ.124

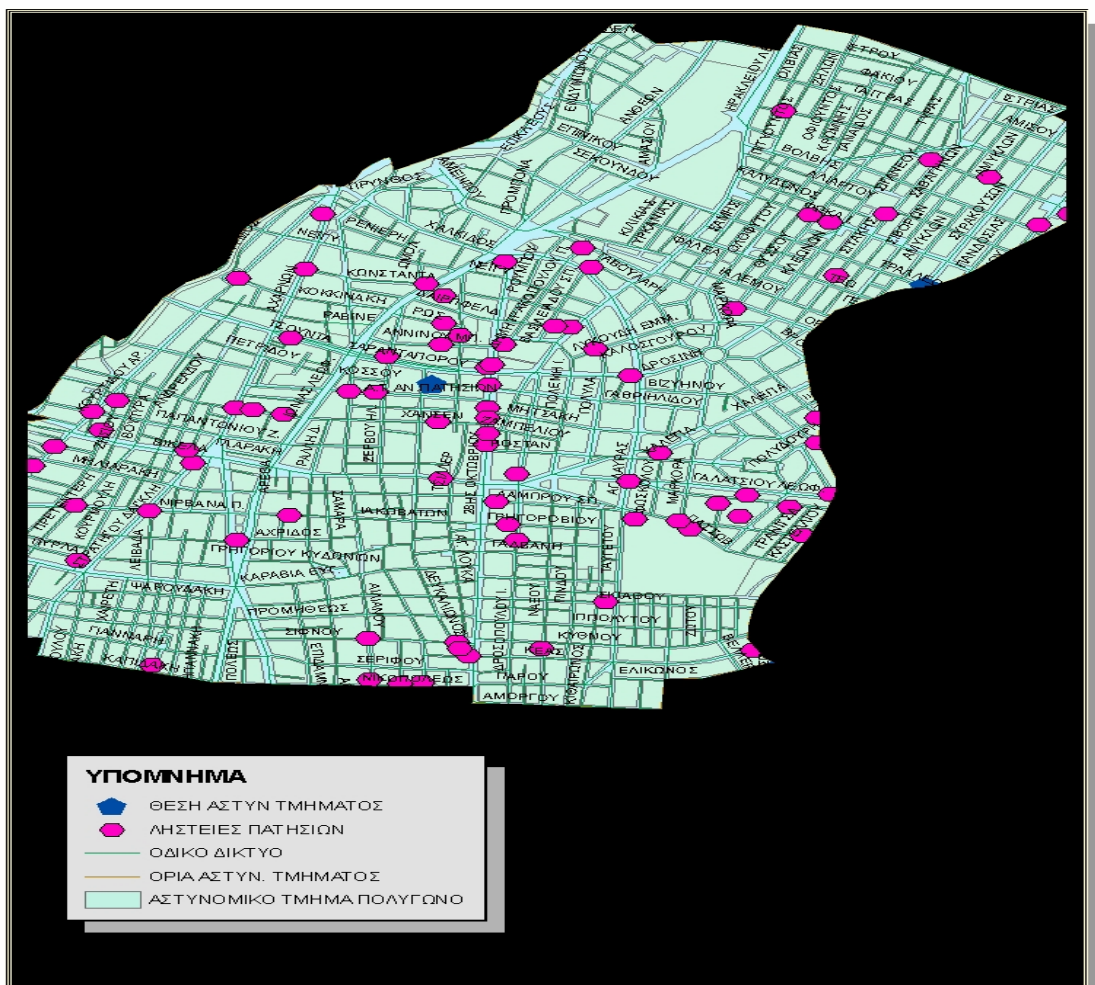
Οι γειτονικές και στενά συνδεδεμένες περιοχές των Πατησιών Αγίου Παντελεήμονα και Κυψέλης παρουσιάζουν τον μεγαλύτερο αριθμό ληστειών. Όπως είδαμε και στην περίπτωση του αδικήματος των κλοπών τα στατιστικά στοιχεία της εγκληματικότητας διαφοροποιούνται ελάχιστα σε περιοχές που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά, τόσο από πλευράς πληθυσμού όσο και από πλευράς χωροταξίας. Στην συνέχεια θα παρουσιάσουμε με ακριβή γεωγραφική λεπτομέρεια τις ληστείες που εκδηλώθηκαν στην περιφέρεια των Αστυνομικών τμημάτων Πατησιών και Αγίου Παντελεήμονα, όπου για το 2006 είχαμε τον μεγαλύτερο αριθμό ληστειών ενενήντα εννιά (99) και εκατόν έξι (106) αντίστοιχα καθώς και τις περιφέρειες των Αστυνομικών τμημάτων της Ομόνοιας, της Ακρόπολης και των Πετραλώνων, προκειμένου να καταδείξουμε την δυναμική ζώνη της εγκληματικότητας αλλά και να δούμε την χωρική μετατόπιση αν και εφόσον υφίσταται για τις περιοχές της Ομόνοιας, Ακρόπολης και Πετραλώνων σε σύγκριση με το 2005.

Χάρτης:3.3.2

Στην περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα δεν παρατηρείται συγκέντρωση του αδικήματος της ληστείας σε κάποιο συγκεκριμένο τομέα της περιοχής. Όπως βλέπουμε στον χάρτη παρά τον μεγάλο αριθμό λησθειών (εκατόν έξι) υπάρχει μια σχετικά ομοιόμορφη κατανομή των σε όλη την περιφέρεια του Αστυνομικού Τμήματος.

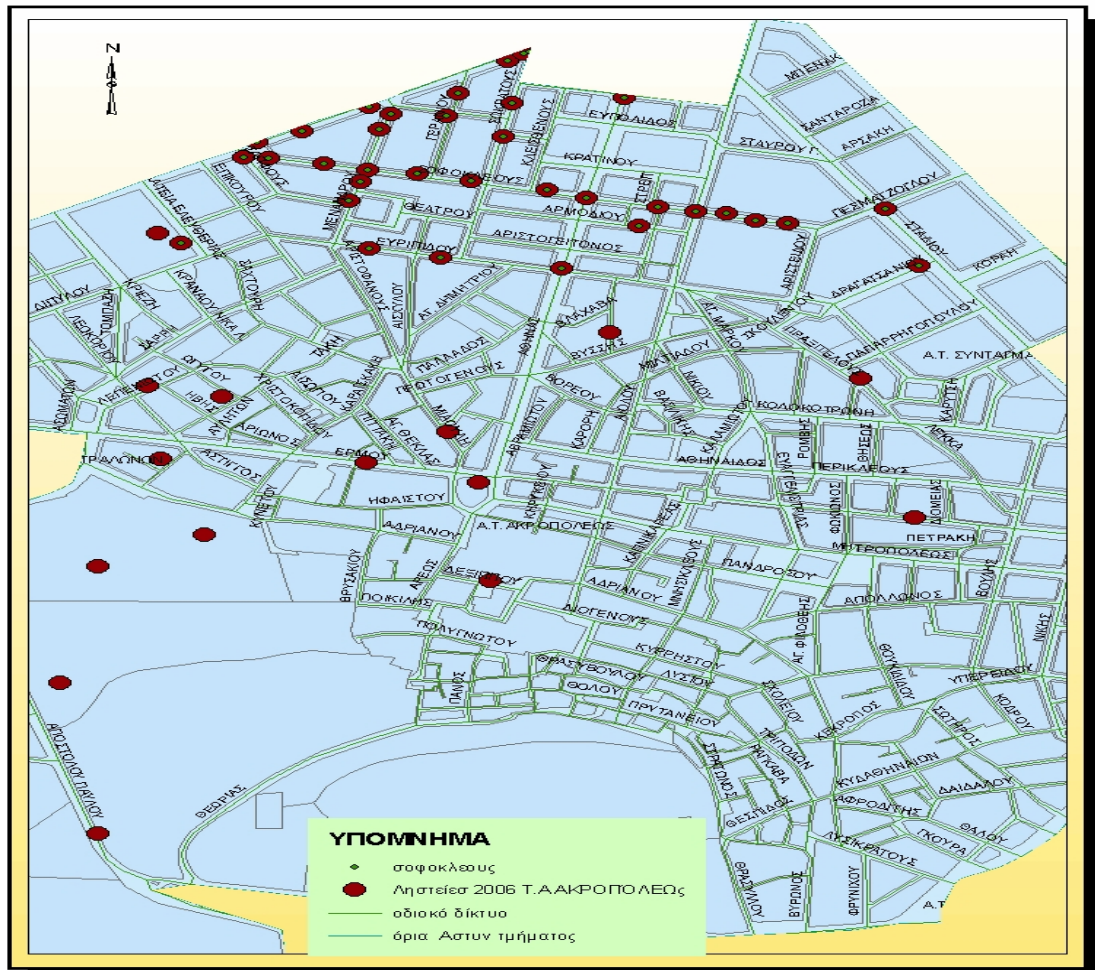
Χάρτης:3.3.3.ΛΗΣΤΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 2006

Στην περιοχή των Πατησίων το 2006 ο αριθμός των λησθειών ανήλθε σε ενενήντα εννιά (99) σε σχέση με το 2005 ο αριθμός τους αυξήθηκε κατά είκοσι. Ως προς την κατανομή τους με εξαίρεση την οδό Πατησίων όπου από τον οικοδομικό αριθμό 250 έως και 339 σημειώθηκαν επτά ληστείες οι υπόλοιπες ληστείες κατανέμονται σχετικά ομοιόμορφα. Αντίθετα όπως θα δούμε στους χάρτες που ακολουθούν οι περιοχές των Πετραλώνων, Ομόνοιας και Ακροπόλεως

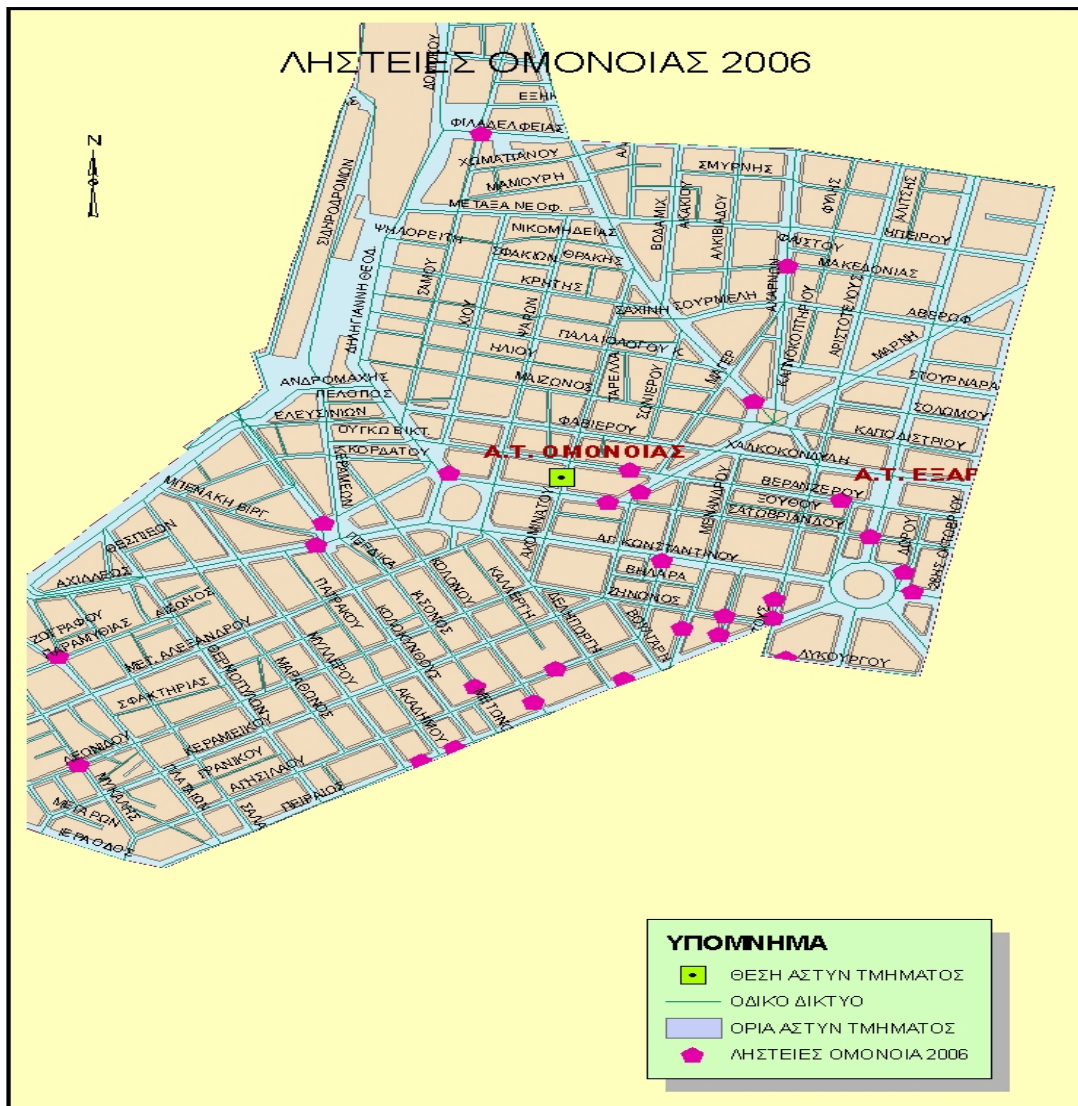
παρουσιάζουν υψηλή πυκνότητα λησθειών σε συγκεκριμένο τμήμα τους, στην οδό Πειραιώς η οποία αποτελεί και κοινό όριο τους.

Χάρτης:3.3.4. Ληστείες 2006 περιοχή Ακρόπολης

Στην περιοχή της Ακρόπολης το 2006 εκδηλώθηκαν πενήντα πέντε (55) ληστείες, αριθμός αυξημένος κατά έντεκα (11) σε σχέση με το 2005. Η δυναμική ζώνη βρίσκεται και πάλι στην ίδια περιοχή στο τρίγωνο δηλαδή που δημιουργείται μεταξύ των οδών Πειραιώς, Σοφοκλέους και των οδών που περικλείονται μέσα σε αυτό. Στο συγκεκριμένο τμήμα εκδηλώθηκαν οι τριάντα δύο (32) από τις πενήντα πέντε (55) ληστείες. Στον χάρτη 3.3.3 που ακολουθεί σκιαγραφούμε τις ληστείες στην περιοχή της Ομόνοιας για το 2005 αλλά και συγκεντρωτικά για τα έτη 2005 και 2006 προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα σύγκρισης.

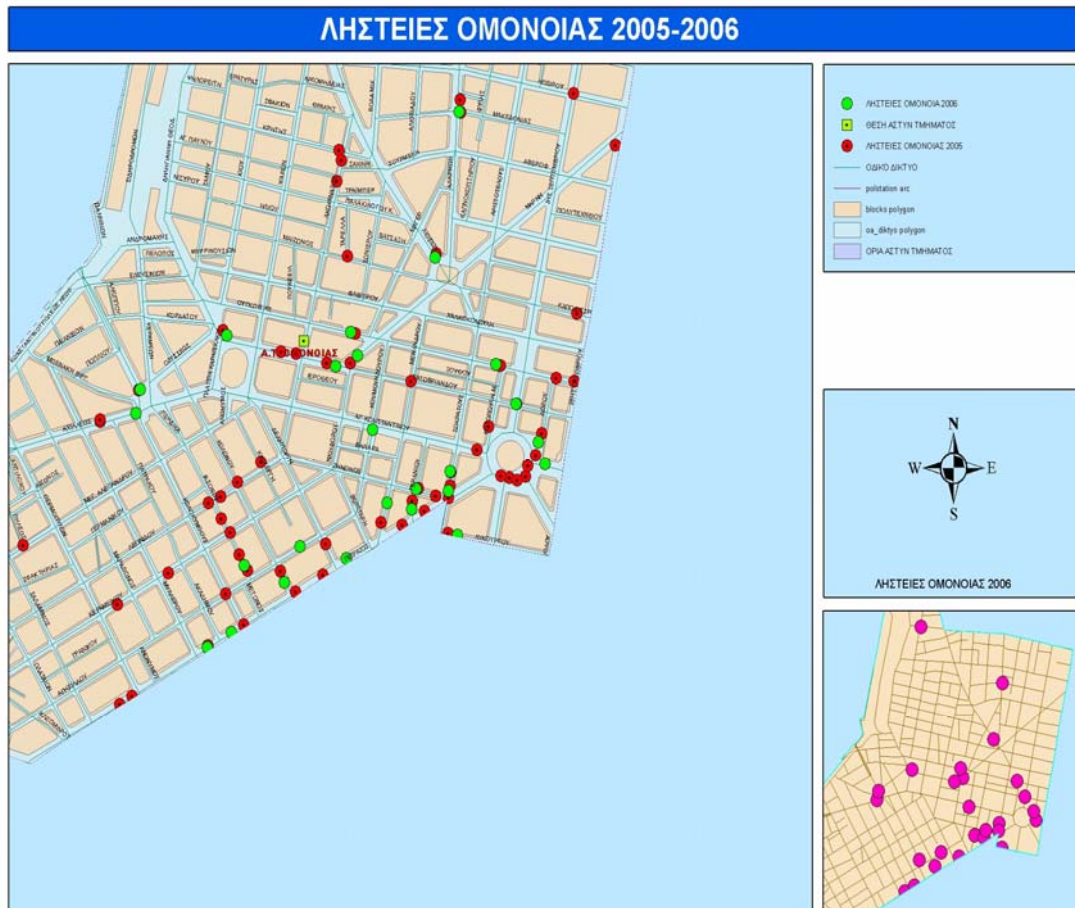
Χάρτης 3.3.5

Ο αριθμός των ληστειών στην περιοχή αρμοδιότητας Αστυνομικού τμήματος Ομόνοιας το 2006 ήταν είκοσι οχτώ (28). Όμοια με το 2005 η δυναμική ζώνη εντοπίζεται στην οδό Πειραιώς όπου εκδηλώθηκαν οι μισές σχεδόν ληστείες. Όπως θα δούμε στον επόμενο χάρτη 3.3.6 στον οποίο σκιαγραφούνται οι ληστείες του 2005 και 2006 δεν παρατηρείται η παραμικρή χωρική μετατόπιση του αδικήματος των ληστειών. Γεγονός που αν μη τι άλλο καταδεικνύει ότι δεν λήφθηκαν μέτρα αντιμετώπισης του φαινομένου. Επίσης από τα μέχρι τώρα στοιχεία, αναφορικά με τον αριθμό των ληστειών για το 2007 η περιοχή της οδού Πειραιώς εξακολουθεί να αποτελεί την δυναμική ζώνη του εγκλήματος των ληστειών για τα όμορα Αστυνομικά τμήματα των Πετραλώνων, Ομόνοιας και

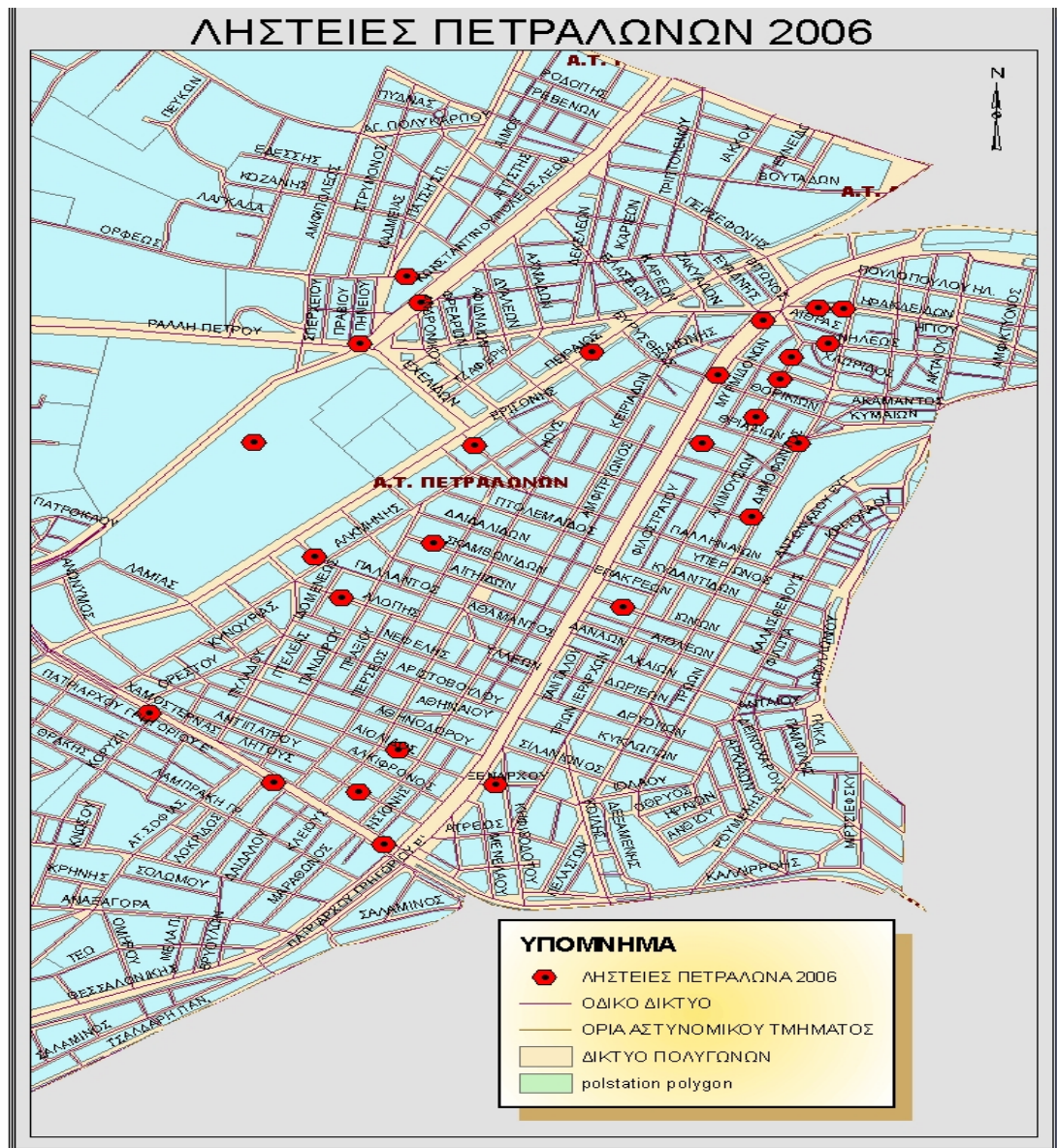
Ακροπόλεως, γεγονός που επιτείνει την γκετοποίηση της συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής.

Χάρτης:3.3.6

Η περιοχή από τη οποία διέρχεται η οδός Πειραιώς αποτελεί κομβική περιοχή με έντονη κινητικότητα και υψηλό βαθμό εθνικής ετερογένειας. Από την συγκεκριμένη περιοχή διέρχεται και διαμένει μεγάλος αριθμός μεταναστών κυρίως όμως αποτελεί περιοχή δραστηριοτήτων συγκεκριμένης κοινότητας μεταναστών της Κουρδικής καταγωγής. Ο ρόλος της συγκεκριμένης κοινότητας πρέπει κατά την προσωπική μου άποψη να επανεκτιμηθεί από την Ελληνική Πολιτεία.

Χάρτης:3.3.7

Στην περιοχή αρμοδιότητας Αστυνομικού τμήματος Πετραλώνων παρατηρείται σημαντική μείωση και μιας μικρής κλίμακας χωρική μετατόπιση των ληστειών, ειδικότερα το 2006 εκδηλώθηκαν τριάντα δύο (32) ληστείες εκ των οποίων μόνο μία επί της οδού Πειραιώς. Αντίθετα το 2005 από τις εβδομήντα δύο (72) συνολικά ληστείες οι δεκατρείς σημειώθηκαν επί της οδού Πειραιώς και ένας σημαντικός αριθμός σε οδούς που συνδέονται ή βρίσκονται κοντά σε αυτή.⁴¹

Στον χάρτη που ακολουθεί σκιαγραφούνται γεωγραφικά οι ληστείες και των δύο ετών 2005 και 2006.

⁴¹ Βλέπε σχετικά παραθέματα «Ληστείες 2006 Δήμου Αθηναίων» σελ.131

Χάρτης:3.3.7

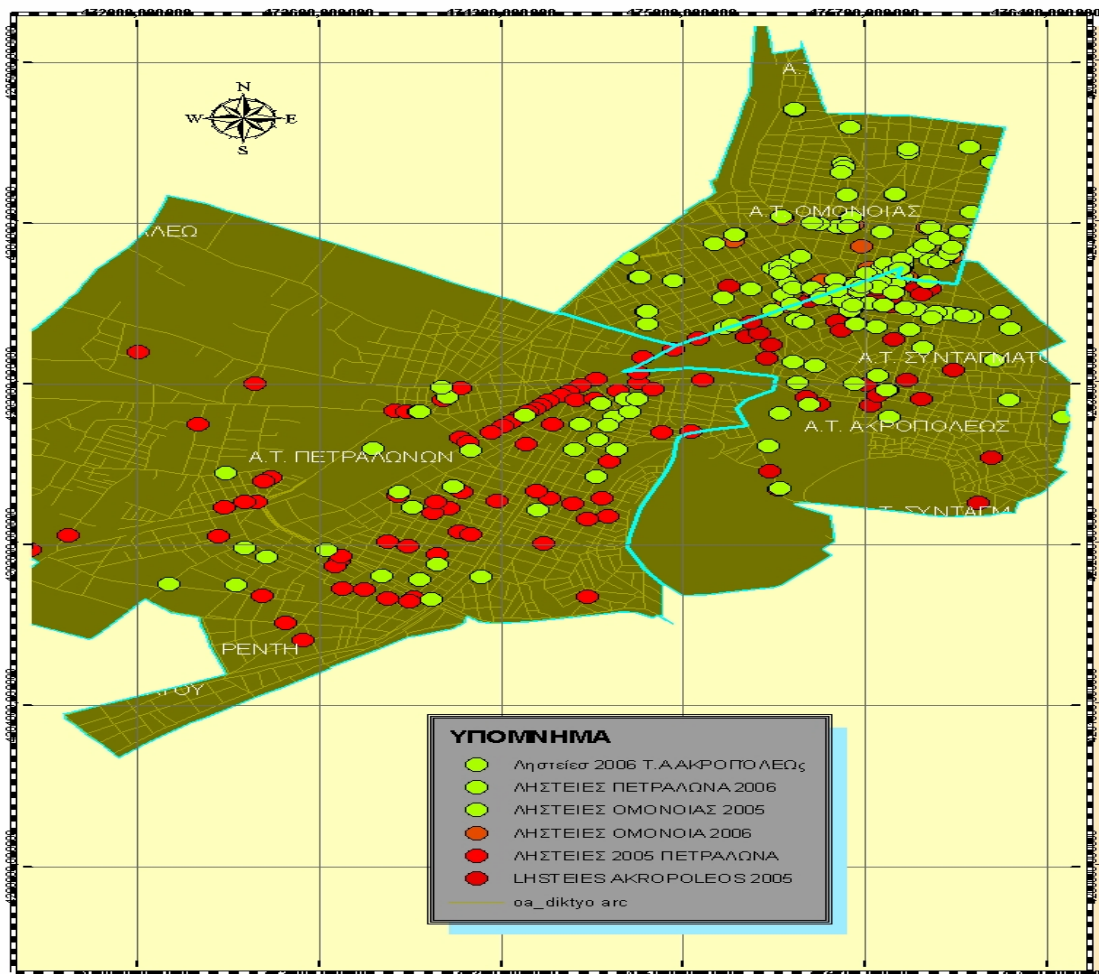

Στον χάρτη σκιαγραφούμε τους τομείς με την υψηλότερη πυκνότητα. Με το κόκκινο σημείο απεικονίζονται οι κλοπές του έτους 2005 και με το πράσινο του 2006. Όπως αναφέραμε ήδη, το 2006 υπάρχει σημαντική μείωση των ληστειών, σε σημαντικό βαθμό αυτή οφείλεται στην μείωση των ληστειών που σημειώθηκε στην οδό Πειραιώς, (δεκατρείς το 2005, μία το 2006). Όπως βλέπουμε οι περιοχές δεξιά του κατερχομένου τμήματος της οδού Πειραιώς αποτελούν την δυναμική ζώνη για το αδίκημα τω ληστειών και για τα δύο έτη.⁴² Ολοκληρώνοντας θα παρουσιάσουμε τις ληστείες και των δύο ετών και για τα τρία Αστυνομικά τμήματα, (Ομόνοιας, Ακροπόλεως, Πετραλώνων).

⁴² Πηγή Διεύθυνση Ασφάλειας Αττικής-Υποδιεύθυνση Δίωξης Εγκλημάτων κατά Ζωής και Ιδιοκτησίας.

Χάρτης:3.3.8 ΛΗΣΤΕΙΕΣ 2005-6 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ-ΟΜΟΝΟΙΑΣ-ΠΕΤΡΑΛΩΝΩΝ.

Η περιοχή επί και εκατέρωθεν της Πειραιώς όπως κατ'επανάληψη αναφέραμε αποτελεί την δυναμική ζώνη για το αδίκημα των ληστειών και για τα τρία, γειτνιάζοντα Αστυνομικά τμήματα. Ως προς τα χωρικά και δημογραφικά στοιχεία η περιοχή κατοικείται σε υψηλό ποσοστό από οικονομικούς μετανάστες. Με εξαίρεση ορισμένους απογραφικούς τομείς, δεν παρουσιάζει υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα καθόσον έχει μικρό αριθμό κατοικιών, έχει τον υψηλότερο βαθμό εθνικής ετερογένειας στην Αττική, έντονη κινητικότητα και αποτελεί περιοχή οικονομικής δραστηριοποίησης κυρίως οικονομικών μεταναστών. Το γεγονός ότι η περιοχή κατοικείται κυρίως από οικονομικούς μετανάστες δεν σημαίνει και αυτόματα ότι οι δράστες των ληστειών είναι μετανάστες, σίγουρα όμως σημαίνει ότι οι μετανάστες στην συγκεκριμένη περιοχή αποτελούν εύκολα θύματα εγκλημάτων που διαπράττονται σε βάρος τους από

Αλλοδαπούς ή ημεδαπούς. Η περιοχή όπως αναφέραμε αποτελεί περιοχή με έντονη εμπορική δραστηριότητα οικονομικών μεταναστών στα πλαίσια των ανταγωνισμών που αναπτύσσονται συχνά ελλοχεύει ο κίνδυνος αντιπαραθέσεων για τον έλεγχο της περιοχής η οποία παραδοσιακά ανήκε στην Κουρδική κοινότητα. Μια κοινότητα όμως που δεν δραστηριοποιείται εμπορικά, ούτε και αποτελεί πηγή εργατικού δυναμικού τι είναι αυτό όμως που την κάνει την πλέον ισχυρή στην περιοχή;

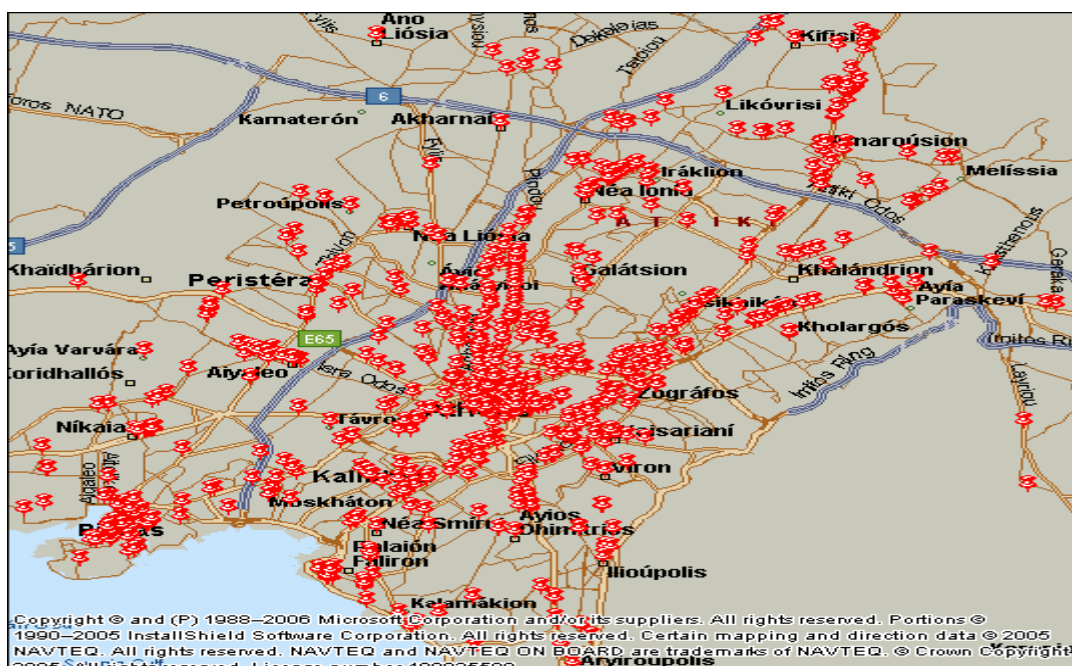
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΛΗΣΤΕΙΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Στο παρόν κεφάλαιο θα σκιαγραφήσουμε γεωγραφικά τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τις ληστείες τραπεζών που διαπράχθηκαν τα έτη 2004,2005 2006, έως και 31-8-2007 εστιάζοντας κυρίως στην γεωγραφική περιφέρεια του δήμου Αθηναίων. Στην συνέχεια θα αναλύσουμε τέσσερις χαρακτηριστικές περιπτώσεις από τις εξαχνιασθείσες υποθέσεις κατά τις οποίες οι δράστες ενήργησαν κατ' εξακολούθηση ληστείες σε βάρος τραπεζών, σε μια προσπάθεια εκτίμησης και ερμηνείας σχετικά με τον τρόπο δράσης και τα κριτήρια επιλογής του στόχου. Τα στοιχεία προέρχονται από το αρχείο της Δν/σης ασφαλείας Αττικής και συγκεντρώθηκαν στα πλαίσια εκπόνησης της παρούσας μελέτης. Για ευνόητους λόγους δεν θα συγκεκριμενοποιήσουμε επακριβώς τις διευθύνσεις των δραστών για τις περιπτώσεις που θα αναλύσουμε ούτε και θα αναφερθούν τα στοιχεία τους.

4.1 Παρουσίαση στοιχείων.

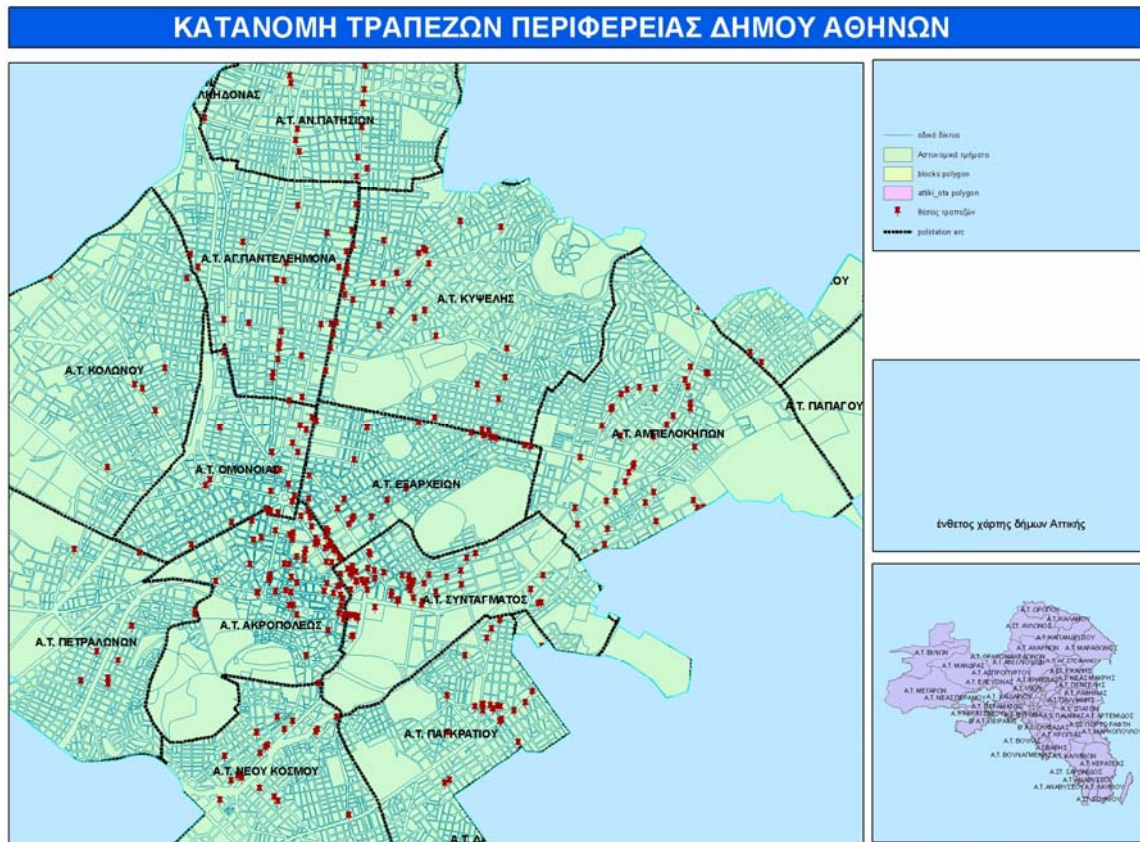
Στην ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή των Αθηνών την 31-12-2005 λειτουργούσαν χίλιες τετρακόσιες πενήντα οχτώ (1458) τράπεζες σχεδόν διπλάσιες από το 1998 όπου ο αριθμός των τραπεζών στην περιοχή της Αττικής ανέρχονταν σε επτακόσιες ογδόντα επτά (787). Αναμφίβολα στο πλαίσιο συγχωνεύσεων, εξαγορών και της εμφάνισης νέων χρηματοπιστικών οργανισμών ο αριθμός έχει μεταβληθεί. Στους χάρτες 1. και 1.1 που ακολουθούν σκιαγραφούνται γεωγραφικά οι τράπεζες της ευρύτερης περιοχής των Αθηνών.

Όπως παρατηρούμε στον χάρτη η μεγαλύτερη πυκνότητα των χρηματοπιστωτικών οργανισμών παρουσιάζεται στην περιοχή του δήμου Αθηναίων και ειδικά στο εμπορικό κέντρο της περιοχής του Συντάγματος.⁴² Στην ευρύτερη περιοχή των Αθηνών από την 1-1-2004 έως και την 31-8-2007 εκδηλώθηκαν πεντακόσιες σαράντα έξι (546) ληστείες σε βάρος χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Ειδικότερα, διαπράχθηκαν το έτος 2004 εκατόν πενήντα έξι (156), το έτος 2005 εκατόν σαράντα πέντε (145), έτος 2006 εκατόν ογδόντα (180) και από 1-1-2007 έως και 31-8-2007 εξήντα πέντε (65) ληστείες. Από αυτές εξιχνιάσθηκαν το έτος 2004 πενήντα πέντε (55), το έτος 2005 σαράντα τρεις (43), το έτος 2006 πενήντα μία (51) και για το 2007 τρεις (3). Στον **χάρτη 2** απεικονίζονται οι τράπεζες που λειτουργούν στην γεωγραφική περιφέρεια του δήμου Αθηναίων, υπολογίζονται περίπου, σε πεντακόσιες, δεν προσδιορίζουμε επακριβώς τον αριθμό τους καθόσον για του λόγους που ήδη αναφέραμε αυτός διαφοροποιείται συχνά.

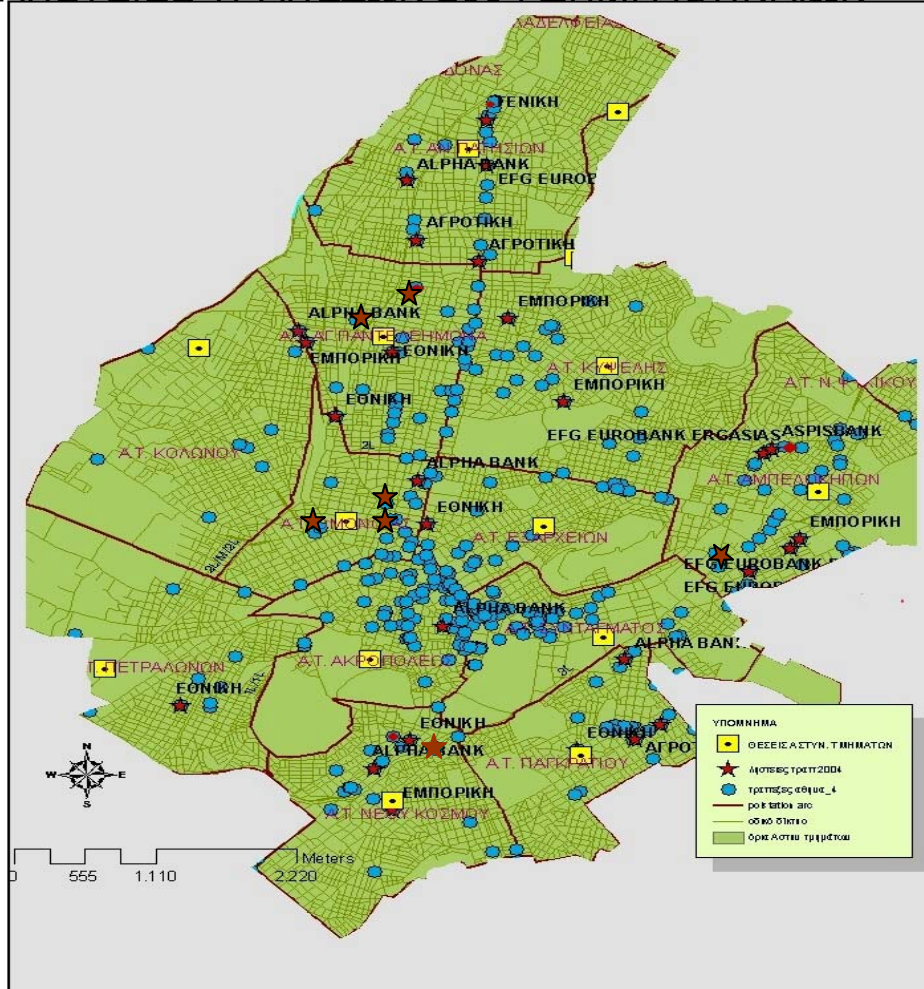
⁴² Πηγή: Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

ΧΑΡΤΗΣ:2

Στην περιοχή του δήμου Αθηνών εκδηλώθηκαν την τριετία 2004-2006 ενενήντα οχτώ ληστείες. Ειδικότερα το έτος 2004 διαπράχθηκαν τριάντα μία (31) ληστείες όπως σκιαγραφούνται στον χάρτη τρία 3 που ακολουθεί. , το 2005 είκοσι εννιά (29) και το έτος 2006 τριάντα οχτώ (38).

Χάρτης:3

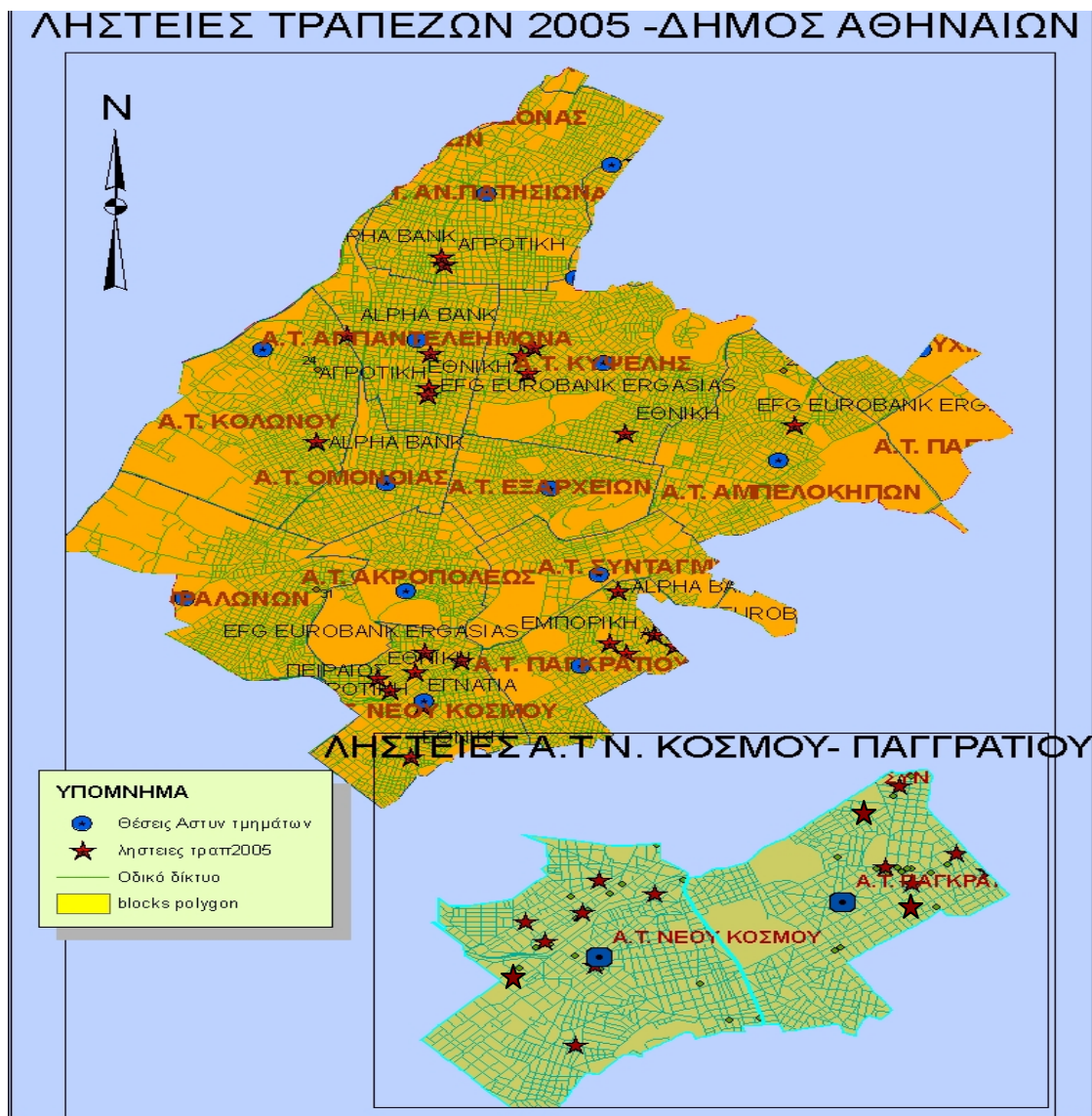
ΛΗΣΤΕΙΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ 2004 ΔΗΜ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Ειδικότερα, όπως παρατηρούμε στο χάρτη στην περιοχή των Αμπελοκήπων διαπράχθηκαν έξι (6) ληστείες, στην περιοχή του Ν. Κόσμου τέσσερις (4), όσες και στην περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα και της Ομονοίας. Από της συνολικά τριάντα μία (31) ληστείες εξιχνιάσθηκαν πέντε. Ως προς την τράπεζα σε βάρος της οποίας εκδηλώθηκαν οι περισσότερες ληστείες την πρώτη θέση στην προτίμηση των δραστών έχει η «ΕΘΝΙΚΗ» με επτά (7) την δεύτερη η «ΕΜΠΟΡΙΚΗ» με έξι και την Τρίτη η «ALPHA» με πέντε σε βάρος της ληστείες.⁴³

⁴³ Πηγή Δ/ση Ασφαλείας Αττικής Βλ. σχετικά παραθέματα «Ληστείες τραπεζών 2004» σελ.144

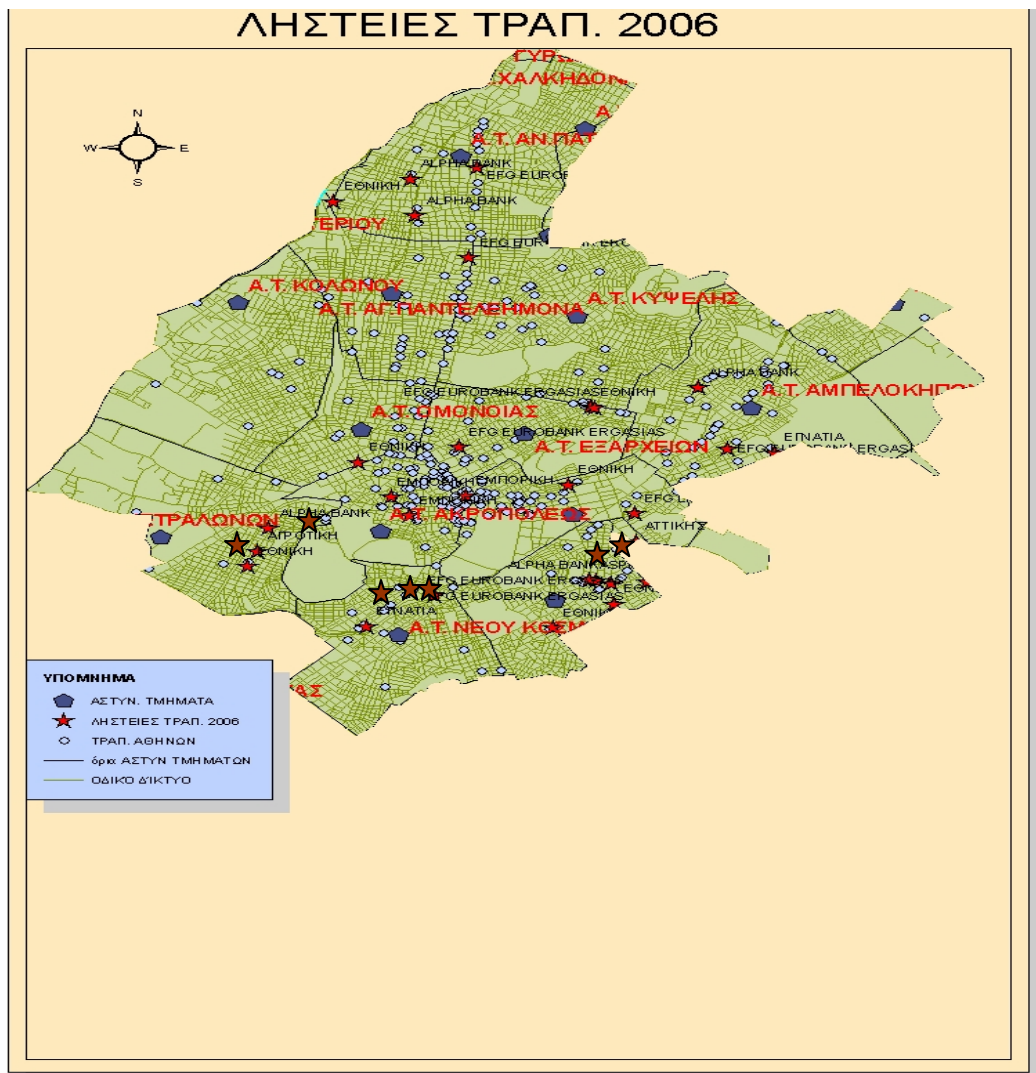
Χάρτης:4

Το έτος 2005 στην περιοχή του δήμου Αθηναίων σημειώθηκαν είκοσι εννιά (29) ληστείες τραπεζών εκ των οποίων εξιχνιάσθηκαν οχτώ (8). Οι περισσότερες εκδηλώθηκαν σε βάρος τραπεζών που λειτουργούν στην περιοχή του Νέου Κόσμου, οχτώ (8) και στην γειτονική περιοχή του Παγκρατίου όπου σημειώθηκαν επτά (7), το τρίτο κατά σειρά μέγεθος συναντάται στην περιοχή της Κυψέλης τέσσερις (4) ληστείες. Ως προς την επιλογή τα της τράπεζας σε βάρος των υποκαταστημάτων της «EUROBANK» διαπράχθηκαν οχτώ (8) ληστείες, της

«ΕΘΝΙΚΗΣ» πέντε (5), της «ALPHA» πέντε (5) και της «ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ» τέσσερις (4).⁴⁴

Χάρτης.5

Το έτος 2006 στην περιφέρεια του δήμου Αθηναίων οι ληστείες τραπεζών αυξήθηκαν, ο αριθμός τους ανήλθε σε τριάντα οχτώ (38). Από αυτές εξιχνιάσθηκαν επτά (7). Ειδικότερα, οι περισσότερες διαπράχθηκαν στην περιοχή του Παγκρατίου επτά (7) ληστείες των Πετραλώνων πέντε (5) και του Νέου Κόσμου τέσσερις (4). Σε βάρος των υποκαταστημάτων της τράπεζας «EUROBANK» σημειώθηκαν έντεκα (11), της «ΕΘΝΙΚΗΣ» επίσης έντεκα (11) και της «ALPHA» πέντε (5).

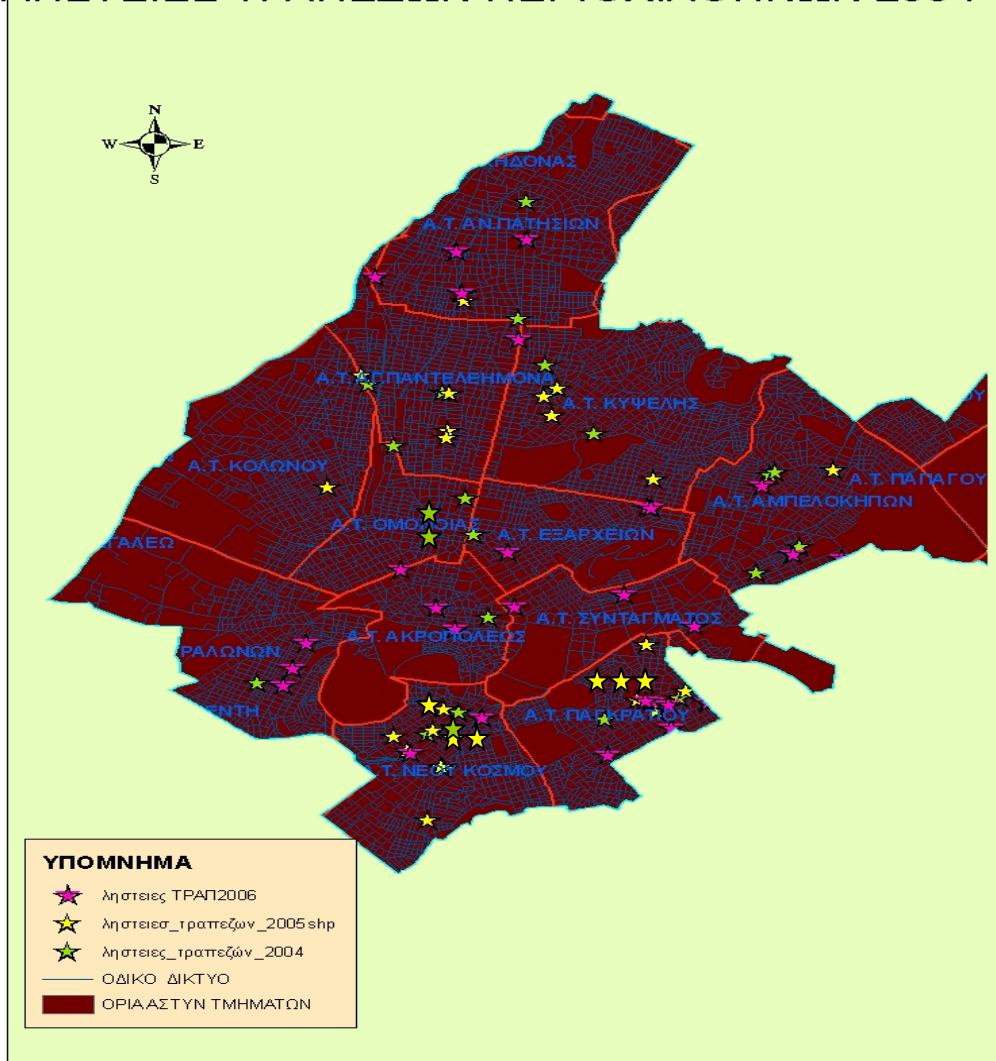
⁴⁴ Βλέπε σχετικά παραθέματα «Ληστείες τραπεζών 2005» σελ.145

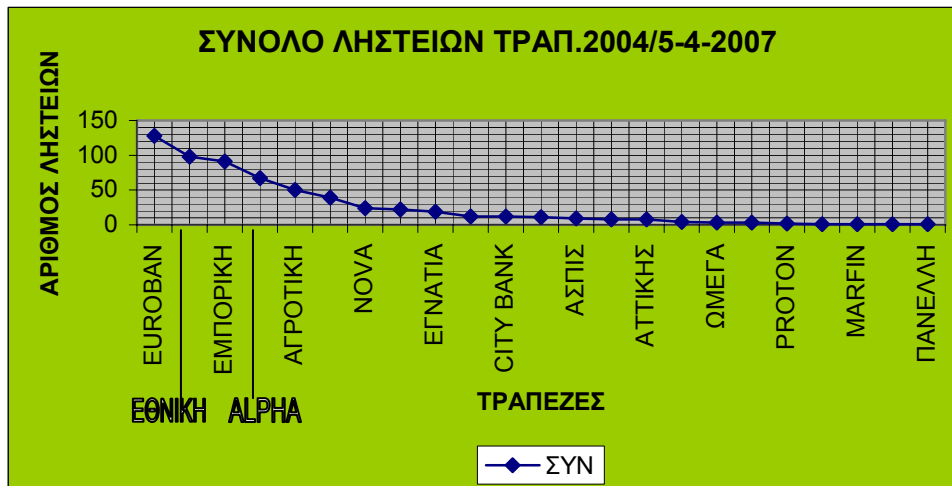
Συμπερασματικά όπως παρατηρούμε και στον χάρτη 6 που ακολουθεί για τα έτη 2004,2005 και 2006 οι περισσότερες ληστείες τραπεζών εκδηλώθηκαν στην περιοχή του Παγκρατίου δεκαοκτώ (18), το δεύτερο και τρίτο κατά σειρά μέγεθος διαπιστώνεται στην περιοχή του Νέου Κόσμου δεκαέξι (16) και στην περιοχή των Αμπελοκήπων δέκα (10). Διαπιστώνουμε μια προτίμηση στις γειτονικές περιοχές του Παγκρατίου και του Νέου Κόσμου όπου συνολικά για τα τρία έτη (2004,2005 και 2006) διαπράχθηκαν τριάντα τέσσερις (34). Αντίθετα στις τράπεζες που λειτουργούν στο εμπορικό κέντρο της πόλης ο αριθμός των ληστειών είναι εξαιρετικά μικρός παρότι στην περιοχή του Συντάγματος ο αριθμός των χρηματοπιστωτικών οργανισμών παρουσιάζει την μεγαλύτερη πυκνότητα.

Χάρτης:6

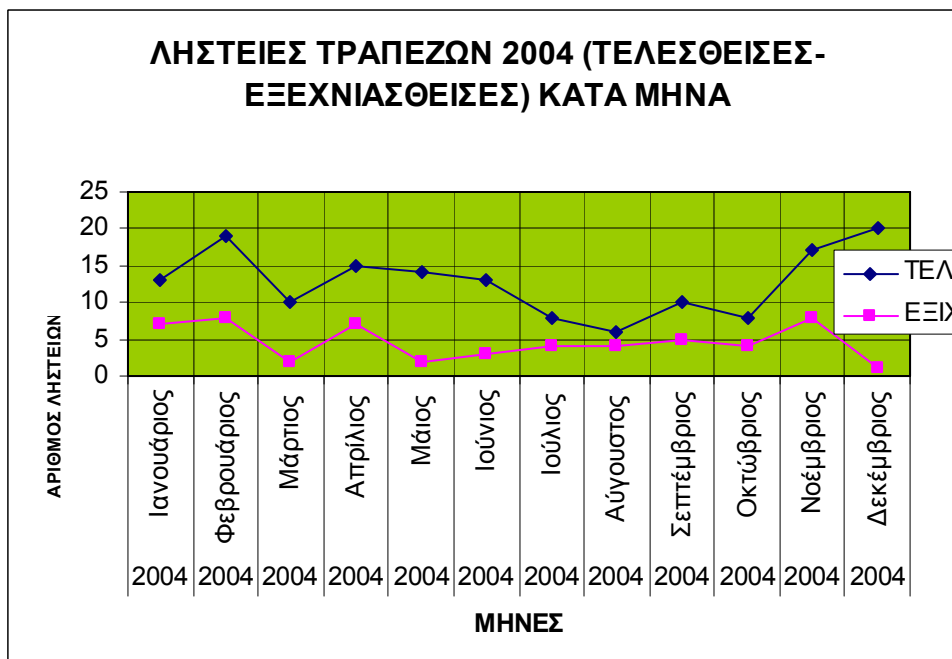
ΛΗΣΤΕΙΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΠΕΡΙΟΧ.ΑΘΗΝΩΝ 2004-6

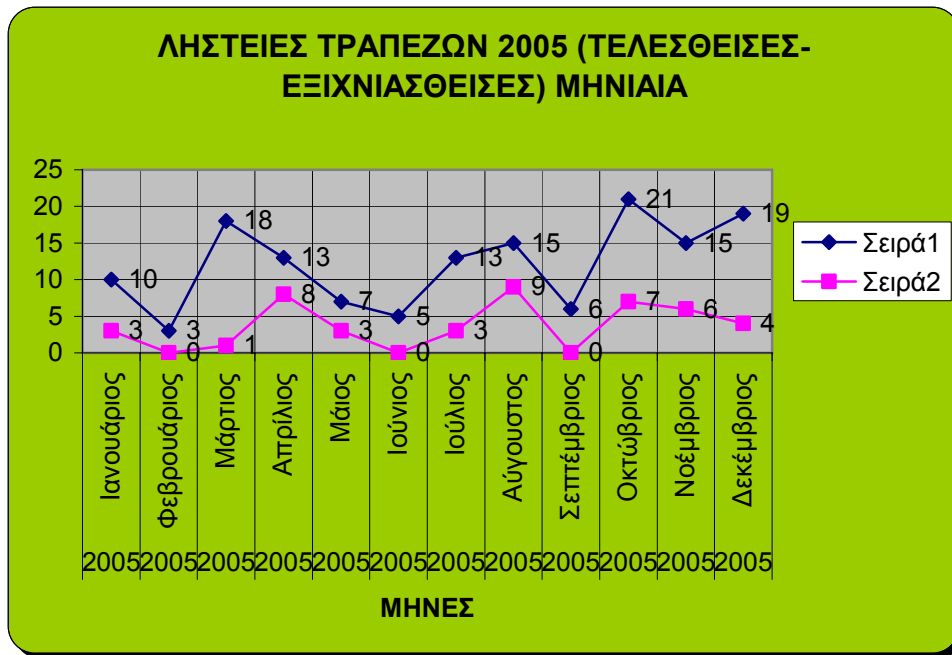
Στην ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή των Αθηνών περιοχή αναφορικά με την επιλογή της τράπεζας, τα υποκαταστήματα της τράπεζας «EUROBANK» αποτελούν την πρώτη επιλογή των δραστών αφού συνολικά σε βάρος τους για το χρονικό διάστημα 1-1-2004 έως 5-4-2007 διαπράχθηκαν εκατόν εννιά (128) ληστείες. Η συγκεκριμένη τράπεζα διατηρεί στην ευρύτερη περιοχή των Αθηνών εκατόν σαράντα υποκαταστήματα. Στην δεύτερη θέση βρίσκονται τα υποκαταστήματα της «ΕΘΝΙΚΗΣ» με ενενήντα οχτώ (98) ληστείες, (εκατόν ενενήντα πέντε υποκαταστήματα 195 και στην Τρίτη της «ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ» με ενενήντα μία (91), εκατόν έντεκα υποκαταστήματα (111) στην τέταρτη της «ALPHA» εκατόν ένα (101) υποκαταστήματα και στην Πέμπτη της «ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ» με πενήντα (50) σε βάρος τους ληστείες και εβδομήντα δύο (72) υποκαταστήματα. Τα κριτήρια επιλογής στόχου αναμφίβολα διαφοροποιούνται σε κάθε δράστη, εκείνο που θα μπορούσαμε να εξάγουμε ως γενικό συμπέρασμα από την παρουσίαση των στοιχείων είναι ότι οι δράστες αποφεύγουν την περιοχή του εμπορικού κέντρου και προτιμούν πυκνό κατοικημένες περιοχές όπως για παράδειγμα, αυτή του Περιστερίου, (είκοσι εννιά (29) ληστείες, του Παγκρατίου δεκαοχτώ (18) και του Νέου Κόσμου δεκαέξι (16). Αντίθετα στην περιοχή του Συντάγματος σημειώθηκαν μόλις τέσσερις (4) ληστείες. Ως προς την επιλογή τράπεζας η επιλογή των υποκαταστημάτων της «EUROBANK» είναι άμεσα εξαρτώμενη με τον μεγάλο αριθμό υποκαταστημάτων που διαθέτει η συγκεκριμένη τράπεζα όπως και η «ΕΘΝΙΚΗ». Ενδιαφέρον παρουσιάζει η επιλογή της «ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ» και της «ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ» με ενενήντα μία (91) και πενήντα (50) ληστείες σε βάρος τους αφού η συγκεκριμένες τράπεζες τα τελευταία χρόνια δεν διατηρούν μεγάλο αριθμό υποκαταστημάτων και δεν παρουσιάζουν μεγάλο όγκο συναλλαγών.

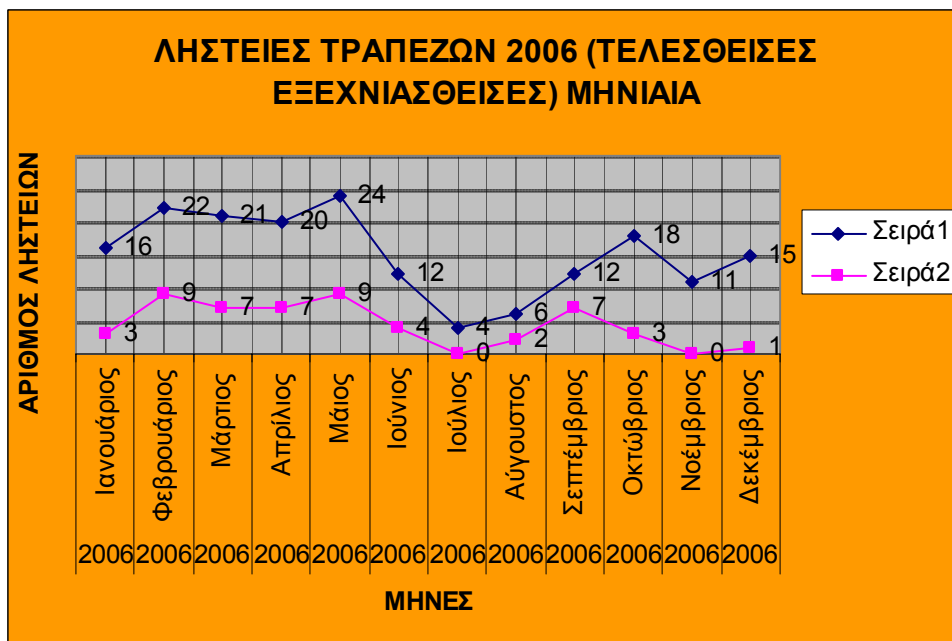
Όπως αναφέραμε το έτος 2004 τελέσθηκαν εκατόν πενήντα έξι (156), από αυτές εξιχνιάσθηκαν πενήντα πέντε (55). Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται η μηνιαία κατανομή των ληστειών καθώς και ο αριθμός των εξιχνιάσεων. Οι περισσότερες ληστείες σημειώθηκαν τους μήνες Δεκέμβριο και Φεβρουάριο.

Το έτος 2005 διαπράχθηκαν εκατόν σαράντα πέντε (145) ληστείες τραπεζών εκ των οποίων εξιχνιάσθηκαν σαράντα τρεις (43). Ο μεγαλύτερος αριθμός ληστειών διαπράχθηκε τον μήνα Οκτώβριο είκοσι μια (21).

Το έτος 2006 οι ληστείες τραπεζών αυξήθηκαν κατά σαράντα (40), τελέσθηκαν εκατόν ογδόντα (180) και εξιχνιάσθηκαν πενήντα μία (51). Ο μεγαλύτερος αριθμός σημειώθηκε τον μήνα Μάιο, είκοσι τέσσερις ληστείες (24).

Από 1-1-2007 έως και 31-8-2007 διαπράχθηκαν εξήντα πέντε (65) ληστείες και εξιχνιάσθηκαν τέσσερις (4). Τα μεγαλύτερα νούμερα σημειώθηκαν τον μηνά Ιανουάριο δεκαεννέα (19) και τους μήνες Μάρτιο, Μάιο και Ιούλιο όπου διαπράχθηκαν δεκαοχτώ (18) .

45

Από την παρουσίαση των στοιχείων που προηγήθηκε καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι δράστες έλκονται περισσότερο από την ευαλωσιμότητα του στόχου, παρά από το μέγεθος της λείας. Το γεγονός της μη διάπραξης ληστειών στο κέντρο της πόλης όπου τα χρήματα που διακινούνται στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς είναι υπερδιπλάσια συγκριτικά με τα περιφερειακά υποκαταστήματα και κατά συνέπεια το προσδοκώμενο όφελός πολύ μεγαλύτερο, οφείλεται κατά την προσωπική μας εκτίμηση στα χαρακτηριστικά του στόχου. Η προσδοκώμενη λεία είναι σίγουρα μεγαλύτερη, αλλά η απόπειρα διάπραξης ενέχει υψηλό κίνδυνο για τον δράστη, αφού στο κέντρο της πόλης λειτουργούν τα κεντρικά καταστήματα των τραπεζών όπου στεγάζονται πλήθος διοικητικών υπηρεσιών, έχουν μεγαλύτερο όγκο συναλλαγών αλλά και αυξημένα μέτρα φύλαξης. Εκτός αυτού στο κέντρο της πόλης υπάρχει πάντα μεγαλύτερη Αστυνομική δύναμη, αλλά και πλήθος άλλων παραγόντων που δεν μπορούν να υπολογιστούν από τον δράστη και κατά περίπτωση μπορούν να λειτουργήσουν

⁴⁵ ο.π βλέπε σχετικά παραθέματα «Ληστείες 2005-2006-2007» σελ.137

τόσο υπέρ του, όσο και να αποτελέσουν ανυπέρβλητα εμπόδια που θα δυσχεράνουν την ευόδωση του σχεδίου. Τέτοιοι παράγοντες είναι κυρίως η παρουσία πολλών προσώπων, υπαλλήλων και πελατών, στο χώρο της τράπεζας και η κυκλοφοριακή κίνηση. Η παρουσία πολλών προσώπων μπορεί να παρέχει την δυνατότητα στο δράστη να ταυτιστεί προσωρινά με το περιβάλλον και να προσεγγίσει πιο εύκολα τον στόχο, από την άλλη όμως τα περισσότερα πρόσωπα συνεπάγονται και περισσότερες προβληματικές περιοχές που θα πρέπει διαρκώς να ελέγχει. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες πολίτες αντέδρασαν στην διενεργούμενη ληστεία. Επίσης η έντονη κυκλοφοριακή κίνηση είναι ένας παράγοντας που μπορεί να οδηγήσει στην σύλληψη του επιδοξου δράστη αφού ακόμα και η κίνηση με δίκυκλο μεταφορικό μέσο στο κέντρο της πόλης είναι δυσχερής και σε καμιά περίπτωση δεν του εξασφαλίζει την διαφυγή. Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι οι δράστες προτιμούν περιοχές εκτός του κέντρου που παρουσιάζουν σχετικά αυξημένη εμπορική κίνηση και υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα με ελεγχόμενη κυκλοφοριακή κίνηση (π.χ Παγκράτι, Περιστέρι). Ως προς τον τυπολογία του στόχου (τράπεζας) κατά κανόνα προτιμούν υποκαταστήματα με μειωμένη κίνηση πελατών και ελλιπή μέτρα φύλαξης. Η επιλογή της «EUROBANK» και της «ΕΘΝΙΚΗΣ» από τους δράστες ως ένα βαθμό αιτιολογείται από τον μεγάλο αριθμό υποκαταστημάτων που διατηρούν οι συγκεκριμένες τράπεζες, η επιλογή όμως υποκαταστημάτων της «ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ» και της «ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ», στην πρώτη θέση αναλογικά με τον αριθμό των υποκαταστημάτων, εβδομήντα οχτώ (78) καταδεικνύει ότι οι δράστες επιλέγουν στόχους με χαμηλό ρίσκο, έλκονται περισσότερο από το ευάλωτο του στόχου και λιγότερο από το μέγεθος της λείας. Στην περίπτωση αυτή θα λέγαμε ότι ακολουθούν τον κανόνα της «βέλτιστης αρπαγής».

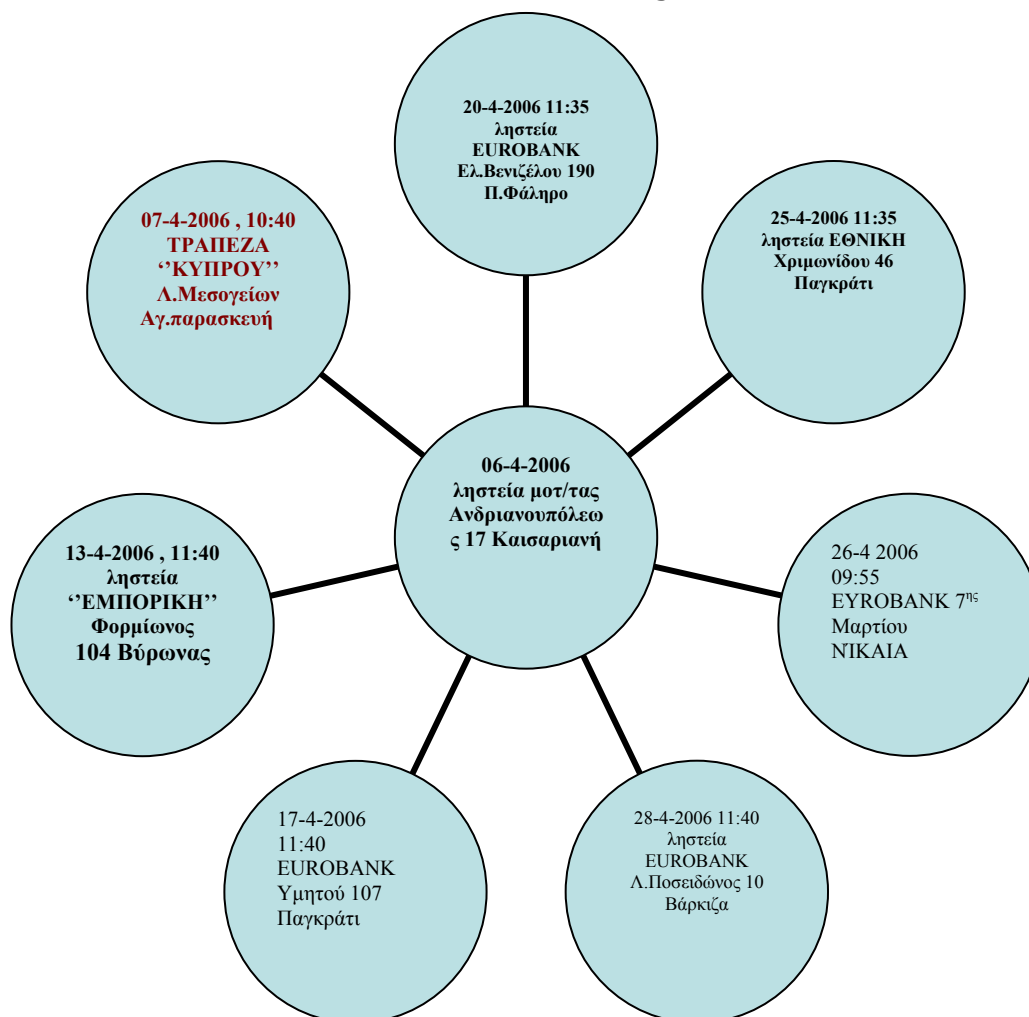
4.2 Περιπτώσιολογία

Στην συνέχεια θα παρουσιάσουμε τέσσερις περιπτώσεις κατά εξακολούθηση δραστών σε μια προσπάθεια να δούμε αν και κατά πόσο οι θεωρητικές προσεγγίσεις επιλογής στόχου που παρουσιάσαμε στο πρώτο μέρος ανταποκρίνονται στα εμπειρικά δεδομένα.

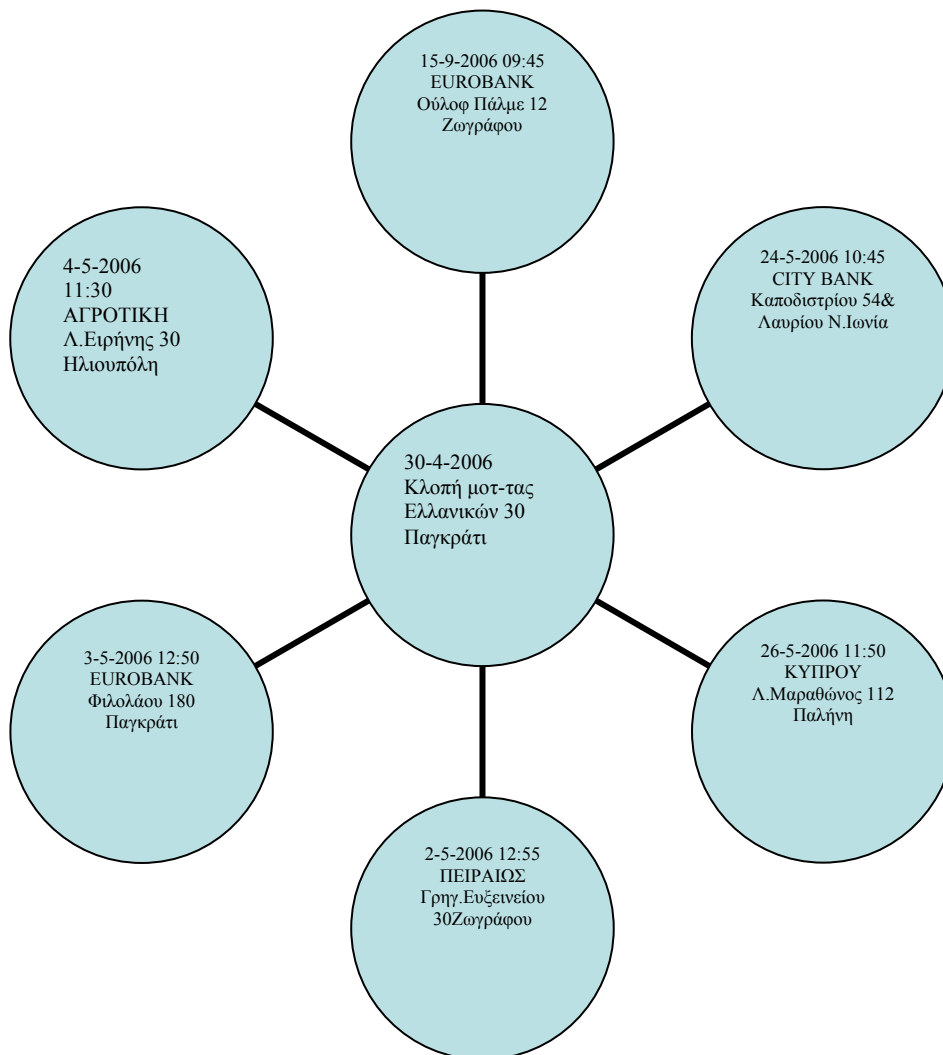
4.2.1.DED. SP.

Ο DED. SP Αλβανικής καταγωγής διέπραξε αποδεδειγμένα στην περιοχή της Αττικής το έτος 2006 δεκαέξι ληστείες τραπεζών. Το ιδιαίτερο της περίπτωσης του είναι ότι ο συγκεκριμένος δράστης ενεργούσε κάθε φορά με διαφορετικό συνεργό. Χρησιμοποιούσε σε όλες τις ληστείες μοτ/τα για την μετακίνηση προς και από τον στόχο του. Πριν λοιπόν αποφασίσει να δράσει χρονικά προηγούνταν η κλοπή μοτοσικλέτας την οποία χρησιμοποιούσε για να διαπράξει μια σειρά ληστειών και στην συνέχεια εγκατέλειπε.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ DED. SP

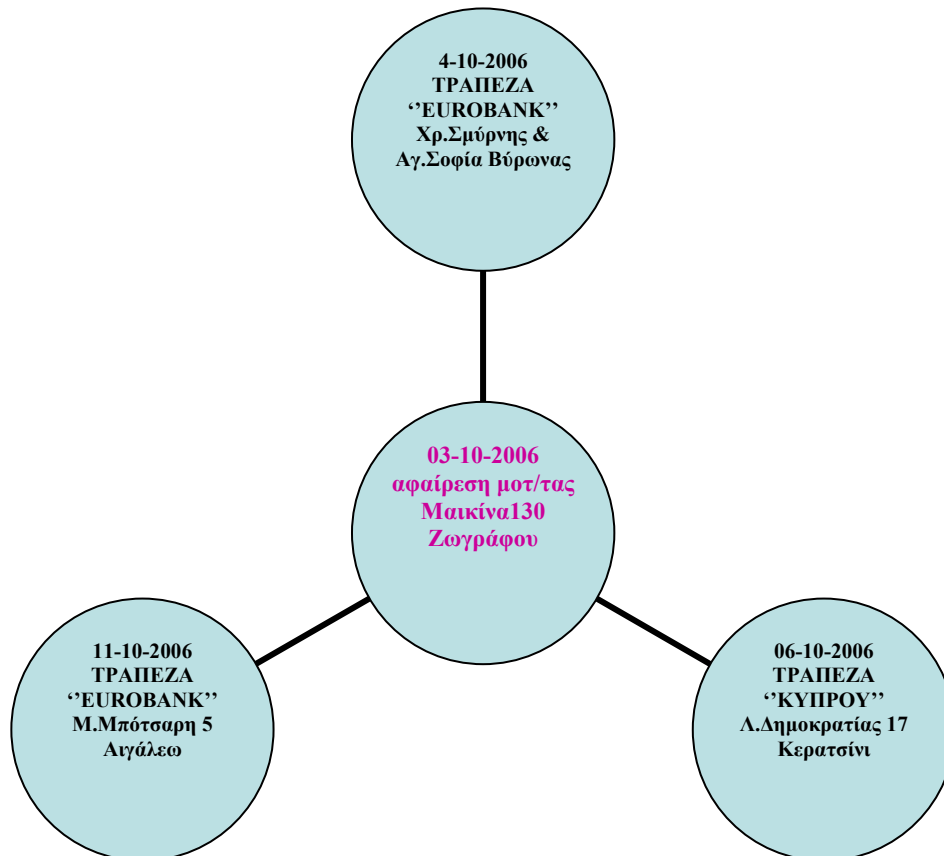

Οι περισσότερες ληστείες τελέσθηκαν την ίδια σχεδόν ώρα (Από την γενικότερη δράση του διαφαίνεται η πρόθεση του να ενεργεί τις ώρες αιχμής δέκα με δώδεκα), όπου η αυξημένη κίνηση προσλαμβάνεται για τον ίδιο ως πλεονέκτημα αφού μπορεί να πλησιάσει τον στόχο του (το ταμείο) χωρίς να γίνει αντιληπτός. Η επιλογή του της ώρας όπως και ο ίδιος παραδέχθηκε οφείλεται στην εθνική του καταγωγή αφού θεωρούσε ότι δύσκολα θα μπορούσε να μπει σε τράπεζα σε ώρες με μειωμένη κίνηση χωρίς να προκαλέσει προσοχή και να πλησιάσει αθέατος τον κύριο στόχο του, το ταμείο της τράπεζας.

Η μοτοσυκλέτα που αφαιρέθηκε την 30-04-2006 από την περιοχή της Καισαριανής χρησιμοποιήθηκε από τον "DEN. SP" για την διάπραξη έξι ληστειών.

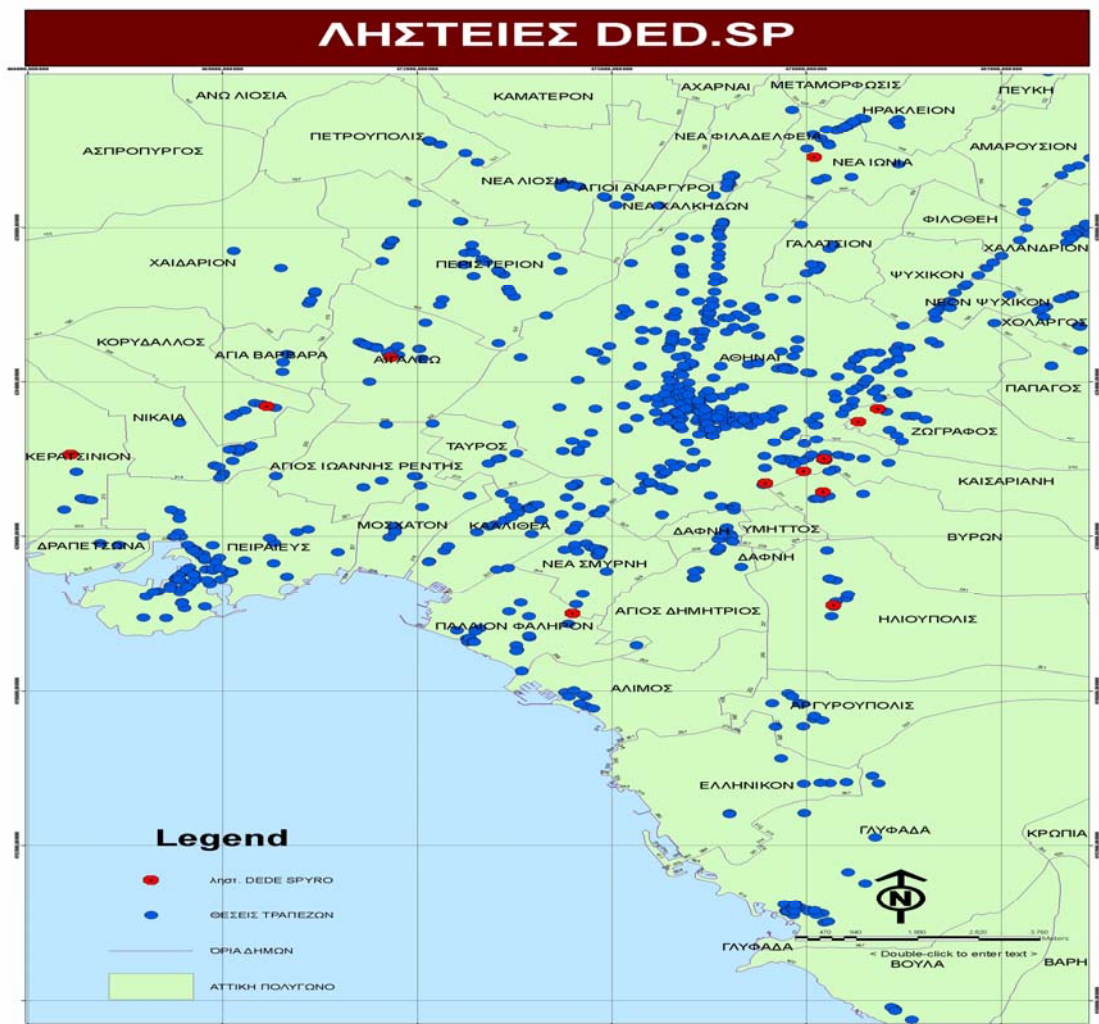

Ενεργώντας με τον ίδιο τρόπο την 3-10-2006 αφαίρεσε μοτοσικλέτα από την περιοχή του Ζωγράφου και αμέσως την επόμενη διέπραξε ληστεία σε υποκατάστημα της τράπεζας EUROBANK στην περιοχή του Βύρωνα και στην συνέχεια στο Αιγάλεω και στο Κερατσίνι. Εκείνο παρατηρούμε είναι ότι αμέσως μετά την αρπαγή της μοτοσικλέτας σε σύντομο χρονικό διάστημα ενεργούσε μια σειρά ληστειών. Ως προς τον τρόπο δράσης ο «DED SP» στις τρεις περιπτώσεις ακολουθίας ληστειών που είδαμε ενήργησε με διαφορετικό συνεργό. Φορώντας γυαλιά ηλίου και καπέλο τύπου τζόκεϊ έμπαινε στην τράπεζα και με την απειλή όπλου αφαιρούσε τα χρήματα, ο ίδιος από το ταμείο. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η επιλογή της τοποθεσίας από όπου αφαιρούσαν την μοτοσικλέτα βλέπουμε ότι και στις τρεις περιπτώσεις η αφαίρεση έγινε από τις γειτονικές και στενά συνδεδεμένες περιοχές του Ζωγράφου της Καισαριανής και

του Παγκρατίου. Τόσο ο δράστης όσο και οι κατά περίπτωση συνεργοί του δεν διέμειναν στις συγκεκριμένες περιοχές ούτε καν σε γειτονικές. Στο γεγονός αυτό φαίνεται ότι έδινε ιδιαίτερη σημασία. Ως προς τον τόπο εκδήλωσης της ληστείας η δράση του επεκτείνονταν σε όλη την Αττική βλέπουμε όμως να υπάρχει ιδιαίτερη προτίμηση στην ευρύτερη περιοχή του Παγκρατίου. Αντίθετα ως προς την επιλογή της τράπεζας τα υποκαταστήματα της EYROBANK αποτελούν την πρώτη του επιλογή αφού σε βάρος τους ενήργησε οχτώ ληστείες. Ο χάρτης που ακολουθεί σκιαγραφεί γεωγραφικά την δράση του DED. SP.

ΧΑΡΤΗΣ:2.1.1

Όπως ήδη αναφέραμε ο συγκεκριμένος δράστης, κάτοικος Περάματος, διέπραξε δεκαέξι ληστείες σε ολόκληρη την Αττική. Ωστόσο διαφαίνεται η προτίμηση του για την ευρύτερη περιοχή του Παγκρατίου όπου εκδήλωσε οχτώ (8) από τις

δεκαέξι (16) ληστείες καθώς και τις τρεις αρπαγές των μοτοσικλετών που χρησιμοποίησε. Όπως αποδείχθηκε διέμενε στην συγκεκριμένη περιοχή για δύο και πλέον χρόνια. Διαπιστώνουμε λοιπόν, σύμφωνα με τα όσα αναφέραμε στην ανάπτυξη των θεωρητικών προσεγγίσεων επιλογής του στόχου, τα εξής, ότι δρούσε πέρα από την ακτίνα μιας ουδέτερης ζώνης από την κατοικία του, διαφυλάττοντας την ανωνυμία του, η πρώτη του επιλογή ήταν γνώριμες περιοχές και διαδρομές και ότι η εθνική του καταγωγή περιόριζε την δράση του.⁴⁶

4.2.2 MANT-BIBIA.

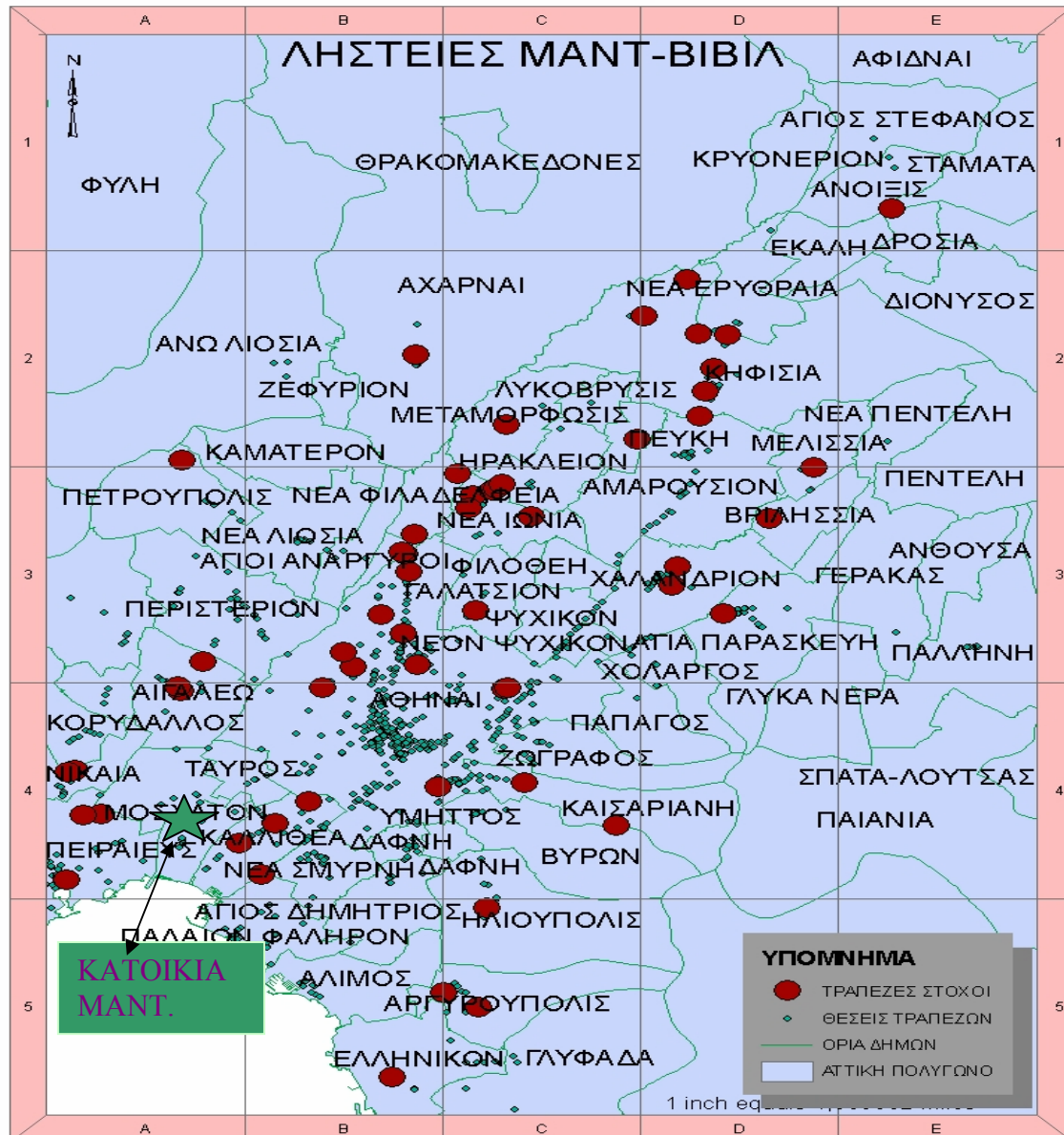
Ο ΜΑΝΤ από την 30-9-2002 έως και την 26-1-2005 (ημερομηνία σύλληψης του) με την βοήθεια του «ΒΙΒΙΑ» διέπραξε στην περιοχή της Αττικής πενήντα ολοκληρωμένες ληστείες καθώς και δύο απόπειρες. Ο πρώτος κάτοικος Νέου Φαλήρου και ο δεύτερος Νίκαιας ανέπτυξαν την δράση τους κυρίως στην Βορειοδυτική Αττική και στις περιοχές του κέντρου. Ο πρώτος φορώντας κράνος και με την απειλή πιστολιού έμπαινε στην τράπεζα και ενεργώντας άμεσα αφαιρούσε τα χρήματα που υπήρχαν στα ταμεία, ποτέ από θυρίδες και χρηματοκιβώτια. Για την διαφυγή του χρησιμοποιούσε κλεμμένα μοτ-τα με την οποία κινούνταν για λίγο και στην συνέχεια επιβιβαζόταν σε ΙΧΕ αυτοκίνητο που οδηγούσε ο συνεργός του «ΒΙΒΙΑ» ιδιοκτησίας της συζύγου του. Με τον ίδιο τρόπο διέπραξαν σαράντα εννέα ληστείες και μια απόπειρα τις υπόλοιπες δύο ο «ΜΑΝΤ» τις ενήργησε μόνος του. Οι περισσότερες ληστείες εκδηλώθηκαν σε βάρος της τράπεζας EUROBANK είκοσι τρεις (23). Το μέγεθος της λείας διέφερε σε κάποιες περιπτώσεις ήταν λιγότερο από δέκα χιλιάδες Ευρώ (10.000,00), ενώ το μεγαλύτερο ποσό αφαιρέθηκε την 12-6-2003 στην ληστεία της NOVA BANK στην λεωφόρο Δεκέλειας στην Νέα Φιλαδέλφεια ογδόντα εννέα χιλιάδες ευρώ (89.000,00). Ως προς τον χρόνο που επιχειρούσε την ληστεία, προτιμούσε ώρες αιχμής 09:30 έως 12:00, σε δύο μόνο περιπτώσεις ενήργησε την ληστεία μετά την 13:00, ενώ για το 80% των περιπτώσεων ο χρόνος δράσης του προσδιορίζεται στο διάστημα 10:00 με 11:00. Αναμφίβολα όπως αναφέραμε ο δράστης δεν μπορεί να ενεργήσει όπου και όταν επιθυμεί αφού πάντα υπάρχουν

---

⁴⁶ Δ/ση Ασφαλείας Αττικής / Υποδιεύθυνση Εγκλημάτων κατά Ζωής και Ιδιοκτησίας

εμπόδια της τελευταίας στιγμής. Στον χάρτη που ακολουθεί σκιαγραφείται γεωγραφικά η δράση των «ΜΑΝΤ-ΒΙΒΙΑ».

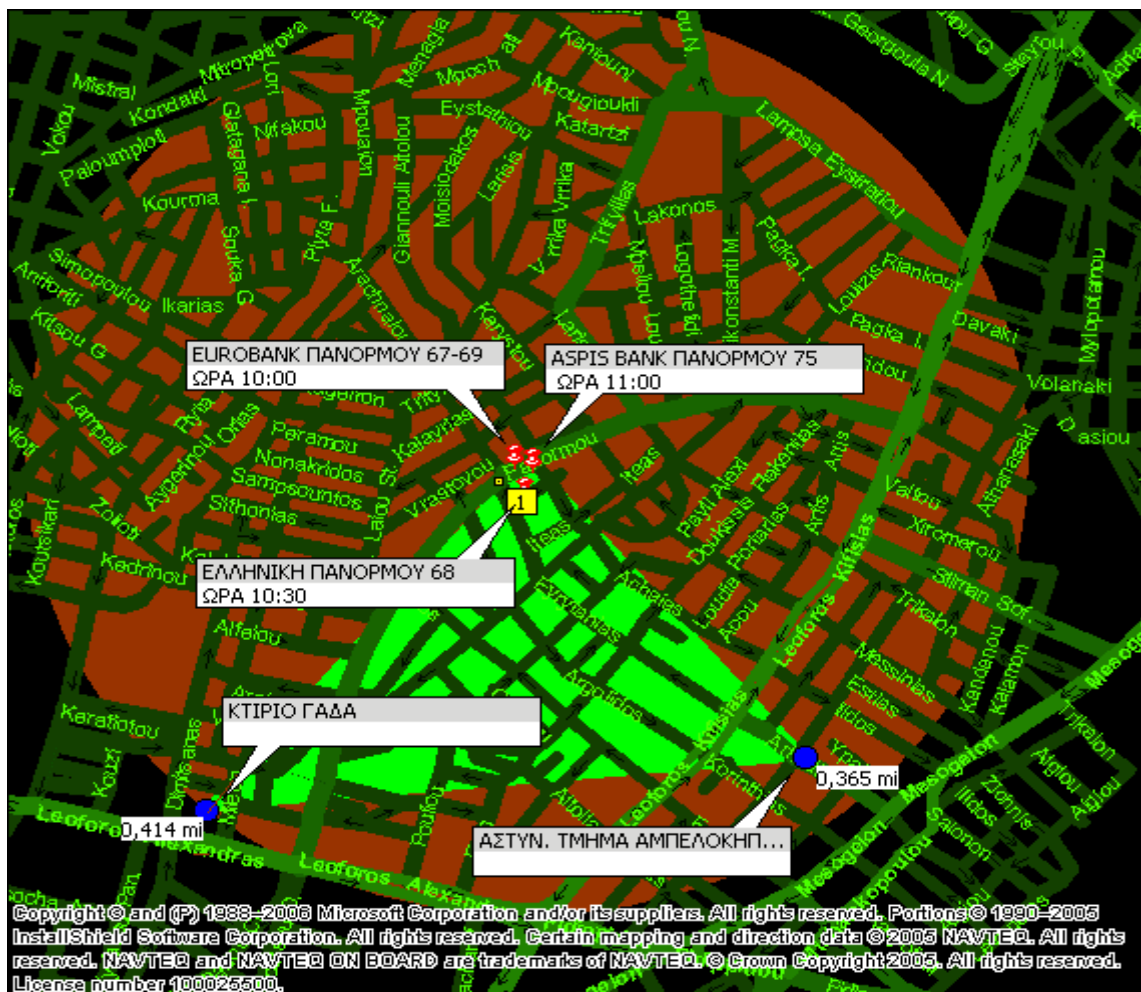
ΧΑΡΤΗΣ:2.2.2

Οι δράστες όπως βλέπουμε δεν περιόρισαν γεωγραφικά την δράση τους σε μια συγκεκριμένη περιοχή αλλά εκδήλωσαν ληστείες σε ολόκληρη την Αττική καμία όμως στην περιοχή του Εμπορικού κέντρου. Στην περιφέρεια του δήμου Αθηναίων εκδήλωσαν ληστείες μόνο στην περιοχή των Πατησίων. Κριτήριο επιλογής του στόχου είναι πρωτίστως η ευαλωσιμότητα του και όχι το μέγεθος της λείας αφού σε δεκατέσσερις περιπτώσεις το χρηματικό όφελος δεν ξεπέρασε

καν τις δέκα χιλιάδες ευρώ (10.000,00). Συνήθως το πόσο που αφαιρούσαν κυμαίνονταν από δέκα έως είκοσι χιλιάδες ευρώ. Σε μια μόνο περίπτωση το ποσό ήταν ιδιαίτερα μεγάλο ογδόντα εννέα χιλιάδες ευρώ (89.000,00). Αν θα μπορούσαμε να κατατάξουμε τους δράστες θα ανήκαν σίγουρα στην κατηγορία του «ΕΠΙΔΡΟΜΕΑ» οκνηρού εγκληματία αφού ποτέ δεν διέθεσε χρόνο για την αφαίρεση χρημάτων από θυρίδες και χρηματοκιβώτια. Ένα γεγονός αξιοσημείωτο στην περίπτωση αυτή είναι ότι εκδήλωσαν σε διάστημα είκοσι οχτώ (28) ημερών τρεις ληστείες στην οδό Πανόρμου σε απόσταση λίγων μέτρων, συγκεκριμένα την 2-4-2004 στην ΕΛΛΗΝΙΚΗ τράπεζα Πανόρμου 68, την 14-4-2004 στην EUROBANK Πανόρμου 67-69 και την 29-4-2004 στην ASPIS BANK Πανόρμου 75.

ΧΑΡΤΗΣ 2.2.2 Β

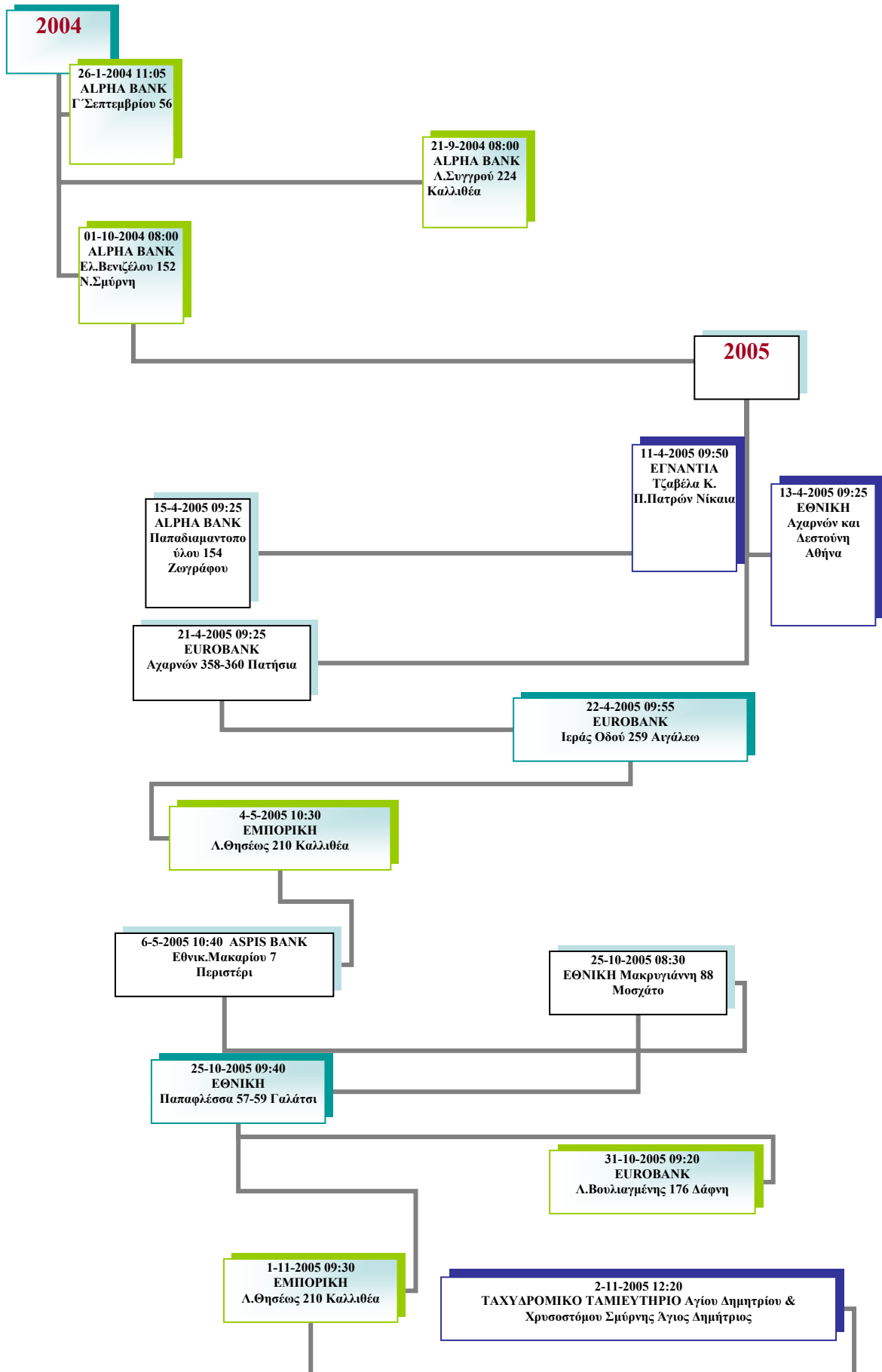
Αξίζει να τονίσουμε ότι, όπως βλέπουμε και στον χάρτη, τα υποκαταστήματα απέχουν μόλις λίγα μέτρα από το κτίριο της Γενικής Αστυνομικής Δν/σης Αθηνών 0,414 μίλια και από το Αστυνομικό τμήμα Αμπελοκήπων 0,365 μίλια. Μεταξύ στόχου και των κτιρίων της αστυνομίας δημιουργείται ένα ισοσκελές τρίγωνο. Η παρουσία μεγάλης Αστυνομικής δύναμης όπως βλέπουμε δεν αποτέλεσε παράγοντα αποτρεπτικό για την εκδήλωση των ληστειών.

4.2.3«LIGAG»

Στο διάγραμμα που παρατίθεται πιο κάτω παρουσιάζουμε την χρονική ακολουθία της δράσης του υπηκόου Αλβανίας LIGAJ ή GUMA. Η περίπτωση του παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφού διέπραξε πλήθος ληστειών στην περιοχή της Αττικής σε βάρος ποικίλων στόχων, κυρίως όμως σε βάρος μίνι μάρκετ πρακτορείων ΠΡΟΠΟ και τραπεζών. Η δράση του όμως δεν περιορίστηκε μόνο σε αυτά τα δύο ήδη στόχων. Διέπραξε ληστείες σε βάρος περιπτέρων ιδιωτών και γενικά θα λέγαμε ότι ενεργούσε ληστείες όπου και όταν παρουσιαζόταν η ευκαιρία αδιαφορώντας για το όφελος που θα αποκόμιζε. Πρόκειται για «Επιδρομέα-Λεηλάτη» ληστή. Ενεργούσε χωρίς σχέδιο και χωρίς ιδιαίτερη γεωγραφική προτίμηση. Οι πρώτες τρεις ληστείες που διέπραξε ήταν σε βάρος υποκαταστημάτων της τράπεζας ALPHA, η επιλογή ήταν μάλλον τυχαία. Η περίπτωση του παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφού πρόκειται για κατ' επάγγελμα ληστή που ενεργούσε χωρίς σχέδιο και χωρίς έλλογο μέτρο, η δράση του ήταν καθαρά αποτέλεσμα παρορμητικών τάσεων και όχι αποτέλεσμα λογικής διεργασίας. Σε κάθε περίπτωση επιδεικνυε ιδιαίτερη σκληρότητα εναντίον των παθόντων, πυροβολούσε πολλές φορές, τους χτυπούσε και τους εξύβριζε διαρκώς όσο χρόνο διαρκούσε η ληστεία, ενώ σε καμία από τις δεκάδες των ληστειών που διέπραξε δεν απέκρυψε τα χαρακτηριστικά του. Ενεργούσε κατά περίπτωση με δύο ακόμα συνεργούς, επίσης υπηκόους Αλβανίας. Τελικά κατάληξε από Πυρά Αστυνομικών στο διαμέρισμα του στους Αμπελόκηπους, ύστερα από πληροφορία που έδωσε πρώην συνεργός του. Βλέπουμε ότι ο ισχυρισμός ότι οι δράστες αποβλέπουν στο να μεγιστοποιούν τις απολαβές τους επιλέγοντας σκόπιμα ευάλωτους στόχους μέσα από ένα σύνολο εναλλακτικών δεν μπορεί να είναι γενικός αφού σε αρκετές περιπτώσεις όπως στη

συγκεκριμένη, οι δράστες μερικές φορές ενεργούν παρορμητικά και δεν είναι ανάγκη να έχουν γνώση των νόμων που οδηγούν την συμπεριφορά τους.

Χρονική ακολουθία δράσης «LIGAG»

4.2.4. «ΣΕΛΕΜ...»

Η τελευταία περίπτωση διαφοροποιείται από τις προηγούμενες αφού από τις εκατόν πενήντα δύο (152) ληστείες τραπεζών που εξιχνιάσθηκαν το χρονικό διάστημα 1-1-2004 έως και 31-8-2007 είναι η μοναδική κατά την οποία ο δράστης δεν διέμενε στην περιοχή της Αττικής αλλά σε άλλο νομό. Ενήργησε δύο ληστείες στην ΑΓΡΟΤΙΚΗ τράπεζα στην οδό Αχαρνών 320, την πρώτη επιτυχώς την 3-11-2005 διέμενε για ένα βράδυ στην περιοχή και την επόμενη ημέρα 09:00 ώρα ενήργησε την ληστεία και αυθημερόν έφυγε για τον τόπο της μόνιμής διαμονής του. Στην δεύτερη περίπτωση την 2-12-2005 ενήργησε και πάλι με τον ίδιο τρόπο πλην όμως την στιγμή που αποχωρούσε από την τράπεζα τραυματίσθηκε θανάσιμα από τον φρουρό. Ο δράστης επέλεξε και στις δύο περιπτώσεις την ίδια τράπεζα ΑΓΡΟΤΙΚΗ, προφανώς μη όντας επαγγελματίας ληστής (Ομογενής από την Ρωσία απασχολούμενος περιστασιακά ως αγροτικός εργάτης) προτίμησε γνωστή διαδρομή και περιβάλλον, επιχείρησε της ληστείες χωρίς συνεργό. Θα λέγαμε ότι πρόκειται για «ΤΑΞΙΔΕΥΤΗ» εγκληματία, με σχέδιο δράσης αλλά χωρίς εμπειρία και κυρίως χωρίς εγκληματική νοοτροπία.⁴⁷

Οι περιπτώσεις που παρουσιάσαμε είναι οι πλέον χαρακτηριστικές για το υπό μελέτη χρονικό διάστημα. Όπως είδαμε η κάθε περίπτωση διαφοροποιείται σημαντικά από την άλλη. Ο σκοπός ήταν να δείξουμε ότι σίγουρα υπάρχουν κάποια γενικά κριτήρια επιλογής στόχου, όπως αναλυτικά τα παρουσιάσαμε στο πρώτος μέρος της μελέτης πλην όμως αυτά διαφοροποιούνται σημαντικά στον κάθε δράστη, αφού ταυτόχρονα αποτελούν αντικειμενικούς και υποκειμενικούς παράγοντες.

---

⁴⁷ Πηγή, ο.π., Δ/νση Ασφαλείας Αττικής / Υποδιεύθυνση Εγκλημάτων κατά Ζωής και Ιδιοκτησίας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Καίτοι είναι πολύ δύσκολα και κυρίως αντιεπιστημονικό να εξάγουμε γενικά συμπεράσματα καθόσον απαιτείται ουσιαστικότερη, μακροχρόνια έρευνα και πολυμεταβλητή ανάλυση όλων των παραμέτρων, εντούτοις οι διαπιστώσεις που προκύψαν από την επιμέρους παρουσίαση των στοιχείων εγκληματικότητας για το αδίκημα της κλοπής της ληστείας καθώς και της υποκατηγορίας ληστείες τραπεζών θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα εξής:

- **Για τις Κλοπές ότι** υπάρχει ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ εμπορικού κέντρου, αυξημένης πληθυσμιακής κίνησης και αριθμού κλοπών. Επίσης ότι ο αριθμός των κλοπών διαφοροποιείται ελάχιστα σε περιοχές με ομοιογενή χαρακτηριστικά. Γενικά για το αδίκημα της κλοπής με εξαίρεση το εμπορικό κέντρο, στις υπόλοιπες περιοχές του δήμου Αθηναίων διαπιστώνονται μικρές αποκλίσεις. Αντίθετα ο αριθμός των κατοικιών δεν φαίνεται στην υπό εξέταση περιοχή να συσχετίζεται θετικά με τον αριθμό των κλοπών, στην περιοχή του δήμου Αθηναίων, αφού οι περιοχές της Ακρόπολης και του Συντάγματος έχουν μικρό αριθμό κατοικιών.
- **Για το αδίκημα των ληστειών** παρατηρούμε ότι δυναμική ζώνη εντοπίζεται σε γειτονιές του κέντρου με υψηλό βαθμό πληθυσμιακής ετερογένειας, κινητικότητας, ασθενείς κοινωνικούς συνδέσμους και με μικρό αριθμό κατοικιών. Αντίθετα στις περιοχές, περιφερειακά του κέντρου με υψηλό αριθμό ληστειών όπως οι περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα και των Πατησίων παρατηρείται ομοιόμορφη κατανομή σε όλη την περιφέρεια τους.
- **Ως προς τις ληστείες τραπεζών** ως γενικό συμπέρασμα, μπορούμε να πούμε ότι οι δράστες προτιμούν πυκνοκατοικημένες περιοχές εκτός κέντρου. Ως προς τον τρόπο δράσης κάθε δράστη όπως είδαμε αυτός διαφοροποιείται σημαντικά αφού τα εμπόδια η ελκυστικότητα των στόχων-προορισμών, η οικειότητα των διαδρομών και η πραγματική φυσική απόσταση είναι μεν γενικά κριτήρια επιλογής του στόχου πλην

όμως προσλαμβάνονται διαφορετικά από κάθε δράστη και αποτελούν ταυτόχρονα αντικειμενικούς και υποκειμενικούς παράγοντες.

Η γεωγραφική ανάλυση της εγκληματικότητας αποτελεί όπως πολλές φορές αναφέραμε πολύτιμο εργαλείο σε καμιά περίπτωση όμως δεν είναι πανάκεια στην αντιμετώπιση του εγκλήματος. Οι χάρτες είναι σημαντικά εργαλεία διότι μπορούν να επιδείξουν και να διαχειριστούν μεγάλο όγκο πληροφοριών σε μια απλή και κατανοητή μορφή. **Ταυτόχρονα όμως μπορούν να είναι παραπλανητικοί** για παράδειγμα το γεγονός ότι ένας χάρτης μπορεί να δείχνει αυξημένα ποσοστά εγκληματικότητας σε μια φτωχή γειτονιά οδηγεί στην εξαγωγή δύο μπερδεμένων συμπερασμάτων. Πρώτον ότι οι περισσότεροι από τους ανθρώπους που ζουν στη γειτονιά είναι εγκληματίες και δεύτερον ότι οι άνθρωποι είναι εγκληματίες επειδή είναι φτωχοί. Καμιά όμως από τις σχετικές έρευνες δεν επιβεβαιώνει κάτι τέτοιο, αντίθετα τα συμπεράσματα τους δείχνουν ότι κατά κανόνα οι φτωχοί άνθρωποι είναι τίμιοι ακόμα και όταν ζουν σε γειτονιές με πολύ υψηλή εγκληματικότητα, εκτός αυτού όπως είδαμε τόσο στην ανάλυση των περιπτώσεων που παρουσιάσαμε όσο και στην θεωρητική προσέγγιση του γεωγραφικού προφίλ, ο τόπος διαμονής των δραστών διαφοροποιείται από τον τόπο τέλεσης. Επίσης η μελέτη εγκληματικών σταδιοδρομιών μεμονωμένων εγκληματιών δείχνει ότι η υιοθέτηση εγκληματικής συμπεριφοράς οδηγεί κατά κανόνα στην ένδεια. Ενώ οι περισσότεροι εγκληματίες ζουν σε φτωχές γειτονιές οι περισσότεροι φτωχοί άνθρωποι δεν είναι εγκληματίες. Αυτή είναι η λεγόμενη παγίδα της χαρτογράφησης ή αλλιώς «οικολογική πλάνη».⁴⁸ Όταν το κοινό συζητάει για τις αιτίες του εγκλήματος αναφέρεται κυρίως στην ένδεια, την ανεργία, τους οικονομικούς μετανάστες, αγνοώντας τις βαθύτερες αιτίες, η επιστήμη του εγκλήματος όμως πρέπει να έχει ένα μόνο σκοπό την μείωση του εγκλήματος και κατά συνέπεια την μείωση των διώξεων για αυτό οφειλή να ξεπερνάει το προφανές. Η ικανότητα του αναλυτή αποτελεί το αντίμετρο προκειμένου να μην οδηγηθούμε σε λανθασμένα συμπεράσματα. Στον χάρτη της εγκληματικότητας πρέπει να σκιαγραφείται η γνώση που προέρχεται από την

---

⁴⁸ Βλέπε περισσότερα: Rossmo, D. K. (2000). *Geographic profiling*. Boca Raton: CRC Press σελ.208-209.

εμπειρία τα δεδομένα και την έρευνα. Το αποτέλεσμα πρέπει να έχει αξία για τον πραγματικό κόσμο και να διευκολύνει την γνώση για το υπό εξέταση φαινόμενο. Η γεωγραφική ανάλυση της εγκληματικότητας αποτελεί συνδυασμό της ανθρώπινης και της συμπεριφοριστικής γεωγραφίας. Ως εκ τούτου πρέπει εκτός των άλλων, να καλύπτει αφενός την χωρική ανάλυση, τις αλληλεξαρτήσεις ανθρώπου και περιβάλλοντος και τις επιμέρους συνθέσεις τους αφετέρου να εξετάζει τον τρόπο που οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον ως μέσο κατανόησης των σχεδίων της ανθρώπινης χωρικής δράσης.⁴⁹

Μοιραία , η γεωγραφική ανάλυση της εγκληματικότητας πρέπει να μην περιορίζεται μόνον στην στατιστική μελέτη και παρουσίαση των στοιχείων της εγκληματικότητας αλλά να λαμβάνει υπόψη ευρύτερους παράγοντες που συντελούν στην γεωγραφική κατανομή του εγκλήματος, όπως κοινωνικούς, δημογραφικούς, χωροταξικούς μόνο έτσι θα μπορούσε να προσεγγίσει την κοινωνική πραγματικότητα, τις βαθύτερες αίτιες του εγκλήματος και να αναπτύξει την προσήκουσα κατά περίπτωση αντεγκληματική πολιτική. Άλλωστε όπως πολλές αναφέραμε ο σκοπός της γεωγραφικής ανάλυσης της εγκληματικότητας είναι μια διαδικασία που αποσκοπεί στο να ερμηνεύσει μια κατάσταση και να διευκολύνει την έρευνα. Σε αυτή την διαδικασία ο ρόλος του αναλυτή είναι ο πλέον σημαντικός αφού καλείται να επεξεργαστεί τα εγκληματολογικά στοιχεία και να κάνει ορθολογικές κρίσεις και εκτιμήσεις και να οδηγηθεί σε αξιόπιστα συμπεράσματα που θα είναι χρήσιμα στην χάραξη της αντεγκληματικής πολιτικής.

---

⁴⁹ Rossmo, D. K. (1997). Geographic profiling. In Jackson, J., & Bekerian, D. (eds.). *Offender profiling: Theory, research and practice*,σελ.103-105

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ♦ Baldwin and Bottoms 1976, "the Urban criminal " A study in Sheffield. London Travistock Publications Wiles and Costello 2000, "The road to nowhere.The evidence to travelling criminals. London Home Office (Home Office Study N. 207).
- ♦ Bernansco W. and Nieuwertea Haag Holland (2004)
- ♦ Brown, B,B and Altman I (1981) "Territoriality and residential crime:A Conceptual Framework, in P.J Brantingham and Brantingham P.L : Environmental criminology
- ♦ Canter, D. & Larkin, P. (1993). The Environmental Range of Serial Rapists. *Journal of Environmental Psychology*
- ♦ Canter, D. & Larkin, P. (1993). The Environmental Range of Serial Rapists. *Journal of Environmental Psychology, 13,*
- ♦ Cohen L.E .and Felson M. (1979) "Change and Crime Rate Trends: A Routine Activity Approach American sociological Review
- ♦ Community oriented policing services U.S Department of justice
- ♦ Cornish D.B and Clark R.V, (1986) introduction in " The reasoning criminal rational choice perspective oh offending " New York Springer- Verlag.
- ♦ Europol Analysis Unit, Operational Intelligence Analysis Course. Reading Material, 2005
- ♦ Johnson. S.D ., Bowers. K " The stability of space time Clusters of burglary " British journal of criminology 44
- ♦ Kleemans. E. R (1996) "Strategic crime analysis and Urban crime. An application of the rational choice approach to urban crime patterns and offender behaviour" Twenty university. Enschede Netherlands
- ♦ Lefebvre S., «A Look at Intelligence Analysis», Presentation TC99, February 27, 2003, International Studies Association, 44 Annual International Convention , Portland, Oregon, txt at. [www.isanet.org.](http://www.isanet.org/), 15-5-2005
- ♦ Magyire M and Bennet T.(1982) "Burglary ih a Dwelling. The offence, the offeder and the victim. London Heinemann.
- ♦ P.J Brantingham and Brantingham P.L (1984) : "Burglar mobility and crime prevention." Boston cluver academic
- ♦ Raftery, A. E. (2000). Statistics in sociology, 1950-2000. *Journal of the American Statistical Association , 95,*
- ♦ Rossmo, D. K. (1997). Geographic profiling. In Jackson, J., & Bekerian, D. (1997). (eds.). *Offender profiling: Theory, research and practice*
- ♦ Sampson. R.J and Groves. W.B (1989) "Community structure and Crime" Amarikan journal of sociology τευχ.94
- ♦ Saywell S.- Baeden P., Crime Mapping From an Intelligence Perspective, Presented at Crime Mapping. Adding Value to Crime Prevention and Control, September 2000, txt at. www.aic.gov.au
- ♦ Snook, B., Taylor, P. J., & Bennell, C. (2004). Geographic profiling: The fast, frugal and accurate way. *Applied Cognitive Psychology*
- ♦ Turner S. (1969). " Delinquency and distance: στο T Sellin and M.E

Wolfgang " Delinquency selected studies" New York σελ 11-26.-
PHILIPS. PH (1980)." Characteristics and typology of the journey
crime" στο D.E Georges- Abeyie and K.D Harries " Crime a spatial
perspective" COLUMBIA UNIVERSITY

- ♦ Κουτσόπουλος Κωστής « Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και
Ανάλυση Χώρου» Εκδόσεις Παπασωτηρίου
- ♦ Μονάδα ανάλυσης EUROPOL Den Haag Ολλανδία «Μαθήματα
επιχειρησιακής Ανάλυσης» Σεπτέμβρης 2001
- ♦ Ξένου Μαριάνθη, «Η Χρήση της Χαρτογράφησης της
Εγκληματικότητας Μέσω Ηλεκτρονικού Υπολογιστή από τις
Αστυνομικές Αρχές», Ποινική Δικαιοσύνη, Απρίλιος 2000

Πηγές

- ♦ Διεύθυνση Ασφάλειας Αττικής
- ♦ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος
- ♦ Εθνικό κέντρο κοινωνικών ερευνών Πυθαγόρας ΙΙ Τίτλος έρευνας
«Κοινωνικός διαχωρισμός και μετανάστευση. Η χωρική διάσταση της
εγκατάστασης των μεταναστών στις Ελλην. Πόλεις».
- ♦ Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
- ♦ Υποδιεύθυνση Δίωξης Εγκλημάτων κατά Ζωής και Ιδιοκτησίας /Δ/νη
Ασφάλειας Αττικής
- ♦ www.usdoj.gov/spo/les

